

Debreceni független Újság

politikai napilap

Hadd folyék tovább a mezőn a munka, amely egy nemzetet tart el!

Amiért a gazda nagyobb védelmet igényelhet a gazdaadósságok rendezésénél

Irta: THURY LEVENTE

Csodálatos az, hogy valami sokszor a leginkább közérdekű és legtermészetesebb dolgok nyélbeütését is megakadályozza. Itt van például a gazdaadósságok rendezésének kérdése. Vitathatatlan az, hogy a gazdaadósságok nem nevezhetők ma egészen biztos, elsőrendű befektetésnek. A buza ára olyan mélyre zuhant, hogy az egyéb, hasonló mélyponton lévő terményárakkal és az állatok árának szinte hihetetlen csökkenésével a közeljövőben sirtátemette a mezőgazdaság jövedelmezőségét. Már pedig, ha a mezőgazdaság nem jövedelmez, miből fizessen a gazda? Miből fizesse meg adósságait, ha a kitűnő termés csak az adó befizetésére volt elég, de már megélhetésre és az üzem továbbfolytatására elégséges terménye, állata és pénze nem maradt? Miután a gazdának nincs pénze adósságai kifizetésére, nyilvánvalóan fizetéseketelen.

Talán mondhatnánk azt is, hogy ha nem futja a gazda adósságára a jövedelemből, futni fogja a vagyomból: vegyük el az adósságra a földet. Igen ám, de az a baj, hogy a föld értéke a jövedelmezőségtől függ. Ha nem jövedelmez a föld, nem is értékes s ha nem értékes, a legtöbb esetben annyit sem lehet kapni érte, amennyi adósság van rajta. Még a ma szörványosan tartott árverések eredményei is ezt bizonyítják: a hitelező, aki a föld igazi értékének egy hányadát adta kölcsön, most ezért az összegért „kényszerül” — mint maguk a vevők mondják — megtartani a birtokot. Hát még mi lenne, ha a fizetéseketelen gazdák földbirtoka fölött az egész országban megütnék a dobót? Akkor nem 200 és 150, hanem sokkal nevétségesebb, 5—10 pengős áron árvereznék el a földeket. És a kihitelezett összegek egy tízedrésze sem térülne vissza az árverések eredményeképpen.

Ha tehát ilyen „rossz pénz” a gazdaadósság, ha ép úgy elvesztette értéke jórészt, mint a buza, vagy a földbirtok s ha ez egészen természetes is, miért ne lehetne leülni s megegyeztetni a gazdát az ő hitelezőivel? Az, hogy a hitelezőknek nem szabad vesztetni, nem lehet ebben a játékban megdönthetetlen szabály. Hogy miért nem, arra a legelvakultabb gazdaellenes pénzügyi politikus is rájön, ha megnézi, hogy milyen kamatok mellett kapták a gazdák ezeket a kölcsönöket. Rá fog jönni, hogy 18 százaléktól 14 százaléktig terjedő

kamatokat fizettek a gazdák s fogadtak el a hitelezők s ha más nem, ez maga elég bizonyíték, hogy ezeknek a kölcsönöknek az adásánál a kölcsönadó tisztában volt azzal, hogy kockázatot kell vállalnia. A magyar gazdakölcsönök zömének keletkezésekor az egész világon 2—6 percent volt a kamat. 6 percent a rövidlejáratu kölcsönöknél a maximum. Oda, ahol a pénz nem volt biztos, csak nagyobb kamattal lehetett hajlandó menni a tőke. Persze, mert kockázatot kellett vállalnia.

Nos, ebben az esetben a kockázat kellemetlen eshetősége esik a hitelezőre. Am, ha az állam s maga a gazda is nem akar visszaélni azzal a helyzettel, hogy a föld terményeinek és a földnek elértéktelepedése folytán a hitel visszafizethetetlen lett, nem magától értetődő, hogy a hitelezőnek örömmel kell fogadnia, ha pénze, követelése egy része megtérül? Nem örvendenie kell, ha a „rossz pénz” egy részét jó követeléssé változtatja egy megegyezés, amely az állam közbenjöttével a gazda és hitelezői között történik?

Nem fér hozzá kétség, hogy a gazdaköveteléseket „jó pénzzé” egyrészt a föld jövedelmezőségének, de legalább is a gazdálkodás üzemképességének biztosítása, másrészt a földbirtokban a tömeges kínálat megszüntetése teszi. Mindezt pedig csak akkor lehet keresztülvinni, ha az adósságok mennyiségét és a kamatot megfelelően csökkentjük.

Ilyenformán jogos és a hitelező érdekében történik, ha a kihitelezett tőkénél több nem marad a gazda terhe, tehát az amugyis fizethetetlen kamathátralék törlésre kerül. Hiszen ez a kamat csak azért volt oly nagy, mert a kölcsönnél tulsok volt a kockázat. Nincs tehát értelme, hogy a kölcsön „jó pénzzé” tétele után is fennálljanak a dubiozítás miatt követelt, de ki nem fizetett kamatok.

Jogos és a hitelező érdekében is történik, hogy a kamatot a rövidlejáratu kölcsönök hosszulejáratu kölcsönre átváltoztatásakor ne szabassák meg 2 százaléknál magasabban.

Jogos és a hitelező érdekében is történik, ha elterhelt s elemi kárral sújtott birtokoknál a hitelező még a tőkéből is engedményt tesz.

Ilyen engedmény szokásos a kereskedelem magán- és kényszereskedelménél. Nem látjuk értelmét,

hogy miért ne lenne szabad alkalmazni a kereskedelemnél alkalmazott elvet a földbirtokoknál? És ha nem éri sérelem azt, aki kereskedőnek hitelezett — szintoly magas kamattal — s kénytelen tőkéjéből engedni, hogy annak egy részét visszakaphassa, mért érne sérelem azt, aki ugyanezt a földbirtoknál kihelyezett tőkéjénél kénytelen megcselekedni? Adósságelengedés talán nem egészen erkölcsös dolog s joggal megtagadható. De nem erkölcsösen s jogosan követelhető, hogy amikor az adós a mai termény-és állatárak mellett egy minden erejét igénybevevő kötelezettséget vállal, segítsen neki közös érdekükben követelése mérséklésével a hitelező.

Világos, hogy a gazdaadósságok rendezése hitelezőknek és gazdának közös érdeke s természetes az, hogy a gazdákkal kapcsolatban álló vidéki bankok szívesen kötnének ilyen megegyezést, mely kihelyezett tőkéiknek legalább egy részét biztosítaná. Mégis különös: amennyire fogadkozik a miniszterelnök, hogy október vége előtt tető alá kerül az adósságrendezés, olyannyira makacsul hangoztatják bizonyos körök, hogy az teljesen lehetetlen. Idevág annak a hangoztatása is, hogy az adósságrendezésnél nem lehet egyforma irányelv szerint eljárni, mert hátrányt szenvednének azok, akik pontosan tettek eleget kamatfizetési és törlesztési kötelezettségeiknek.

Már pedig a tulságos étvágy is megárt. Egyszer már le kell számolnia azzal mindenkinek, hogy a régi, 30 pengős időkben fennmaradt

követeléseket le kell szállítani. Fízett az, aki tudott. Ez okoskodás szerint az egész Tiszántul, mivel elemi károk sorozata miatt alig tudott élni s fizetni keveset tudott adósságaira, egyetemesen elitélendő. Az adósságrendezésnél nem az a szempont az irányadó, hogy kit ér méltánytalanság, hanem az, hogy a nemzeti termelés és a szemben álló felek érdeke ennek a kérdésnek valahára intézményes rendezése.

Le kell számolnia azzal mindenkinek, hogy a mezőgazda nagyobb védelmet igényel, mint sok egyéb vállalkozás. Nagyobb védelmet igényel pedig, mert akár haszonnal jár a gazdálkodás, akár nem, neki termelnie kell. És éppen a folytonos, soha meg nem szakadó mezőgazdasági termelés képezi a nemzeti élet, a nemzeti közgazdaság egyetlen szilárd alapját. Könnyű a Hazai Banknak, mert a hatóság nem szólhatott bele, amikor leállította a haszon nélkül; sőt ráfizetésével dolgozó István-malmot. Pedig lett volna miből ráfizetni, mért a jó, munkás évtizedek alatt óriási vagyont gyűjtött az István-malom. És mégis megszüntette a Hazai Bank, nem volt hajlandó vállalni további ráfizetést.

A magyar gazda három év óta ráfizet az üzem fentartására. De azért ma is künn szánt őszi vetés alá a földeken, de azért azt a magot, amit sokszor a végrehajtó hagyott meg, ismét beveti a földbe, ismét vállalja vetés, kapálás és aratás inatszaggató, nehéz munkáját. Mert a gazdálkodás, a termelés nem ülete, nem foglalkozása, hanem hivatása. Mi lenne velünk, igen tisztelt akadémikusok urak, ha Kiss Péter, Nagy János és a többi száz- ezernyi gazda egyszer szegreakasztaná az ekét a Hazai Bank példájára azzal: az üzem ráfizetés nélkül nem vihető tovább?

Ne tessék tehát akadályokat gördíteni elé, a mezőn hadd folyék tovább a munka, amely jóban, rosszban, jövedelem mellett is, de akkor is, ha deficit van — egy nemzetet tart el.

Burgonyából 5 millió mázsával több, tengeriből 6 millióval kevesebb az idei termés

Budapest, október 7. A mai hivatalos jelentés szerint buzatermésünk 6,950.200 mázsával több, mint a tavalyi, vagyis összesen 24,494.200 mázsa.

Rozsból összesen 9,446.900 q várható, tehát 1,750.200 q-val több, mint tavaly.

A zabtermés összesen 3,190.600 q, tehát 32.800 q-val több, mint tavaly. Az árpatermés összesen 7,704.800

q, 513.500 q-val több, mint tavaly.

A burgonya

szedése még folyamatban van. Összesen mintegy 20,674.200 q burgonyára van kilátás, mintegy 5,099.500 q-val többre, mint tavaly.

A tengeri

terméseredménye mintegy 18,257.200 q lesz, 6,063.200 q-val kevesebb, mint tavaly.

„ICA“ KALAPSZALON

Piac ucca 79. szám.
Őszi kalapok, új-
donságok megérkeztek

A leharapott új bűnügye az ítélőtábla előtt

Kiss Gergely ny. őrmester az egyik külterületi korcsmában szóváltásba keveredett Berényi Sándorral. A szóváltás verekedéssé fajult, Berényi rátámadt Kissre, leütötte, a földön is ütlegelte, mire Kiss Berényinek egyik ujját leharapta. A törvényszék 3 hónapi fogházra ítélte Kiss Gergelyt. Az ítélőtábla szombaton tárgyalta az ügyet. Dr. Asztalos István ügyvéd, védő előterjesztésére, aki figyelemre méltó érvekkel bizonyította, hogy Kiss önvédelem közben harapta le támadója ujját s erre tanukat is nevezett meg, elrendelte az ítélőtábla Várady-tanácsa a bizonyításkiegészítést s a tanúk kihallgatását.

5288 PENGŐ BEVÉTELE VOLT EGY HÓ ALATT A KÖZTEMETŐNEK.

Az elmúlt hónapban a lezárt felekezeti temetőben eltemetett holttestek kiadására és a köztemetőben leendő eltemetésére az engedély 16 esetben adatott ki. A lezárt felekezeti temetőben levő meg nem tért sírboltokba leendő hozzá-

Elsőrendű étel-ital

temetésre az engedély egy esetben adatott ki.

A múlt hónapban a köztemetőben 159 holttest temetettetett el, melyek közül ingyenes temetés volt 52.

Ravatalozás volt a múlt hónap folyamán 86 esetben, ebből 9 első osztályú, 17 II. osztályú, 20 III. osztályú és 40 alagsori ravatalozás volt.

A köztemető múlt havi bevételje 5288.— pengő. A bevétel összeg megoszlása a következő: sírhelyekből 1633.— P. ravatalozásból 1650.— P. sírásból 686.— P. orgona és kandallóhasználatból 40.— pengő, sírgondozási díjakból 1109.50 P és egyéb címen 169.50 pengő.

VERSENYTÁRGYALÁS VÁROSI ALKALMAZOTTAK RUHA ÉS CIPŐSZÜKSÉGLÉTÉRE.

Az egyenruházott városi alkalmazottak 1933—34. évi téli egyenruha- és láb-
belviszükségletének szállítására írásbeli versenytárgyalást hirdettek.

Szállítandó 70 darab zubbony, 27 darab mikádó (rövid télikabát tüzőlök részére), 31 darab köpeny, 157 darab csizmanadrág, 1 darab pantalló, 151 pár csizma, 30 darab sapka és 158 darab mellény.

A szállítási határidő: 1933. évi december hó 15.

A szállítási feltételek és az ajánlati úrlap a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Debrecen, rendőrségi épület III. em. 92-b. számú szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthető, illetve azokat a fentemlített hatóság — portóköltéség bekvüldése ellenében — megküldi. Ugyanott a szállításra vonatkozólag részletes felvilágosítás nyerhető. Egyebekben a szállításra a 88.500—1929. B. M. számú közszállítási szabályrendelet rendelkezései az irányadók.

Az írásbeli zárt ajánlatokat 1933. év október hó 23-án — hétfőn — délelőtt 11 óráig lehet a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál a fentebb megjelölt hivatalos helyiségben beadni.

Debrecen, 1933 szeptember hó 30.
Polgármester.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

KÉPKERET? ÜVEGKERESKEDELM!

Ekszereket, ruhákat lopott egy debreceni szobaleány, hogy elegánsan jelenhessék meg a fényképész műtermében

Érdekes lopási ügyben tartották tárgyalást a debreceni törvényszéken. A vádlottak padjára került Kupcsik Ilona szobaleány, aki Róth Adolféknál volt alkalmazásban. A vád szerint a leány különféle ruhákat és ékszereket lopott el a munkaadójától. A lopott holmit meg is találták a szekrényébe zárva. A tárgyaláson beismerte a leány, hogy gyöngyöt és arany nyakláncokat, karperecet, selyemruhákat, keztyűt és retikült lopott.

— Miért lopott? — kérdezte az elnök.

— Azért, mert nekem nem volt ele-

cigányzenekar

gáns ruhám és ékszerem.

— Tudta azt, hogy lopni nem szabad, hiszen járt iskolába!

— Jártam én hat elemi iskolát, de mindegyikben megbuktam.

— Mit csinált maga a lopott ékszerekkel és ruhákkal.

— Felvettem magamra a kisasszony selyemruháját, felraktam az ékszereket és elmentem a fényképészhez, mert azt akartam, hogy elegáns legyek a fényképen. Ezért vettem el a gazdáéktól, de vissza akartam adni.

Róth Adolf, a károsult, elmondotta vallomását, hogy a szobaleány önmagához egy levelet írt, amelyben félnapra elhívta önmagát a háztól rokon látogatásra és azalatt az idő alatt járt a fényképésznél.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság egyhónapi fogházra ítélte a tolvaj szobaleányt.

„Bagolyvárban“

A munkanélküliség ostorcsapásai újból a nyugati aranymezők felé hajtják a nyomorgó tömegeket

George Forbes amerikai aranyásó csodás szerencséje egy elhagyott nevadai sziklatárnában

Az Egyesült Államok munkátlansági tömegei — akik a Rosevelt ujjáépítési kísérletei dacára is — még mindig közeljárnak a tízmillióhoz, egyre nagyobb tömegekben indulnak neki a Nagy Nyugatnak, hogy ott próbáljanak szerencsét.

A Nagy Nyugat mindig nagy vonzóerővel bírt az amerikai tömegekre:

A Nagy Nyugat határtalan lehetőségeket kínált régen, amikor még indiánok laktak — amikor még szabadon foglalhatták a beláthatatlan rónákat.

Színes romantikus a Nagy Nyugat története, amit az amerikai már az iskolában megtanul.

A Nagy Nyugat volt az Egyesült Államok kincsetára: ott bányászták az aranyat a régi legendás időkben.

Tel van a Nagy Nyugat kihalt, elhagyott városokkal. Aranyláz építette fel ezeket a helyeket és amikor az elmúlt, elnéptelenedtek ezek a helységek is.

Nevada államban van a legtöbb elhagyott bányaváros. Ott tombolt egykor legjobban az aranyláz.

Most a szükség napjaiban azok az amerikai tömegek, melyek a Nagy Nyugaton próbálnak szerencsét, ezeket az elhagyott aranybányavárosok vidékét lépik el s kutatnak aranyután.

A Nyugatra vezető utakon egész karavánok haladnak: jövődó arany-

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondok- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József viz szellemi munkásoknál, neuraszténias embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer.

ásók, akiknek már minden mindegy, akik megunták a keleti államokban a koplalást, rongyoskodást, akiket hajtja a remény, hogy ha aranyra bukkannak, egyszerre véget ér nyomoruk.

A nagy tömeg új aranyásóban persze akadnak szerencsések: akik valóban rábukkannak a sárga kincsre.

Ilyen szerencsés aranyásó George Forbes, akit szintén a munkátlanság, nyomor hajtott Keletről Nyugatra az aranyásók érdekes, de veszélyes útjára.

Nevada államban Sand Springs vidékén kezdte meg kutatását a hegyek között. Olyan helyen, ahol már ötven évvel ezelőtt Hank Knight nevű aranyásó kutatótt, de meghalt és vele sírba szállt az a titok, hogy Sand Springs vidékén gazdag aranyerek vannak.

George Forbes szerencsés volt, megtalálta a Hank Knight által megkezdett tárnát is és megállapíthatta, hogy ritka gazdag aranytartalmu ereket talált.

Sziklában van az aranyér és az eddigi bányászat azt mutatja, hogy egy tonna sziklatörmelékben 11 dollár értékű arany van.

Hid ucca 14. sz.

George Forbes szakértőkkel vizsgáltatta meg leletét és a szakértők jelentése egybehangzón azt mondja, hogy Forbes felfedezése milliókat fog jövedelmezni.

Vallásos ünnepély a Kossuth-utcai templomban

A Kossuth uccai egyházzsoltos bibliakörei október hó minden vasárnapjának délutánján 5 órai kezdettel vallásos ünnepélyeket rendeznek. Az ünnepélyen elhangzó beszédek és előadások a reformáció hőseivel foglalkoznak. A mai összejövetelen két vendégszónok is szerepel: Szabó Miklós rákospalotai és Madar Zoltán debreceni segédlelkész, jelenleg mezőörsi rendes lelkész fogják ellátni a szószéki szolgálatokat.

A sorrend egyébként a következő lesz: 1. Fennálló ének: 3 d. cs. 2. Gyülekezeti ének: LXXXIX. zs. 1. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik Seres Zoltán segédlelkész. 4. Közének: 7. dics. 6. v. 5. Prédikál Szabó Miklós rákospalotai lelkész. 6. Szólo éneket ad elő: Bakonyi Elvira, orgonán kíséri Szabó Lajos énekes. 7. Előadást tart a kalvinizmusról Madar Zoltán mezőörsi lelkész. 8. Tompa Mihály „Isten akarata” c. versét szavalja Soós Béla hittanhallgató. 9. Záró imádságot és áldást mond Baja Mihály lelkész, egyházkerületi tanácsbíró. Belépődij nincs. Adakozás a rákospalotán épülő ref. templom javára. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CEGEKNEL SZERZ BE SZÜKSÉGLETEIT.

VASÁRNAP. HÉTFŐ.

MÁRC SAK 2 NAPIG
Izgalmas focimérkőzés! Ezer diákmóka

Ramon Novarro

DIÁKÉLELET

Szerelem, romantika, kacagás 10 felvonásban.

Ezenkívül

Gödöllői világdzsembori

Keddől: 4 star filmje

Norma Shearer, Lionel Barrymore, Clark Gable, Leslie Howard főszereplésével: A HUSZONÉGYÉVES LEÁNY

Előadások 3—5—7—9 órákor

Elavult rádióját kicsérélem

REKORD-ra Soltész, Kálvin-tér 2

A Kálvinisták Templomegyesülete az egyetemi ifjúságot szeretetvendégségben részesíti

A Péterfia uccai egyházzsér, melynek tudvalevően dr. Baltazár Dezső püspök a vezető lelkésze, a legutóbb tartott tanácsülésén elhatározta, hogy az egyetemi ifjúsággal kapcsolatot létesít, melynek első lépése az lesz, hogy egy nagy szeretetvendégségre hívja meg őket. Mivel erre maga az egyházzsér szeretete nem elég — kb. ezer diákról van szó —, érintkezést vett a Templomegyesülettel, hogy az pedig a többi egyházzsérrel együttesen valósítsa meg. A Templomegyesület október 12-én, csütörtökön délután öt órakor nagy értekezletet tart a részletek megbeszélésére. Erre az értekezletre ezután is hívja mindazokat a buzgó egyházzséri tanácsosokat és tanácsosnőket, akik megértéssel fogadják az egyetemi polgárok részére rendezendő szeretetvendégség ügyét.

Uj ingyenes fuvós tanszakok a városi zeneiskolában

Az ingyenes réz- és fafuvó tanszakokra beiratkozás megkezdődött. Tandíj nincs, csupán 5 pengő beiratkozási díjat kell fizetni.

Uj tanfolyam nyílik, ugyancsak a zeneiskolában, az u. n. zenére előkészítő (zenei ovoda), a tanfolyamon 5—10 éves korig gyermekek vehetnek részt, ahol ritmikus torna, hallásképzés, éneklés játékmódszere alapján sajátítják el a zenei tudás alapelemeit. Tandíj e tanfolyamon heti 2 órában havi 3 pengő.

Dr. Baranyi János a zeneiskolában, zongora főtanszak osztályába felvesz haladottabb és a Zeneművészeti Fő-

METEOR CSILLÁR

RÉSZLETRE VEZET ARJEGYZÉK IS ADUNK INGYEN

FERENC JOZSEF UT 9. BIKÁ MELLETT.

iskolán vizsgázó növendékeket.

Beiratkozás a zeneiskolában délelőtt 9—1-ig, délután 3—5-ig. (Vár ucca 1. szám.)

Fogházra ítélték a debreceni törvényszéken egy különváltan élő asszonyt, aki nem íratta férje nevére gyermekét

Szombaton délelőtt Rózsa Lőrinc tanácsa elé került Szendrő Sándorné hajduböszörményi asszony, akit családi állás elleni büntetéssel vádolt az ügyészség. Az asszony, aki most 46 éves, 1914-ben ment férjhez Szendrő Sándorhoz, de nem élt vele soká, elhagyta és Fehér Mártonnal lépett közös háztartásra. Fehér Mártontól három gyermeke született és azokat az anyakönyvben mint törvénytelen gyermeket jelentette be és a saját nevére íratta.

Elnökök: Jó asszony, maga tudta, hogy nem vált el az urától, miért nem

ugy íratta be, mint Szendrő gyermekeit?

— Már hogy irattam volna be, hiszen nem volt néki hozzájuk semmi köze. A katolikusok nem engedték meg, hogy Fehér Mátyással törvényes legyenek, az ő nevére nem mehetett a három gyermek, nem volt más választásom, mint hogy a magam nevére irattam őket. Szerettem volna törvényes lenni Fehérrel, a gyermekeim apjával, de nem engedték, így jött a baj.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek mondta ki az asszonyt és 14 napi elzárásra ítélte.

olyan túlkölés, hogy a lovak megvadulását előidézzék, hasonlóan járnak el az autók ezrei a közlekedési szabályzatnak megfelelően és ezért kell elutasítani követelésével az Országos Társadalom Biztosító Intézetet.

A Kuriának ez elvi jelentőségű döntése nagy öröme szolgát egy a magán, min a bérautósoknak, akiknek feje fölött eddig ott lebegett állandóan a veszély az autók túlköléséről riadózó lovak gazdái részéről. Megtörtént, hogy a kocsis nem fogta erősen lovait és azok az előző autótól megriadva árokba fordították a szekeret és természetes, hogy azonnal perelték a „veszélyes üzem” tulajdonosát. Ez a kuriai döntés rendet teremtett végre a hasonló természetű követelések sorában.

— Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódlásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

CIPÓT SÓLYOM cipőgyári áruházban vegyen!

Mert szenzációs modelleket, tartós garantált minőségben olcsó gyári áron szerezheti be. Erős, tartós iskola cipők!

P. AC UCCA 34. SZ.

TELEFON 34—31

A 30 éves házadómentesség Debrecenre kiterjesztéséért

Debrecen városára a házadómentességet a kormány nem hosszabbította meg s a kereskedelmi és iparkamara ezért előterjesztést intézett a pénzügy miniszterhez, hogy a Budapestre nézve az újonnan emelt épületekre meghosszabbított 30 éves adómentességi kedvezmény határidejét Debrecenre nézve is hosszabbítsa meg, tehát azokat az épületeket, amelyeket 1933. évi december hó végéig tető alá hoznak, a 30 éves rendkívüli adómentesség még megillessen.

UJ DEBRECENI POLGÁROK

Amult hónapban a város a következőket vette fel községi kötelekbe:

Rublecki Sándor tanuló, Barabás Zsigmond ny. máv. segédtsz, Balogh László táv. vonalfelügyelő, Deák Margit védőnő, Marozsán Péter cipész, Dóczi József máv. fékező, Ráduly Endre nyug. máv. művezető, Mittermayer Ödön nyug. m. kir. pénzügyőri biztos, Tennenbaum Dávid izr. főkántor, Braun Izidor nyug. máv. s. tisz, Molnár Pál máv. nyugbérés kovács, Orosz István ref. tan. képzői intézeti tanár, Szabó Róza háztartásbeli, Ottományi József hivatalosolga, Köblös Ilona okl. tanítónő, öz. Kosztyu Györgyné főzőnő. Összesen 16 új polgárral gyarapodott tehát Debrecen lakossága.

Allampolgári esküt tett a múlt hónapban a városi hatóság előtt 10 visszahonosított és 1 honosított egyén.

Elvi jelentőségű kuriai döntés egy debreceni kártérítési perben

A pernyertes OTI pereszes lett a Kuria előtt

A Kuria rendkívül érdekes és elvi jelentőségű döntést hozott most egy debreceni perben, mely az Országos Társadalombiztosító Intézet és dr. Rejtő József biharkeresztesi orvos között folyt évek óta.

Még 1928-ban történt, hogy dr. Rejtő József biharkeresztesi orvos autóját vezette a biharkeresztesi országúton. Előtte haladt egy háromlovas szekér, amelyen a kocsison kívül Mészáros Lajos terménybevásárló ült a buzászsákok tetején. Az autó a szekér háta mögött haladva, az utkereszteszedséknél 100 méternyi távolságban túlkölt. A háromló megvadult és elragadták a szekeret, eltippe a hajtószárat és vágattak a megterhelt szekérről egy árok felé. Mészáros Lajos, hogy az árokba fordulástól meneküljön, leugrott a szekérről és eltörte a lábát. A súlyosan sérült Mészáros Lajost az OTI költségén gyógykezeltek hosszú ideig a debreceni klinikán és mint rokkant hagyta el a betegágyat.

Az OTI dr. Rejtő József ellen pert indított és dr. Híndy Zoltán ügyvéd útján polgári perben követelt 2265 pengő tőkét, mint ápolási költséget és havonként 30 pengő járadékot a rokkant terménybevásárlónak.

A debreceni törvényszéken dr. K. Nagy Zoltán bírót tartotta meg az első tárgys-

lást az ügyben és pereszesnek jelentette ki dr. Rejtő Józsefet, akit dr. Aczél Jenő képviselt. Kötelezte a kárigenyen kívül a perköltségek megfizetésére is. Az indokolásban kimondta a bírő, hogy az autó veszélyes üzem, a gépkocsi tulajdonosa és üzemben tartója felelős minden kárért, ami gépkocsijának használata folytán bekövetkezik. Azt tényként állapítja meg a bírő, hogy a túlköléstől vadultak meg a lovak és Mészáros csak azért ugrott le, hogy életét mentse.

Az ítélet felelősség folytán a tábla elé került, amelynek tanácsa helyben hagyta indokainál fogva az ítéletet és kimondta, hogy az ítélet végrehajtható, tekintet nélkül a felülvizsgálatra.

Az ügy dr. Aczél Jenő semmisségi panasza folytán a Kuria elé került, amely megsemmisítette a törvényszék és tábla ítéletét. A Kuria kimondotta, hogy igaz az, hogy az autó veszélyes üzem és tulajdonosa köteles kártérítést adni az autó üzemben tartásával okozott veszteségért, de a kárnak közvetlen okozati összefüggésben kell lenni a veszélyes üzemmel, ilyennek pedig a túlkölés nem tekinthető, ha az a közlekedési szabályoknak megfelelően történik. Dr. Rejtő József orvos a szekér mögött 100 méternyiről túlkölt, hogy jelt adjon az előzéshez és ez nem

Ké hónapi fogházra ítélték a tolvaj bejárónót, aki azért lopott, hogy biztosítékot tudjon adni

Tóvölgyi Anna debreceni bejárónő dr. Oláh Emil törvényszéki jegyzőtől ezüst- és aranyemléket lopott el és a lopott értékeket zálogházba tette. A zálogcédulákat biztosítékul helyezte el Helmezy Antalnénál, aki csak azok ellenében bízta meg azzal, hogy ruhaneműket árusítson. A debreceni törvényszék előtt Tóvölgyi Anna azzal védekezett, hogy néki szüksége volt tőkére, biztosítékra, azért követte el a lopást. A bíróság tekintettel arra, hogy már büntetve volt, elítélte kéthónapi fogházra.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetési mindig eredményesek!

A régi okmány pecsétje

annak valódiságát bizonyítja.

ASPIRIN-tabletták

is magukon viselik valódiságuk jelét: a Bayer-keresztet.

Meghülés első jeleinél és fájdalomknál ASPIRIN-TABLETTÁK

Istentiszteleti rend

Vasárnap, október 8-án.

Református templomokban. Nagytemplom d. e. 10 óra: dr. Soós Béla, d. u. 5 óra: Siposs Imre. Kis-templomban d. e. 9 óra és 11 óra: Szabó Miklós, d. u. 5 óra: vallásos ünnepély, prédikál dr. Dancsházy Sándor. Kossuth u. d. e. 9 óra: ifj. istentisztelet, prédikál dr. Dancsházy Sándor, 10 óra: Madar Zoltán, d. u. 5 óra: Szabó Miklós. Árpádtér d. e. 10 óra: Magyar Bertalan, d. u. 3 óra: Márki Kálmán. Ispóty d. e. 10 óra: Molnár Ferenc, d. u. 5 óra: Kulcsár Dezső. Homokkert d. e. 10 óra: Kalas Ferenc, d. u. 3 óra: Jeney László th. Szegényház d. e. 10 óra: Kovács József. Nyilastelep d. u. 3 óra: Nagy Lajos. Csapókert d. e. 10 óra és d. u. 3 óra: Halász András. Nyulás d. e. 10 óra: Murányi Árpád th. Ondód—Vedresdülő d. e. 10 óra: Benke Tibor. Cuca d. e. 9 óra és Kádárdülő 11 óra: vitéz Szabó Endre. Dombostanya d. e. 8 óra és Kismacs d. u. 3 óra: Mezei Béla. Pacz d. e. 10 óra: Bagdy Dániel. Aivinczy tér d. u. 3 óra: Tóth Sándor. Sámsoni uti iskola d. u. 4 óra: Nagy Dezső th. Téglaskert d. u. 3 óra: Farkas Miklós th. Kerekestelep d. u. 3 óra: Bartha Tibor th. Wolaffkatelep d. u. 3 óra: Kovács Imre th.

A katolikus templomban és az iskolakápolnában. Pünköszt utáni XVIII. vasárnap, magyarok Nagyaszonynak ünnepe. Szentmisék a szokott vasárnapi rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakereskedés szentmisék. Féltekercs énekes nagymise, utána prédikál Faragó László tereziánumi prefektus. Délután 5 órakereskedés ajátosság, utáni szentségimádás. — Csapókertben 10 órakereskedés és szentmisét mond dr. Hanzély Lajos levéltáros. — Homokkertben 10 órakereskedés Lőrincz Gábor piarista tanár. — Nyilastelepen 10 órakereskedés Somogyi Ferenc káplán. Augusztaszanatériumban 9 órakereskedés Révész István káplán.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakereskedés istentisztelet, 8 órakereskedés diákmissze, szentbeszédet mond Orosz Ágoston hitoktató, orgonázik Orosz István egyh. karnagy. 9 órakereskedés szentmise, 10 órakereskedés szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentzéki tanácsos tartja, orgonázik Seszták Sándor orgonista. Fél 12 órakereskedés egyesület összejövetelt tart az egyház tanácsstermében. (Vigkedvü Mihály u. 4. sz.) Délután fél 4 órakereskedés rózsafüzér ajátosság, 4 órakereskedés szentbeszéd és szentségimádás. A Téglaskertben a szentmisét délelőtt 10 órakereskedés Fodor Antal s. lelkész tartja. Október hó minden csütörtök délutánján 6 órakereskedés rózsafüzér ajátosság, fél 7 órakereskedés szentbeszéd, utána szentségimádás.

A baptista imaházban. A Szapanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8-tól 9-ig vallásos estélyi vegyeskar és zenezámokkal. Szerdán este 7—8-ig prédikáció, péntek este 7—8-ig biblióra szabadhozzászólással.

Oicsón

akar építkezni? FULÖPNÉL vásároljon Wesselényi u. 121. sz. Telefon 27-90.

MAGYAR SZÉNRE és FARA
LEGJOBB A SALGÓTARJANI
TÜZHELY és KÁLYHA
„LUNA” és „KALOR”
Kapható
SESZTINA LAJOS
VASÜZLETEBEN

Vasárnapi terefere

A HARMADIK EMELETTŐL
A FLASZTERRAVATALIG

Nem tudjuk, hogy szegény Hajós Zsigmond lelkében milyen gondolat-villám hasított végig, míg a harmadik emeletől az ucca flaszterig ért. Fellobbant-e benne az életöszön ama néhány tragikus másodperc alatt? Szerette volna-e visszagombolyítani a halálugrást? Vagy a keserű dac, a pusztulásba való belnyugvás annyira áthatotta már, hogy haragudott volna, ha véletlenül egy kifeszített mentőponyvára ugrik és egy hajszála sem görbül meg? Ki tudna ezekre a kérdésekre válaszolni... Kívánta a halált? Dehogyan! A halált senki sem kívánja. De kereste a véget. A halál keresése és kívánása között óriási szakadék tátong. Hajós Zsigmond kétségtelenül szívesen élt volna még. Példás családi kör vette körül, egészsége is türehető volt, az uccán a régi ismerősei és barátai most is előreközöntek neki. Mégis a halálbamenekült, mert nem tudott és nem akart tovább élni a mai korszakban, amely tönkretette, kifosztotta és megalázta. Hajós Zsigmond nem halt volna éhen, nem öltözködött volna rongyosan és nem maradt volna fedél nélkül talán akkor sem, ha lemorzsolja a hátralevő tiz-husz esztendőt, amit a Teremtő esetleg még engedélyezett volna számára itt a földön. De Hajós Zsigmond talpig ur volt, talpig férfi és a lábujjhegyétől a feje bubájáig igazi polgár, akiben volt erő ahhoz, hogy igénybevegye a földalatti öröklést, amikor a föld felett elkallódott mellőle mindaz, ami urrá és polgárrá tesz egy embert.

Schopenhauer írja valahol, hogy az öngyilkosság a legostobább orvosság, mert csak a keserű ízét érezhetjük, de a gyógyító hatását már nem. A nagy filozófusnak ez a bölcs mondása tetszetős ugyan, de ki állíthatja nyugodt lélekkel, hogy az a néhány keserű pillanat,

amely a harmadik emeletől a flaszterig tartott: keserűbb és elviselhetetlenebb volt-e annál a gyötrelmenél, aminek Hajós Zsigmond érezte a hátralevő éveit?

Hajós Zsigmond elment, mert úgy vélte, hogy felesleges lett, létszámonfelüli. Nem akart senki el-tartottja lenni. Ember volt, aki egész életében dolgozott, produktált és adott. Az utóbbi esztendőben elporladt a vagyona, elrántották mellőle az íróasztalt, nem talált sehoh munkahelyet és más fizette helyette a lakbért, a villanyt, a fűszerest és a mosónét.

Visszanézett a multjára, szétnézett a jelenében és aztán a jövőbe furta a pillantását.

Hidegen kiszámított, alaposan megfontolt öngyilkosság volt ez. Számvetést csinált az életéről. Sok volt a passziva. Levonta a konzekvenciákat, mert tudta, hogy ezeket a passzívákat sohasem dolgozhatja le.

Vannak, akik az öngyilkosságot gyávaságnak tartják. Igaz, vannak gyáva öngyilkosok is, akik még nem használtak ki minden lehetőséget bajaik leküzdésére, akiknek rosszak az idegeik, akik nem bírják kivárni az idők jobbrafordulását.

De mire várhatott Hajós Zsigmond?

A ma dühöngő „béke” hősi halottja ő. Dolgozott, küzdött, remélt, hitt, amíg lehetett, de mikor az ellenség teljesen körülrzáta a várat, mikor látta, hogy nincs már menekvés semerre és csak bilincses fogly módjára élhetne tovább: levetette magát a legmagasabb vár-fokról a mélységbe.

Sokan és sokáig fogunk még emlékezni Hajós Zsigmondra, akik ismertük. Emlékezni fogunk fénykorára, amikor az egyik vezetője volt egy olyan hatalmas vállalatnak, amelyet szakkörökben egész Európa ismert és megbecsült. A

modern, egész kontinensre szóló magyar gabonakereskedelemnek egyik pionirja volt Hajós Zsigmond vállalata. Piacokat kerestek és piacokat találtak a magyar gabonának széles e világon. Akkor-tájt a Futura az összes állami intervenciókkal és a nagybankok gabonaosztályaival együtt még csak a jövő ködös méhében szunnyadt. A gabonakereskedelmet — milyen különös — a gabonakereskedők bonyolították le még pedig úgy, hogy minden esztendőben eladták a lehető legnagyobb világpiaci áron az árut. Ők sem jártak rosszul, a gazda is megtalálta a számítását: nem volt szükségük sem bolettára, sem moratóriumra. Tiszta, korrekt üzlet volt a gabonakereskedelem. Nem kellett hozzá egyéb, csak szorgalom, szakmai tudás és tisztesség. És Hajós Zsigmond az apjától örökölt több mint félszázados multu céget a szorgalom, a hozzáértés és a tisztesség országutján vezette tovább. Kora reggelől késő éjszakáig dolgozott, utazott, tárgyalt, levelezett, számolt. Az ő vállalata születésétől a pusztulásáig nem pereskedett soha senkivel. Százezer üzletet bonyolítottak le ezalatt, de soha, sem ügyész, sem bíró nem szólhatott bele az ügyek intézésébe. És emellett a legpuritánabb magánéletet élte. Évtizedek multak el anélkül, hogy néhány hétre elment volna egy fürdőhelyre pihenni, erőt gyűjteni. A háztartása nem volt bőségesebb és költségesebb, mint egy segédadótárnoké a X. fizetési osztályból. Egyetlen „luxust” fejtett ki — amíg lehetett — ebéd után a kávéházban itta meg a kapucinerét. Egy öltözet ruhát tíz évig hordott, a cigánynál sohasem rendelt nótát és élete során bizonyosan nem bontott fel egyetlen üveg pezsgőt sem. Józanabbul, beosztottabban aligha élt nála valaki Debrecenben. Minden felesleges pengő és minden fölös fillér a cég kasszájában maradt, mert Hajós Zsigmond nem haszonélvezője, hanem alázatos és áldozatkész munkása volt a hivatásának.

Az utolsó években, mikor a rossz viszonyok malomkövei között felörlődött a vállalatának és a vagyoniának utolsó morzsája is: Hajós Zsigmond emelt fővel járhatott tovább az emberek között. Néki elveszett mindene, de az ő kezéhez nem tapadt egy idegen rézpeták sem. Halkan, zokszó nélkül jöttment a városban. Soha nem terhelt senkit bajainak, gondjainak feltárával és soha nem fordult segítségért sem ismerőshöz, sem barát-hoz. Külsőjében sem változott, tartotta a nivót: gallérja, kezéje ragyogóan fehér volt, ruháján soha egy porszem, arca frissen borotvált. Szemérmesebb, udvariasabb, gyöngédebb szegény ember nem volt nála sehoh a világon. Magabafojtotta fájdalmait, csalódásait és méla rezignációval, a tehetetlenség uri fölényével szemlélte, hogy iramodik el mellette az élet vonata, amelyről néki kényszerleszállást kellett csinálni a harmadik emeletől a flaszteravatalig.

Hajós Zsigmond sorsának és tragédiájának jeges fuallata egy

Kalória magas, hamu minimális. Teljesen pala- és kavicsmentes. Ha nyugalmat, jó meleget akar magának télire biztosítani, vásároljon
Kartellen kívüli. Nem kormoz. Mindenrendű kályhában bevált.
EDELÉNYI SZENET
Kapható: a Vezérképvisletnél, KORONA, Piac 10. és Petőfi tér 6.
FESTÉKÜZLET. Telefon: 19-74. és
Bajomi Józsefné, Máv. belső fatér. Kaufmann Gyula, Faragó u. 4.
Berger Ferencné, Csap u. 5. Központi Tűzifa, Károly F. J. ut. 1.
Erdélyi Tűzifa, Böszörményi ut. 3. Szabó Sándor, Kassa ut. 8.
Grünfeld Leopold, Csapó u. 16. Székely és Csáky, Ispóty u. 3-c.
Guttman Lajos, Ispóty u. 19. Tolnay Lajos, Cegléd u.
Herkules Tűzifa, Károly F. J. ut. 4. Tűzelő és Épületfeker. Máv. b. fatér.
10 kg. CSOMAGOKBAN a legtöbb fűszer- és vegyeskereskedésben.

Értesitem

a nagyérdemű vevőközönséget, hogy a budapesti „Elektra” csillár- és fémáru-gyár Debrecenben üzletében gyári lerakatot létesített s így még e héten megnyíló üzletében a rádió készülékek és villamosági cikkek kivül olyan modern és stílus csillár-raktárral állhatok a n. é. vevőközönség rendelkezésére, mely elsőrangú minőségénél fogva, valamint versenyképes piaci árait tekintve, utólrhetetlen.

Kiváló tisztelettel

Goldstein Ferenc

„ELEKTROMOSSÁG”

Csillár, Rádió szaküzlet tulajdonosa

FERENC JÓZSEF UT 83.

pillanatra szétlebbenti a függönyt a városi polgárság sorsa és tragédiája felől. Egy villanás csak és tisztán látjuk: mennyi Hajós Zsigmond járkál közöttünk, akik — csodák-csodája, hogy honnan és miből? — vakítóan fehér gallért és kézelőt hordanak, egy porszem nincs a ruhájukon, laknak, étkeznek, borotválkoznak és zokszó nélkül jönnek-mennek, mosolyogva fogadják a köszönésünket, előzékenyen gyufát gyújtanak, ha cigarettát veszünk a szánkba, olajozott társalgási hangon cserélnek eszmét velünk politikáról, színházról, gazdasági kérdésekről és közben lelkünk legalján tudják, érzik, hogy halálra vannak ítélve, a siralomház kegyelemkenyerén tengődnek s csak az erőt gyűjtik ahhoz, hogy feltépjék a harmadik emeleten az ablakot, vagy a homlokukhoz szegez-zék a revolvért, vagy hurkot kös-senek a kötélre, vagy az ajkukhoz emeljék a méregpoharat. Mennyi, de mennyi Hajós Zsigmond-féle halk tragédia jelöltjei bandukolnak az élet kútjától a halál tava felé... Hány orvos, ügyvéd, mérnök, kereskedő, iparos — százszázalékos polgárok — vesztették el a talajt maguk alól és jóformán a saját számukra a legcsodálatosabb minden új nap, amit átvészelnének anélkül, hogy az önmaguk hóhérai lennének. Mily sok Hajós Zsigmond tengeti körülöttünk a lát-szat-életét, akikről pedig külsőleg úgy látszik, mintha értelmes, produktív célokkal teljes életet élnének, úgy mint régen.

* * *

A magyar polgári front puska és ágyú nélküli háborújának abba az arcképcsarnokába, amely a hősi halottak emlékét őrzi a sziveinkben, helyezük el Hajós Zsigmond portréját, mert úgy élt és úgy dolgozott, küzdött, mint egy igazi polgár és úgy ment el közülünk, mint egy igazi férfi. A vallás tételes törvényei tiltják az öngyilkosságot és mi sem mondjuk, hogy az öngyilkosság követendő példa. De hisszük és valljuk, hogy a legfőbb Bíró az ezeregy enyhítő körülményre való tekintettel máris megbocsájtotta az ő szerencsétlen, szegény, elveszett fiának, Hajós Zsigmond-nak.

MARKAS LAJOS.

Hétfőn tartja dr. Bozóky Ferenc előadását az Ügyvédszövetség és a TEBE ankétján

Mint örömmel értesülünk, dr. Bozóky Ferenc egyetemi tanár felépült muló természetü betegségből és megtarthatja előadását az Ügyvédszövetség debreceni osztályának és a TEBE tiszántúli körzetének előadás-sorozata keretében, amely az általános gazdasági válság megoldásának megbeszélésére van hivatva. Az előadás október 9-én, hétfőn este fél 7 órakor kezdődik az ügyvédi kamara dísztermében.

A debreceni tudományegyetem nemzetgazdasági tanszékének tudós professzora európai vonatkozásokban is megvilágítja a megoldásra váró problémákat és az összehasonlításokkal közelebb viszi hallgatóságát a súlyos kérdések megismeréséhez. Az illusztris

Ha cipőt akar venni várjon keddig Érdemes várni!!

Kb. 2000 pár legjobb minőségű márkás férfi, női és gyermekcipőt hozunk hihetetlen olcsón forgalomba. Az olcsó árusítás 10-én, kedden reggel kezdődik. Az árakat kedden reggel ezen a helyen közöljük.

VÉNUSZ CIPÓÁRUHÁZ

a volt TURUL helyiségben. Szent Anna u.-val szemben

előadó fejtegetéseit nagy érdeklődéssel várják a gazdasági élet minden tagozatában. Az előadásra ezuton hívja meg a közönséget az Ügyvédszövetség és a TEBE vezetősége.

Október 10-én, kedden este fél 7 órakor az eredeti program szerint Versényi Tibor kincstári főtanácsos tart előadást.

halálos ítélet olyan rémületbe ejtette az egyszerű asszonyt, aki nem is tudta, mi a statáriális bíróság, hogy megnemult s percekig szólni sem tudott. A fia, aki jelen volt az ítélethirdetésnél, sirva fakadt, úgy mondotta:

— Azért a hitvány kis szénáért ne vegyék el az anyám életét!

A halálos ítélet kihirdetése után kegyelmi kérvény ment a kormányzóhoz és a kormányzói kegyelem 10 évi fegyházra szállította le az özvegy büntetését.

Az özvegy megkezdte büntetését és két évet már a fegyházban ült, amikor a védője újrafelvételt kért a bíróságtól és bizonyítani kívánta azt, hogy az özvegy nem volt beszámítható állapotban akkor, amikor felgyújtotta fia szénáját. Bizonyítani kívánta a védő azt is, hogy az özvegy nem szénaboglyát gyújtott fel, hanem olyan csekély mennyiségű szénacsomót, ami már nem eshet súlyosabb bírálás alá, ha fel is gyújtják. Az újrafelvételi kérelemnek helyt adtak és ez volt évtizedek óta az első újrafelvételi per, melyet statáriális ügyben megengedtek. Új vizsgálat indult meg, melyet dr. Preinészberger Jenő vizsgálóbíró irányított.

Megtartották a főtárgyalást és a törvénszék felmentette Lengyel Andrásné az alól a vád alól, amiért két évvel azelőtt halálra ítélték. Az ügyész az ítélet ellen felebbezést jelentett be az ítélet táblához, de a tábla tanácsa helyben hagyta a felmentő ítéletet. A megtört, szerencsétlen asszony két évi raboskodás után került szabdlábra. A szegény özvegy tragédiáját az indította el, hogy a feljelentő csendőr nagy szénaboglyáról irt, pedig az csak egy kis szénacsomó volt, amit meggyújtott hirtelen haragjában.

Két részeg ember felkérezkedik egy szekérré...

Mihály napszámos került. Az ügyész azal vádolta őket, hogy a Kishegyesi uton megtámadták Kertész Dániel gazdálkodó kocsisát Bereczky Sándort, vasvillával akarták leszurni és kirabolni. A tárgyaláson a két réműlt ember igerkezett meggyőzni a rögtönítelő bíróságot arról, hogy nem akartak rabolni, erőszakot nem alkalmaztak.

— Trágyát vitt szekeren a kocsis, ugyan mit lehetett ott rabolni — mondogatták.

A kocsis határozottan állította, hogy utját állták, életét fenyegették. Azt beismerte, hogy részeg volt a két ember, különösen a csengettyűcsináló, aki félliter pálinkát ivott meg saját bevallása szerint egymaga.

A bíróság a kocsis valóságát fogadta el valónak és elítélte a két embert kötéltálati halálra. A kormányzói kegyelem Balogh büntetését 12 évi börtönre változtatta át. Horváth ügyét már nem bírálták el, mert meghalt a fogságban.

Balogh Miklós ügyében 1923-ban újrafelvételi eljárást indítottak, melynek szerencsés eredménye lett, Rácz György és felesége debreceni lakosok tanuként jelentkeztek és elmondották, hogy látták, amikor a két ember Kertész Dániel gazdálkodó szekere felült, de nem erőszakkal. A Téglavetőbe akartak menni az emberek, a szekér is arrafelé haladt és

Felmentés a halálos ítélet után

Két érdekes eset a debreceni törvénszék irattárából

A debreceni törvénszék irattárában ezrei hevernek a régi bűnügyek re s emeletmagyságban tornyosulnak az állványokon a poros irattömegek, melyek lapjai tragédiákról beszélnek. Szépen megférnek egymásmellett a kis pénzbüntetéssel és halálos ítélettel végződő bűnpörök.

A poros akták közül két iratcsomó anyagát napfényre hoztuk most. Érdekes a két akta, mert olyan bűnügyekről van szó, melyekben halálos ítéletet hoztak a bírák és mégis felmentés lett a bűnper vége.

Halálos ítélet néhány márkás széna felgyújtásáért

Az egyik akta arról szól, hogy 1920 novemberében egy hajdusámsoni öregasszonyt, özvegy Lengyel Andrásné, Nagyházy Juliánánál a csendőrök be-kisérték a debreceni törvénszék fogházába, mert rábizonyult, hogy gyújtogatást követett el. Felgyújtotta a fia szénaboglyáját, amely le is égett. A dolog igen súlyos elbírálás alá esett, mert akkoriban statárium volt hirdetve a gyújtogatókra. A statáriális bíróság össze is ült az ügyben Nagy Kálmán elnökele alatt. A vádat dr. Baróthy Zoltán képviselte, a védelmet dr. Aczél Jenő látta el. A tárgyaláson a fejkendő 55 éves asszony elmondta, hogy nagy elkésredésében gyújtotta fel a fia szénáját.

— Volt nékem két lovam, amit az uramtól örököltem — mondotta bírónak — és a két derék jószágot a fiam tanyáján tartottam, ő gondozta és dolgozott a lovakkal. De nem szívelte a lovakat, mert

nem voltak az övé, csak dolgoztatta azokat, enni pedig nem adott nekik. Csont és bőr volt a két szegény jószág, amikor megláttam őket. Mondtam a fiamnak, hogy csunya dolog, hogy az én lovaimat nem táplálja, csak dolgoztatja. Mérgemben azután este felgyújtottam a kis rakás szénát, hogy a saját lovainak se tudjon adni, ha az én lovaimnak nem ad.

A gyújtogatás tehát megtörtént és a beismertő vallomás alapján a rögtönítelő bíróság halálra is ítélte az özvegyet. A

Két részeg ember felkérezkedik egy szekérré...

A debreceni törvénszéken 1921 februárjában halálos ítéletet hoztak. Rablás miatt mondták ki az ítéletet két debreceni munkásra és később változtatták felmentésre a halálos ítéletet.

A vádlottak padjára Balogh Miklós csengettyűcsináló és Horváth

HA IGAZÁN JÓL AKAR MULATNI
elfelejti minden gondját és bánatát a

SZOKNYÁS REGIMENT

cimű vidám filmoperett előadásán,

ma vasárnap és hétfőn az
URÁNIÁBAN

a legedesebb filmprimadonna

ANNY ONDRA főszereplésével

Előadások kezdete: vasárnap 3, 5 7 és 9 órakor, hétfőn 5, 7 és 9-kor.

— Jegyelövétel délelőtt 11-től 1 óráig. —

maga a kocsis segítette fel a szekerére az egyik embert. Egyidőig békében haladtak a szekérre felkerekedett emberek, de mivel részek voltak, nagyon ingadoztak és az egyik lezuhant a porba, a másik meg utána mászott. A kocsis nem várta meg őket, míg újra feltápáskodnak, hanem — jót nevetve a részeken — tovább hajtotta lovait. A két tanu megesküdött vallomására. A kocsis fenntartotta terhelő vallomását, de már elmondta, hogy ő maga is csudálkozott, amikor az eset után három napra csendőrok ke-resték és követelték, mondja el, hogyan történt a Kishegyesi uti rablás.

— Magamtól én nem tettem volna jelentést soha, nem volt az nagy dolog — mondta a bíróság előtt a kocsis.

Ujfalussy József tanácselnök a perbeszéd után kihirdette az ítéletet, melynek értelmében felmentette Balogh Miklóst a vád alól és elrendelte azonnali szabadlábra helyezését.

A felmentő ítélet hallatára zokogásban tört ki a fogoly, gyermekei és felesége a hallgatóság padsoraiból előtörték és még a fegyházkörnek is kezét csókolgatták nagy örömeikben. Ilyen módon került három évi raboskodás után szabadlábra a csengettyűcsináló, akit halálra ítélték azért, amit el sem követett.

(b. m.)

MAGYAR SZÉNNEL, BRIKETTAL
Hermes DUPLO kályhában
TÖKÉLETES A TÜZELÉS!!
GYARI ÁRBAN KAPHATÓ:
PASCHKA és TÁRSA
B. post. V. Mária Valéria u. 10. Alapítási év 1898

NYILATKOZAT

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

A Debreceni Ujság (Hajdúföld) c. politikai napilap 1933 október 5-én megjelent 226-iki számában a negyedik oldalon egy terjedelmes közleményt adott le, amely azt tartalmazta, hogy egy rovott multu egyén saját magát, mint az én lapom munkatársa igazolta. Szükségesnek látta nevezett lap a velem való összefüggés kidomborítása céljából feltűnő betűkkel kiemelni az én nevemet gyanúsító megjegyzések közepette.

Minden egyéb cáfolat helyett annak igazolására, hogy mennyire az volt a Debreceni Ujság (Hajdúföld) célja, hogy engem tisztességemben érintsen, tisztelettel kérem méltóztatásuk lekötésére a debreceni m. kir. államrendőrség főkapitányasága vezetőjének hozam intézett levelét:

„Méltóságos

Dr. Hegyemegi Kiss Pál urnak
országgyűlési képviselő

Helyben.

Képviselő ur szóbeli felkérésére értesítem, hogy a „Debreceni Ujság” f. év október hó 5-én megjelent 226. száma 4. lapoldalán „Hegyemegi Kiss Pál képviselő ur lapjának vagyok a tudósítója” című cikkben foglaltakat nem a rendőrkapitányaság adta ki a sajtónak. A Hunyadi Ferenc féle ügyben Méltóságod neve az eljárás során szóba sem került s így a lapközlemény tartalma sem származik a rendőrkapitányaság kötelekebe tartozóktól. Debrecen, 1933 október 7. Maradtam tisztelettel Sággy Lajos s. k. rendőrfőtanácsos, a rkapitányaság vezetője.”

Ezek után a lapközlemény tendenciájának megítélését és elbírálását az olvasóközönség elbírálására bízom, egyben a lap gyanúsító közleménye miatt a bűnvádi eljárást folyamatba teszem.

Teljes tisztelettel
Hegyemegi Kiss Pál.

RAKTÁRRENDEZESNÉL KIVÁLOGATOTT FINOM FÉRFIINGEK OLCSÓ ÁRUSITÁSA E HÉTEN

KARDOS LASZLÓ NÁL

A ravasz lisztcsempész és a peches pékmester tura históriája

avagy

ne vegyen csempészett lisztet, aki nem ért hozzá!

Rendkívül érdekes módon került a debreceni pénzügyörtség tudomására egy lisztcsempész ügye. Aki a csempészést bejelentette a hatóságoknak, senkimás nem volt, mint maga a csempész. És ami a legérdekesebb: bosszúból jelentette fel saját magát.

Miután ilyesmire még aligha volt példa a csempészett történetében, érdemeinek tartjuk ideiktatni e sorokat, avégből is, hogy tanuljon mindenki, aki valaha is lisztet akar csempészni...

Egy ismert debreceni pékmesternél megjelent egy vidéki ur, aki felajánlotta, hogy a szokottnál is olcsóbban szállítja neki a lisztet.

— Hogyan tudja ezt megcsinálni? — érdeklődött a pék.

A vidéki ur, aki egyébként a debreceni társaságoknak is ismert tagja s azéinek a környéken van nagyszabású gabonauzlete, félrehívta a pékmestert és a fülébesugta neki:

— Feketelisztet szállítok magának.

Ne tessék kérem meglepődni és semmi rosszra sem gondolni, mert a feketelisztt nem roszból készült és nincs kulimással bekenve, hanem mentesítve van a bolettától. Mégpedig a gabonakereskedő maga mentesíti.

Egyszóval csempészárú.

A pékmester kapott az alkalmon, de még aggodalmaskodott:

— Semmi baj nem lesz a dologból?

A vidéki ur, aki mint mondtuk a debreceni társaságoknak is ismert tagja, kitűnő uriember, izzig-vérig korrekt és tisztességes, erre megint a fülébe sugta a derék péknek:

— Hogy gondol ilyent? Ahol én vagyok, ott nem lehet baj!

A derék pék erre meggyezett a korrekt és kifogástalan vidéki urral, aki sohasem hazudott és éppen ezért most is igazat mondott.

Szállította „feketelisztt” és semmi baj nem lett belőle. Már mint a hatóságok részéről. Mert senki sem fedezte fel a dolgot, csak a konkurrens pékek mérgeződtek és nem tudtak rájönni, hogy miképpen tudja a mi rokonszenves pékmesterünk olyan olcsón készíteni a zsemlet és a kiflit.

De hiába mérgeződtek, a mi pékünk ügyes ember volt és miután a kifogástalan vidéki ur szorgalmasan végzte a szállítását, éppen olyan olcsó maradt a zsemle és a kifli, sőt a kenyér is, mint azelőtt.

Történt azonban... És ez „történt azonban” volt az oka minden bajnak. Mert az következett be, hogy a derék pékmesternél egy napon megjelent az egyik vevője és visszahozta a kenyeret, amit tőle vásárolt. Kijelentette, hogy ehetetlen. Rossz, ragadós, nyulós. Aztán

megjelent a derék pékmesternél egy másik vevő és visszavitte a zsemlet, amit tőle vásárolt. Kijelentette, hogy rossz, rágós és izetlen. Aztán megjelent a derék pékmesternél egy harmadik vevő és visszavitte a kiflit, amit tőle vásárolt. Kijelentette, hogy rossz, ehetetlen és bűdös.

És egyre-másra jelentek meg a vevők a derék pékmesternél és vitték vissza neki a készítményeit. Erre a pékmester házivizsgálatot tartott és megállapította, hogy a bajnak a kifogástalan vidéki gabonás „feketelisztt” volt az oka, amely liszt ugyanis vagy árpával, vagy rozssal volt keverve.

Ennélfogva mi telhetett tőle — nem ütött nagyot a gabonás fejére, — hanem egy nagyot ütött saját zsebére. Nagyot ütött és ezt gondolta:

— Nem fizetem ki neki a tartozásomat! És nem fizette ki neki a tartozását. Amely tartozása pontosan 440 pengő és 60 fillér volt.

Még mindig fenyeget a veszély, hogy a város a fakészletét egy tömegben adja el

Még 800.000 pengő értékű 741 vagon tűzifája és műfája van a városnak

Emlékeztet még bizonyára az a felmerült terv, hogy Debrecen fakitermelésének ez idei mennyiségét s a jövő évi termelést: is egy tételben értékesíti és pedig fakereskedő érdekeltségnek. Ilyen célból tárgyalások is indultak meg és jelentkeztek is budapesti fakereskedők a fa megvétele végett. Akkor a Független Ujság állást foglalt e terv ellen, mert a város fájának egy tömegben való eladása a kereskedők részére nagy mértékben befolyásolná volna a faárakat a debreceni piacon és pedig a fogyasztók kárára. Azóta e kérdésben csend volt s azt lehetett hinni, hogy az egy tömegben való eladás terve meghalt. Sajnos azonban most ez a terv újból felszínre került, helyesebben mondva kiderült e tervről, hogy még mindig kísért. A helyzet ugyanis az, hogy a közönség olyan kis mértékben vásárolta a városi fát, hogy mindössze 124.000 pengőt vett be a városi erdőkezelőség október elsejéig és az eladás azóta sem emelkedett.

A városnak a raktárban és az erdőségeken még 741 vagon fája van készletben, ami körülbelül 4000 ölnek felel meg. Ennek a fának értéke 800.000 pengő.

Ennek a mennyiségnek legnagyobb része tűzifa, de a városnak az a terve, hogy mivel a műfának semmi kereslete sincsen, ennek nagy részét is tűzifának értékesíti.

A vidéki gabonás kérte a pénzt és azt hangoztatta, hogyha rossz volt a liszt, akkor miért vette át? Nem lett volna köteles átvenni, ha pedig átvette, akkor fizessen. Így van az előírva a bibliában is.

A pékmester erre kijelentette, hogy ő nem törődik azzal, hogy mi van a bibliában és mi van a törvényben: ő nem fizet, mert rossz volt a liszt, amit átvett. Egy szóval becsapottnak érezte magát. És nem fizetett.

A kifogástalan vidéki gabonás azonban ravasz ember volt és nem hagyott kijátszani magát. Rájött arra, hogy van a bolettatörvénynek egy rendelkezése, amely ugyeszl, amint azt méltóztatnak olvasni: „Az a lisztcsempész, aki boletta nélküli lisztet árusít, ha saját maga ellen tesz feljelentést, nem büntethető.”

Erre fel megtette saját maga ellen lisztcsempészés címén a feljelentést. Megindult a vizsgálat, amelynek során elmondotta, hogy a lisztet az illető debreceni pékmester számára csempészte. Természetesen a törvény rendelkezése értelmében ő ellene megszüntették az eljárást, de megindították a pékmester ellen, akit a hatóságok meg is büntettek és elítéltek, amiért csempészett áruból készítette a termékeit.

A gabonás bosszuja tehát sikerült. De mivel a szokottnál is bosszúállóbb természetű volt, nem elégedett meg ezzel az eredménnyel, hanem pert indított a pékmester ellen és a perben követelte a 440 pengőt és hatvan fillért, mint az általa szállított áru díját.

És a polgári bíróság ítélte az ügyben és ítéletében kötelezte a derék pékmestert, hogy a pénzt fizesse meg a vidéki gabonásnak. Sőt, még a perköltségek megfizetésére is kötelezték.

A derék péknek fizetni kell. Fellebbezésnek már nincs helye. Most már csak a pékhez mehet panaszra...

R. Gy.

A város igen sürgető és nagy összegű fizetési kötelezettségek terhelik, amelyeknek eleget kell tennie és emiatt merült fel ismét a fa egy tömegben való értékesítésének gondolata. Igaz, hogy ezzel szemben az árakban a város 20–25 százalékos veszít, viszont egy összegben nagyobb pénzüsszeget kap kézhez és így fizetési kötelezettségeinek eleget tud tenni, ami a kamat előállítást megakartatásában nyújt előnyt. Bizonyos azonban, hogy abban a pillanatban,

amikor a város a kis tételekben való eladást megszünteti, mert fáját egy tételben adta el, a debreceni fapiacra a tűzifaárak emelkedni fognak.

A város e pillanatban még nem döntött az eladás vagy kiárusítás kérdésében. Még mindig abban bízik, hogy a közönség részéről megindul a tűzifavétel és így a szükségletet legalább megközelítő összeg folyik be a házipénztárba és így a fogyasztó közönség nem lesz kitéve a faárak hirtelen emelkedésének, mert a város tovább is detailban árusít.

KÁVÉHAZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRASZDABAN
BORBÉLYNÁL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

NINCS OLCSÓBB

bevásárlási alkalom, mint a tavalyról visszamaradt szövetek és maradékok mostani

filléres árusítása

a KLEIN DIVATHÁZBAN.

Ez a közönség véleménye a külön asztalról!

Erélyesen nyomoz az ügyészség, hogy kik hamisítottak ezernél több nevet a horogkeresztesek berettyóújfalui ajánlási iverre

Kétezernél több embert hallgatnak ki a hamisítással kapcsolatban

Megírta a Független Ujság, hogy a legutóbb lezajlott berettyóújfalui választással kapcsolatban súlyos visszaélések történtek, amennyiben a horogkeresztesek, akiknek egyáltalán nincs, vagy alig van néhány hívük a kerületben, ezrével produkálták az ajánlási iveren az aláírásokat. Az új bihari főispán, dr. Szilágyi Lajos kötelező ígéretet tett, hogy a választási visszaélések elkövetői, az aláírási iver hamisítói ellen bünvádi feljelentést tesz és kéri a törvény teljes szigorával megbüntetésüket.

A főispán betartotta szavát és már a debreceni ügyészségen fekszik az 59 darab ajánlási ív teleírva bihari választópolgárok neveivel. A horogkeresztesek 2000-nél több nevet nyújtottak be és mégis csak 348 szavazatot kaptak a választáson. Ez a tény egymaga, de a választóközönség sorából befutó panaszok is kétségtelessé tették a hatóság előtt, hogy visszaélések történtek a horogkeresztesek ajánlási iverin szereplő névsoroknál és nagyon sok olyan kiszagda és iparos neve szerepel a horgosok ívében, akik nem is látták az ajánlási iverkel járó barnaingü legényeket. Dr. Eöry Kálmán ügyész kapta kezéhez a nagyarányú hamisítási ügyet és már napok óta dolgozik, hogy minél hamarabb kivizsgálja az ügyet és a vádlottak padjára ültesse a névhamisítókat.

Az ügyész munkája nagyon nehéz,

Öröklakásos társasházban

2 és 3 szobás, hallos, minden kényelemmel ellátott lakások azonnali telekkönyvi tulajdonjoggal, 15 évi törlesztés melletti lefizetésre igen

olcsón jegyezhetők:

Báró Györfy Miklósnénál
(Nap u. 4.)

Dr. Ratkóczy Jánosnál
(Piac u. 8.)

Csanak József építészmérőknél
(Vilmos császár körút 48.)

mert meg kell kérdezni az aláírt nevek tulajdonosait, tehát 2000-nél több biharmegyei lakost és amikor már

Tokaji asszu helyett tévedésből szalmiákszeszt adott inni leányának

A debreceni törvényszék elé került szombaton délelőtt özv. Nagy Mátyásné, Kéry János püspökladányi főbíró anyósa, gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt. A vád szerint az özvegy, aki tifuszban megbetegedett leányát ápolta, tokaji asszu helyett tévedésből szalmiákszeszt adott be a betegnek és azzal elősegítette annak halálát. Az özvegygel együtt került a vádlottak padjára a főbíró cselédje, Fekete Pirokska, aki a vád szerint rossz helyre tette a szalmiák-

össze lesz állítva az a lista, amely azokat a neveket tartalmazza, amelyeket ráhamisítottak az iverre, csak akkor kezdődik meg a nyomozás a hamisítók kézrekerítésére. Sorba kihallgatják a választáson tevékenykedő barnainges legényeket, a horogkeresztes korteseket, hogy meg tudják állapítani, ki hamisították a választópolgárok nevét az iverre.

A nyomozás tekintettel a nagy anyagra két heti munkát vesz igénybe és csak azután kerül sor a vádirat kiadására.

szesz iveret és azzal idézte elő a végzetes tévedést. A tárgyaláson elírta az özvegy, hogy egyforma iverben tartották a szalmiákszeszt, meg a tokaji bort. Takarításnál a cseléd összecserélte az ivereket és azért történt a baj. A bíróság tekintettel az enyhítő körülményekre, az özvegyet elítélte 150 pengő pénzbüntetésre, a cselédet pedig 50 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet végrehajtását felfüggesztették.

Háromszor akasztotta fel magát sikertelenül a berettyóújfalui leánygyilkos legény

Veres István 24 éves berettyóújfalui gazdalegény ügyében, aki szerelmesét, Nagy Erzsébetet szívenszurta, a vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot és kihirdette előtte a letartóztatást elrendelő végzést. A legény sirva fogadta a letartóztatást és azt hangoztatta, hogy ő nem fogságba, hanem a halálba akart menni. Annak bizonyítására, hogy közös elhatározással készültek a halálra, beszolgáltatotta a leány bucsulevelét. Elmondta a legény, hogy az ő vagyonos szülei nem egyeztek bele, hogy szegény leányt vegyen el feleségül. Pénzük nem volt arra, hogy otthont alapítsanak és így halálra szánták magukat.

A leányhoz késő este a kertészen át bemászott, bement szobájába és azzal a késsel, amelyet a leány adott kezébe, szívenszurta. A véres késsel azután önmagát akarta szívenszurni, de keze remegett és a szúrás nem lett veszélyes. Keresett egy kötelet és arra akasztotta fel magát. Ez a kísérlet sem sikerült, leszakadt az ócska kötél

s lezuhant a földre. A kétségbeesett ember elrohant meghalt menyasszonya mellől és keresett egy erősebb kötelet. Fel is kötötte magát a mestergereándára, ájultan csüngött a kötélen, de idegességében nem jól kötötte meg a hurkot és az kioldódott és a halálra szánt ember ismét a földre zuhant. Esméletlenül hevert egy ideig, majd magához térve, egy drótot keresett és arra csinált hurkot. A drót azonban rozsdás volt és eltört a hurkolásnál. A harmadszori öngyilkossági kísérlet sem sikerült s lezuhant az eltört dróthurokról. A sikertelen öngyilkossági kísérlet után az izgalomtól félig eszméletlen legény kirohant a házból és a

csendőrhöz ment. Elmondta, hogy megölte a szerelmesét, de magát már nem tudja megölni, mert ugylátszik az Isten nem engedi és önként jelentkezik, hogy tegyenek vele azt, amit akarnak.

A sudártermetű erős legényt egészen összetörték a szörnyű izgalmak és egyre siratja halottápadt arccal szerelmesét, akit ő küldött a halálba, de követni már nem tudott.

A „Kalászgárda” szüreti mulatsága

Függetlenségi Kör kebelében gazdai alakult „Kalászgárda” nagyszabású szüreti táncestélyt rendez a kör (Piac ucca 38. szám alatt) összes helyiségeiben, október hó 14-én, szombaton este 7 órai kezdettel, reggel 5 óráig. A „Kalászgárda” rendezőbizottsága széles körű intézkedéseket tett a mulatság sikere érdekében. Lesz szőlőlopás is, batyuzás. A táncoló fiatalok körében nagy érdeklődés nyilvánul meg. A zenét elsőrendű zenekar szolgáltatja.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 7-én, szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Tóth István Máv. Kovács, leány: Ilona. Palczert Péter földmunkás, fiu: Péter. Gerő Mátyás Máv. napszámos, leány: Ilona. Sebek Oszkár magánhiv., leány: Lidia. Balaskó János földmunkás, leány: Róza. Nagy Bálint fuvaros, fiu: János. Lós Mihály altiszt, fiu: Mihály és 3 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Borsos Géza—Pélyi Mária. Gál Ferenc—Csiba Ilona. Balló Károly—Gém Eszter. Ezer József—Kulcsár Ilona. Papp János—Kovács Eszter. Szabó Sándor—B. Nagy Julia. Illés Mihály—Oláh Erzsébet. Halapa Lázár—Földi Róza. Horpácsi Lajos—Kovács Ilona. Sörös Dezső—Csatári Szűcs Mária.

Halálozások: Maár Jenőné Domokos Mária r. kath. 36 éves, Csige kert u. 19. Bakó Julia ref. 63 éves, Hajduhadház. Kocsis Béla r. kath. 22 éves, Balmazújváros. Horváth János ref. 75 éves, Malvin u. 33. Szabó Sándor ref. 62 éves, Ispotály-telep. Varga György ref. 5 hónapos, Esztár. Özv. Lázár Jánosné Hajdu Mária ref. 63 éves, Lorántffy u. 19. Geréb Istvánné Oláh Zsuzsanna ref. 55 éves, Dembinszki u. 26. Kerekes István ref. 81 éves, Kishegyesi ut. 40. Kollár Dániel r. kath. 77 éves, Werbőczy u. 14. Nászu József ref. 30 éves, Esztár.

Tuzifa, szén

legolcsóbban

GAÁL-nál

szerezhető be.

Ispotály ucca 19. szám

HOZASSON családi ebédet az Arany Bikából P 1.70-ért

Elismerő levelek tömege igazolja annak kiváló minőségét.

Drága Fincikém! Örömmel közölhetem veled, hogy a béke nemtudományadik esztendejében a fehér galamb városunkat is szerencsétlente. A derék madár ugyan csak különbékét ejtett ki csőréből, de legalább mindenki szemeláttára. Volt is sok nézője a Mongol-Magyar véd és truccszövetség megszületésének. Mindenki elkönnyvelte és lenyelte a szelid kilengést. A magasabb vérnyomásuak is csak tizenkét szemközti teregették a mongol törzsfőnökön asztanizeni korára a feledés fátylát. Csupán a déli korzó mindennapos elmaradhatatlanja nézi rossz szemmel a megemlékezési szerződés ratifikálását. Szemüveget a fickónak!

A tudományok apja, képzeld, nevet magyarosít. Mi legjobb akarattal ajánljuk neki, hogy a szépasszony kocsisá nevet vegye fel. A kocsiiban ugyan, a forma kedvéért, csak a nagyülésen mereng, de egyébként nagyon kezben tartja a gyeplőt. A szépasszony nem reagál sem a tanácsadókra, sem a kocsiokra. Legalább is egyelőre. A kutya ugat a karaván halad...

Haladás. Ez az a szó, amitől a tömött tárcájú uriember a plafonig ugrana, ha a reumája is engedné az ilyen sztratoszféra kísérletezéseket. Nem maradt ő, a világot sem, szeretné ő a haladást. De mennyire! A dolog azonban nem és nem megy. Ilyen ellenállást ritkán verejtékezik ki szegény lenézett századunk.

Füstté válnak a naponta küldött különlegességek és rendeltetési helyükre jutnak a jobbnál jobb csomagolásban érkező falatok. A hölgy mindent elfogad. Még a kifizetett számlakópiákat is. Csak az uriembert nem akarja elfogadni. Ez, barátai szerint a nagy várakozás szent perceit nem tölti hiába. Drámát tákolgat. „Szézáam, oh szézáam” lesz a címe.

A szőke kislány, meg a barna kislány egyszerre hagyta cserben a sok ruhájú fiatalembert, akit már a foglalkozása is szimpatikusá tett. Fiúi minőségben működött ugyanis apja mellett. A nehéz hivatáson kívül barátunk pár szál bajuszt és üres fejet viselt. És mint mondom jó ruhákat. A leépítés okát senki sem tudja. Én persze tudom! Eláruljam? Hát elárulom. A hanyag mozgású fiatalember hülkenkedni kezdett. Másfelé kezdte huzni a szíve. De megelőzték. Ketten is. Bubánatról szó sincs. Mosolygás ragyog minden vonalon. A szőke derül a barnán, a barna nevet a szőkén. Én azt hiszem, legjobban mégis a harmadik örül.

Az ifju zenetitan, kit rokonai körökben máris sokra becsülnék, végre hosszas láncszövezés után, kiadót talált. Bizony! Szegénynek ez lett a baja. Alaposan elhúzták a nótáját. Nem szerez ez többet zenében az életben. A részletekkel nem untatlak. Egy azonban bizonyos: Lo-

kálban kiadóddal megállapodást ne köss! A Fiókmendelsohn is ezt kesergi. Akkor meg pláne sirógörccsök környékeznek, ha valaki legujabb tangója megjelenését sürgeti. Itt a bibi. Nem jön ez a csoda napvilágra soha. Legalább is az ő neve alatt

nem. Ezek a mai gyerekek... Képesek megtagadni a saját szülőapjukat! Jázminok és Finci, hát sirjatok most ti is velem... Bágyadt kézmozdulattal köszönt, meghasadt szívű barátódd:

Pletykássy Klarissz.

Borzalmas tömegszerencsétlenség az angol királyi palota előtt

London, október 7. A Buckingham-palota előtt őrsgérváltás közben egy teljes sebességgel szárgüldő autó, amelynek kormányzó készüléke való-

színűleg elromlott, a katonaság felvonulását bámuló tömeg közé rohant. 12 ember meghalt, többen súlyosan megsebesültek, 20 pedig könnyebben.

Három szövetszövetet árúsítanak majd az olcsó állami ruhaakció során

Budapest, október 7. Az olcsó népruházati akcióról Fabinyi kereskedelmi miniszter ezeket mondta:

— A kormány a szegény néposztály, elsősorban a mezőgazdasági népesség olcsó ruhaellátásának biztosítására az ipar, a kereskedelem s a mezőgazdaság érdekképviseleteivel még a nyár folyamán tárgyalásokat indított. Az akció keretében forgalomba kerülő ruházati anyagok ára több mint 30 százalékkal lesz olcsóbb, mint a jelenlegi kiskereskedelmi árak. Az akció céljaira 3 szövetszövetet választottunk ki, még pedig egy meleg bekecsanyagot, egy szívós

nadrágszövetet s egy pamut fehérnemű anyagot, amely négyféle minőségben, nyersen, fehérítve, feketére és kékre festve kerül forgalomba. A 140 cm. széles bekecszövet kiskereskedői fogyasztói áron méterenként 4.83 pengő, a 126 cm. széles nadrágszövet ára méterenként 2.09 pengő, az inganyagul szolgáló pamutszövet nyersen 48.3 fillér, fehérítve 62.3 fillér, kékre vagy feketére festve 68.6 fillér lesz. Az akció lebonyolítására a magyar textilgyárosok országos egyesülete külön szövetet állít fel, amely a megrendeléseket felveszi és az elosztást végzi.

Még a kutyák is kutyául élnek ma

„Jó házból való kutyák” lesznek csavargókká a nagy nyomoruság miatt — A sintérek pusztítják el a drága fajkutyákat, mert nincs, aki kiváltsa őket

Szomorú napok virradtak a kutyákra is, nemcsak gazdáikra. Régen kellemes szórakozás volt a kutyatartás, amely nem jelentett terhet, de ma már súlyos gond és teher lett a legkedvesebb háziállat a legtöbb családnál. Évről-évre nehezebb a megélhetés, kevesebbet esznek az emberek, bizonyítják ezt a tény az élelmiszeres üzletek kimutatásai és így nem jut már elegendő a kutyáknak. Sok családnál olyan féltő gonddal mérik ki az adagokat, hogy nem marad egy felesleges morzsa és így nem kerül falat már a kutyának sem, amely drága mulatság lett a mai világban. Szegény kis kutyák egyremásra kerülnek az uccára, vagy elajándékozásra, aminek előbb-utóbb ugys az a vége, hogy az addig megbecsült, elkényeztetett állatok az ucca kőszá állatai lesznek, üldözött vadjai komisz kis kölyköknek, akik megdobálják, megrugdallják a csontig lesóványodott, elkinzott állatokat. Minden egyes uccára került, gazdálanná lett kis kutya bizonyítja a napról-napra növekvő nyomort, hirdeti, hogy ismét egy család jutott a koplalás útjára, mert ott már koplalás kezdődik, ahol nem jut néhány falat a hűséges kutyának.

Nemcsak az élelemben való szűkölködés, hanem a maga kutyaadó is hozzájárul ahoz, hogy az emberek kénytelenek megválni kedvenceiktől s átadják őket a pusztulásnak, mert nem tehetik ki magukat a büntetésnek a be nem fizetett kutyaadó miatt.

Sokan könnyes szemmel verik el állataikat házuk küszöbéről. Nincs szívük nézni, hogy a sintér szemük láttára csapja acélhurkát a szűkítő állat nyakára. Fogja

el a sintér máshol a kutyát, pusztuljon, de ők ne lássák. Előfordult már az is, hogy egy-egy elszegényedett ember maga vitte ki kutyáját a városi gyepmesteri telepre.

— Nem tudok adót fizetni az állat után — panaszkodtak, — tartani sem tudom. Ahoz nincs szívem, hogy elcsappjam kőborló állatnak és lassan kinlóva pusztuljon el. Elhoztam, hogy maguk végezzenek vele, hirtelen történnék a halála, ne szenvedjen szegényke!

Meghatóak az ilyen bucsuzások. Sirva mennek el a sintértelepről az emberek. — Az elhagyott állatok, mintha megéreznék, hogy a pusztulás várja őket, keservesen vonítanak, vergődnek a siralomházban.

Volt eset rá, hogy a pusztulásnak átadott állatokat ugyszólván utolsó percben mentette vissza az életbe gazdája. Visszatért a kutyájáért, nem tudta nélkülözni hűséges állatját, elvitte a sintértelepről, hogy legyen társa a nélkülözésben.

A sintértelepre, a bus kettecsekbe, naponta zárnak be farkaskutyákat, foxikat, tacskókat, korcs pásztorkutyákat, de kerülnek hurokra szép értékes fajkutyák is. A gyepmesteri telepen várnak egyideig, várják kiváltják-e a kutyákat. Ha nem jelentkeznek senki, akkor kivégzik a kutyákat, megnyúzzák és bőrüket értékesítik. Az utóbbi időben igen gyakori a kivégzés a debreceni gyepmesteri telepen.

A legtöbb kutya a „razzia” eredményeképpen kerül a sintértelepre. Elindulnak a sintérleg-nyek hajlékony botjaik végén tartva az acélhurkot és leselkedve járnak

Az én talpam Okmataalp Kevés pénzért soká tart

a PALMA OKMA

tartótalp
nem árik át,
tartóssága
csodával határos

Ezt kérje!

az uccákat, hol találunk kőborkutyákra. Szorgalmasan dolgoznak, futkosnak, nekik ez a mesterség biztosítja a mindennapi kenyert. Keserves kenyér, nagyon sokat kell szaladni, fáradni és sokszor hiába, mert a sintérnek mindenki ellensége. Az a pajkos uccagyermek is, amelyik csak az előbb dobálta meg a vonító kőbor kutyát, abban a percben, ahogy meglátja a sintért, menten a kutyák pártjára áll és igyekszik megakadályozni, hogy hurokra kerüljön a szegény pára. A közönség is ellenszenvvel nézi a sintérek működését, védik a kutyákat, elzavarják a sintér közeléből, hogy meneküljenek idő előtt. Egyesek azért, mert sajnálják az állatokat, mások csak önmagukat akarják megkímélni az utálatos barbár látványtól, amelyet a dróton vergődő, hörögve fuldoló kutya jelent.

Sokszor támadólag lépnek fel a sintérek ellen a kutyabarátok és előfordult, hogy a hurokrakerült vonító párat közelharc árán szabadították ki és a tömeg tapsaitól kísérve engedték szabad útjára. Természetes, hogy a sintérek védelmére kirendelt rendőr, ilyenkor nem mulasztja el az igazoltatásokat és megindul a kutyaszabadítók ellen az eljárás, hatóságilag közeg elleni erőszak vétsége címén.

Debrecen szigorúan tisztogatják a kőbor kutyáktól, hosszas ebzárlatokat rendelnek el, ha egy-egy kutyaharapás előfordul, amely vesztetgyanus. Hiába járják szaporán a pecérek az utakat, mégis mindég vannak szép számmal kőbörgő állatok. Nincs olyan nap, hogy ne kerülne ki az uccára egy-egy, azelőtt megbecsült állat. Kiirtani nehéz a kőbörgő állatokat, mert a kivert állatok rájönnek arra, hogy ők csak akkor maradhatnak nyugodtan, ha nincs ember az utjukban. Elbujnak nappal temetőekben, kívül a városban, mély kerti árkokban a gaz alatt és csak késő este, éjszaka jönnek be a városba és óvakodva osonnak el az uccákon, felkeresve a szemetesládákat s mohó csámcsogással falják a hulladékokat. Ha léptek közelednek elhagyják a ládát és behúzott farokkal menekülnek, távol az embertől, amely szerintük bizonyára minden rossznak eredője. Sok-sok kutyatragedia játszódik le naponként ebben a vá-

rosban, igaz, nem kutyább, mint az embereké.

Az elmúlt éjszaka is a Hatvan ucca egyik szemétteladójából falt egy selyempincsi. Piszkos volt szegény nagyon és olyan rettentően sovány, hogy csak tántorgott már vézna lábain. Hol van a perzsaszőnyeg, melyen boldogan játszadozott valamikor? Hol van a fürdő, kefélés és selyemzalag? Elmultak a szegény pincsi szép napjai és bizonyára a gazdájának is kutyául megy mostan a sora.

A sinterlegények szerint a városban körülbelül 300-400 kőborkutya lehet, ezeket alig lehet kiirtani, mert a sinterhurok okozta hiányt mindég pótolják a nyomoruság miatt uccára kerülő állatok. Törzshelyei a kőborgó ebeknek a piaci terek, szeméthalmok, de végig futják a nagyobb utcákat is, összeszedve a hulladékokat. A sok kőborgó eb a terjedő nyomoruság bizonyítéka, mint a sok szappanfogyasztás a nagy tisztaságnak. Régen a békében is voltak kőborkutyák, de nem ilyen nagy számmal.

A régi uccai kutya egészen más volt — mondja egy sinter, — korcs, elfajzott kutyák voltak, úgy nőttek azok már fel a kapuk alatt, kertek alatt, gazdátlanul, de mostanában már „jó házból való” kutyák kerülnek hurokra.

Hogy érti?

Hát csak úgy, hogy meglátszik az állaton a nevelés, mint az emberen. Ha elzúlik is az a kutya, ha piszkos is, mégis meglátja rajta, hogy jobb napokat látott valamikor, aztán meg csak marad benne valami a dívatos kutyák formájából.

Szereti maga a kutyákat? — vetem fel hirtelen a kérdést.

A kutyákat? Én szeretem a kutyákat, mert csak azok tudnak igaz hűséget adni, de hát tetszik tudni, nekem is élni kell, no meg azt is számítani kell, hogy jobb azoknak a szegény dögöknek ha hamar halnak meg minthogy koplájának hónapokig s verjék uton-utfélen! Hát nem igaz?

Talán neki van igaza.

BENCZE MIHÁLY.

Fényes Jenő két drámája megjelent könyvalakban

A napokban egy izléses kiállítású, vaskos kötet hagyta el a sajtót. A könyv Fényes Jenőnek, az országosan ismert nevű debreceni poétának két drámáját foglalja magában. A „Fehér Golyó” és az „Asszony a máglyán” című darabok nem ismeretlenek a helybeli színházi közönség előtt, hiszen emlékeztet, hogy a „Fehér golyó” című pályadíjnyertes gyönyörű irredenta drámát Kardoss Géza színtársulata, az „Asszony a máglyán” című lebilincselően izgalmas társadalmi színművet pedig a Bárony Aladár igazgatása alatt álló Magyar Játékszin Kamaratársulat mutatta be frenetikus siker mellett. A két irodalmi értékű darab sikerekkel teljes vályafutása nem állt meg Debrecenben, hanem azóta már több nagy vidéki városban is színre került, mindenhol a sajtó és a közönség osztatlan tetszése mellett. Fényes Jenőnek ez a két színpadi műve valóban megérdemelte, hogy a színpadon elhangzott szavakat és gondolatokat átmentsék könyvalakba, nehogy elkallódjanak a kulisszák festett világában. Akik a színházban látták a két drámát, most újból végigélvezhetik papírra rögzítve s akk annakidején elmulasztották megnézni, most a nyomtatott betűkön keresztül gyönyörködhetnek Fényes Jenő munkáinak értékében és szépségében.

A könyv minden könyvkereskedésben kapható és ára mindössze egy pengő ötven fillér.

ŐSZRE

kitűnő nappa és szarvasbőr KEZTYUKET legjobban vehet Schön Sándor keztű, kötszer és műszertárában Debrecen, Piac u. 14. Csapó ucca sarok. — Divat keztűk minden kivételben.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztője és kiadóhivatala Ferenc József ut. 49. Telefon: 38-12.

Feladó szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26,- félévre 14,- negyedévre 7,- egy hóra 2.40 pengő. Külföldre csak a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: 1933 október 8. Vasárnap. Protestáns: Etelka, róm. kath.: Magy. N. A., izr.: 5694 Thisri 18.

Holnap: 1933 október 9. Hétfő. Protestáns: Dénes, róm. kath.: Dénes pk., izr.: 5694 Thisri 19.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

Ugyeletes gyógytárak: Kigyó, Piac u. 33. Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. Csillag, Árpádtér 1. Nádor, Szent Anna 64. Szentháromság, Homokkert. Hungária, Vargakert, K. Tóth u.

IDŐJÓSLÁS:

Déli nyugati légáramlással hőemelkedés és nyugat felől felhősödés. Talajmenti fagy ma éjjel már csak a keleti részekben lesz.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések

- 9.45: Hírek.
- 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül.
- 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.
- 12.30: Hírek.
- 1.15: Időjárás, időjelzés.
- 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.
- 4.45: Időjelzés, időjárás, víz-állás, hírek.
- 12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, október 8.

8.15: Hírek: 8.30: A XXIV. Országos Katolikus Nagygyűlés megnyitó istentiszteletének közvetítése a belvárosi plébániatemplomból. A szentbeszédet Kovács Sándor kecskeméi apátplébános, főesperes mondja. 10.35: Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás üdvözlő szavai az Országos Katolikus Nagygyűlés közönségéhez. 11.15: Unitárius istentisztelet a Koháry uccai templomból. Utána: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közre-

működik Kálmán Oszkár. 2: Gramofonlemez. 3: Dr. Konkoly-Thege Sándor: Allattenyésztésünk versenyképességének fokozása. 3.45: Időjelzés, időjárásjelentés. 3.50: Sárközi bokréta. Helyszíni közvetítés Szekszárdról. Vezeti Paulini Béla. 4.40: Kéler Dénes előadása: Ha tüzet kongatnak. 5: Weidinger-szalonzene. — 6: Bodán Margit, Cselényi József, Magyar Imre és cigányzenekara magyar nótadélutánja a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 7: A veszprémi özvegy két fia. PePkár Gyula elbeszélése. 7.30: Szatmári Tibor zongorázik. 8.10: Sport- és lóversenyeredmények. 8.25: Operatételadás a Studióból. A két Mazur. Operett 2 felvonásban, 3 képben. Irták Stein Leó és Jenbach Béla. Fordította Zágon István. Zenéjét szerzte Lehár Ferenc. Rendező Kiss Ferenc. Karnagy Polgár Tibor. Utána körülbelül 10.45: Időjelzés, hírek. Majd: Len Baker jazz zenekara a Duna-palota-szállóból Vajda Károly énekszámával.

HÉTFŐ, október 9.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 10: 1. Péteri-Takács József egykori oktatásai. 2. Tíz perc a méhes körül. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemez. 12.05: Géczy-Fezekas Klára zongorázik. Hajdu Imre énekel, zongorán kiséri Polgár Tibor. 1.30: Mándits-szalonzene. 3.30: A rádió diáklőrelője. Zepelin gróf győzelme. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: A turistabalesetek. Dalmady Zoltán előadása. 5.30: Allástalan Zeneszék Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 6.30: Német nyelvoktatás (Dr. Szentgyörgy Ede). 7: Koncz János hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7.35: Pál és Idália. Szöllőssy Zsigmond elbeszélése. 8.10: Burián Károly emlékverseny. A bevezetőt írta Vasquez-Molina Italia grófnő. Burián-gramofonlemez. 9: Időjelzés, hírek. 9.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 10.20: Időjárásjelentés. 10.25: Csorba Dezső és cigányzenekara a britanniaszállóból. Közben 11: Báró Wimpffer Iván franciayelvű előadása.

Társadalmi események naptára

OKTÓBER 8.

A Kistenplom nagy papjairól. A Piac uccai egyházzs. e hó 8-án, vasárnap délután 5 órakor rendezi meg ez idei első vallásos estélyét, amelyiknek különös érdekességet ad az, hogy Uray Sándor vezető-lelkész ez alkalommal a Kistemplom híres, nagy papjairól fog előadást tartani. Az ígét dr. Dancsházy Sándor fogja hirdetni. Szavaltat és szólének teszi még változatossá ezt a templomi ünnepélyt, amelyre mindenkit szeretettel hívunk.

A csapókerti egyházzs. vallásos ünnepélye. A csapókerti egyházzs. leánykőre folyó hó 8-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel a gyülekezeti otthon nagytermében vallásos ünnepélyt rendez. Műsor: 1. Gyülekezeti ének. 2. Imádkozik: Halász András vezető-lelkész. 3. Szavalt: Csekő Jucika, leánykőri tag. 4. Előadást tart. nt. dr. Soós Béla lelkész. 5. Énekel a leánykőri énekkar. 6. Háromfelvonásos vall. színdarab. Előadja a

leánykőri. 7. Szólének. Énekl: Porcsin Mariska leánykőri tag. 8. Záróbeszéd. 8. Bezáró ének. Műsor ára a csapókerti szegények javára 20 fillér, mely mindenkire kötelező. Mindenkit szívesen hívunk és várunk.

OKTÓBER 10.

Az Ügyvédszövetség és a TÉBE együttes ankétján, melyen a gazdasági válság megoldása kerül megbeszélésre, szombaton, október 7-én dr. Bozóky Ferenc egyetemi tanár előadása következett volna sorra, azonban a nagy érdeklődéssel várt előadást Bozóky professzor megbetegedése miatt később közlendő időpontra halasztották. Kedden, október 10-én Versényi Tibor kincstári főtanácsos, a TÉBE tisztviselői körzetének elnöke tartja meg előadását. Az érdeklődőket ezton hívja meg az előadásra az Ügyvédszövetség és a TÉBE vezetősége.

OKTÓBER 15.

Hubay-ünnep Debrecenben. Óriási érdeklődés nyilvánul meg az országban legelső Hubay-ünnep iránt. A hangversenyre tudvalevően lejön Hubay Jenő egész családjával és azon a kultuszminiszter is képviselteti magát. De eljönnek a szomszéd városok zeneiskoláinak vezetői is, valamint a magyar kulturélet számos vezető fia is. A hangversenyre, mely a Zenekedvelők és Máv. Filharmonia első bérleti hangversenye lesz október 15-én, bérletjegyek a Takarékszágnál, napijegyek a Méliuszban és Arany Bikában kaphatók.

OKTÓBER 21.

Protestáns kulturünnepély lesz az Országos Bethlen Gábor Szövetség rendezésében október 21-én, szombaton este 8 órakor az Arany Bika disztermében. Jegyeket már lehet kapni az összes protestáns lelkési hivatalokban, a Méliusz, Harmathy és Gyürky papkereskedésben.

Az Ady-társaság közgyűlése 1933 október 21-én délután 5 órakor lesz az ipariskolában. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. A zárószavak és költségvetés előterjesztése. 4. Új számvizsgáló bizottság választása. 5. A választmány kiegészítése. 6. Esetleges indítványok, Debrecen, 1933 október 3. Az elnökség.

iparosok, kereskedők rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban hirdetnek!

Szörmebundák

nagy választékban
ADLER

képesített szűcsmesternél
Piac ucca 63. szám,
Szent Anna uccával szemben

— **ÜGYVÉDI IRODAMEGNYITÁS.** Dersenyei Lévy Zoltán dr. jog- és államtudor ügyvédi irodáját a Piac és Hatvan uccák sarkán lévő Bernfeld-palotában megnyitotta. Bejárat Hatvan ucca 2. szám alatt.

— **Olcsó téli fajtalma,** kompotalma nagyban és kicsinyben hapható: Hatvan ucca 4., pincében.

— Debrecenbe érkezett az országos vidéki főkapitány. Elías Sándor országos vidéki rendőrfőkapitány hivatalvizsgálatra szombaton Debrecenbe érkezett.

— **Rózsa Lilly és Kató mozgásművészeti iskolájában** gyermekeknek, leányoknak, asszonyoknak: táncjátékok, testkultúra, higiénikus testápolás. Beiratkozás: Széchenyi ucca 32. Telefon: 21-54.

— **Papp Géza** nődivat termét Csapó ucca 34. alatt megnyitotta. Szalon munka. Olcsó árak.

— **Két hónapi fogházra** ítélték egy tolvaj cselédleányt. Balázs Judit balmazújvárosi cseléd a debreceni vármegyeházán járt ez év elején és Poroszlay Ferenc tisztviselő asztaláról ellopott 12 pengőt. A leányt elfogták hamarosan és dr. Fülpő Károly bíró elé került. Azzal védte magát a leány, hogy beteg volt és kötszere kellett a pénz. Beismerte, hogy 4 libát is lopott Balmazújvárosban. A bíró a tolvaj leányt 2 hónapi fogházra ítélte.

— **Eltörött disztárgyak, nipppek, vázak** olcsón javíttatnak. Bárány Rádióház, Szent Anna 1.

— **Nagy Gyula** műhímző, Bika-épület. Készít monogramhímzéseket, függöny és ágyterítők hímzését és összeállítását izlésesen a legolcsóbb árban.

MAGYAR TEHERAUTÓFUVA-ROZÓK Országos Központi Szövetkezete (MATEOSZ), Piac u. 18. Tisza-palota. • Tel.: 17-25.

— **Böröndöt,** retikült, aktatáskát legolcsóbban a készítőnél, Feuermannál vehet, Piac u. 26. Passage.

— **Szegedi paprika különlegesség** állandóan nagy raktára Lindenfeldnél, Degenfeld tér 7.

— **Ménevizsgálatok.** A nagycseri vadászlat előtt folyó évi október hó 11-én, szerdán délelőtt 9 órakor, a látóképi csárdánál folyó évi október hó 12-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor.

— **Kalap alakítások** egy pengőtől, új kalapok három pengőtől Gitta kalapszalomban, Csapó 47.

— **Szeresse meg Ön is** a lehetőségét annak, hogy ne legyen kedvetlen, kilátástalan az élete, hanem reményesége legyen egy szebb élet és boldogabb jövő iránt! Vegyen egy osztálysorsjegyet, önmagának és családjának tesz vele szolgálatot, mert mielőtt sorsjegye van, már meg is szerezte a jóleső reményt, hogy 10, 20, 25, 30, 40, 50, 100, 200, 300 ezer pengőt nyerhessen. 42.000 sorsjegyet sorsolnak ki az új sorsjátékban közel 8 millió pengő készpénzben, tehát szerencse fel! Mindenkinél és minden egyes sorsjegynek egyforma a nyerési esélye! A húzások október 14-én kezdődnek. A sorsjegyek hivatalos ára: egész 24, fél 12, negyed 6, nyolcad sorsjegy 3 pengő az összes főárusítóknál.

— **Mutassa meg műfogát,** rossz fogát Váry fogműtermében, Rothermere ucca 3.

Szombaton megkezdődött a katolikus nagygyűlés

Budapest, október 7. A holnap kezdődő katolikus nagygyűlés bevezető ünnepségei már ma délután megindultak. A nagygyűlésre már tegnap nagyon sokan érkeztek vidékről, a templomok látogatottságán, de az ucca forgalmán is látszik a magyar katolikusok rendkívüli eseményének megnyilvánulása.

Ma délután különböző gyűlések voltak, három órakor a Tattersallban rendezték a gyermekek hódolatát Krisztus király előtt. A bécsi katolikus kongresszus ifjúságának nagyméretű

felvonulása ismétlődött meg, 15.000 nyolc-tizenhárom éves fiú és leány vett részt a felvonulásban.

Délután négy órakor volt a Vigadóban a leányifjúság diszgyűlése, 5 órakor az újvárosi háza közgyűlési termében a főiskolai ifjúság tartott diszgyűlést, ugyanakkor a Mária-kongregációk vezetői is összeültek Hat órakor a Központi Katolikus Körben az Országos Pázmány Egyesületnek volt vitaestje, 7 órakor a Katolikus Népszövetség tartott diszgyűlést a Vigadóban.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908. OKTÓBER 8. CSÜTÖRTÖK. A Csokonai színházban Bob herceg repízen óriási sikere volt a címszerepet játszó Rózsa Lillynek. Osztottak a sikerben Zsigmondy Anna, Radó Anna, Kovács Laura és Kemény Lajos.

Bevezették már a villanyt a Royal kávéházba is, amely így „gyönyörű látványosság” lett.

Hirdetés: Neumann Testvérek cég Piac u. 18. sz. alatti áruházában egy pár női cipő 1 forint 30 krajcár, egy pár férfi betétes vikszobőr cipő 1 forint 40 krajcár.

1908. OKTÓBER 9. PÉNTEK. Az elhunyt Kiss Albert lelkesi állására a presbitérium Eröss Lajost, az új püspököt hívta meg.

A budapesti-berni katonai távlovaglás győztese Wodianer Béla báró debreceni huszártiszt lett.

1913. OKTÓBER 8. SZERDA. Domahidy Elemér főispán Kondor Kálmán főszámvevővé való kinevezésével megüresedett főszámvevő helyettesi állásra

Sz. Nagy Lajos tb. főszámvevőt nevezte ki.

Hirdetés: Női felöltők angol kelméből minden színben 14 korona Hal-mágyinál.

1913. OKTÓBER 9. CSÜTÖRTÖK. A közoktatási miniszter Oláh Gábort, az ismert fiatal író, kinevezte a reáliskola tanárává.

1923. OKTÓBER 8. HÉTFŐ. A rendes lapszünet.

1923. OKTÓBER 9. KEDD. Ünneplés keretek között leleplezték a hortobágyi Petőfi-emléktáblát.

Még az ősszel megkezdik a Dérimuzeum építését.

Bernfeld Ernő és Schreiber He'ón Vöslauban tartották esküvőjüket. Ungerleider Lola és Blau Géza (Budapest) jegyesek.

Hajdu-Szabolcs 3:0 (3:0) Mindhárom gólt Wampetich lötte. Rajta kívül Zsirkay, Naményi, Weisz és Guttmann mutattak jó formát a helyi csapatban.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Nyiri László ügyvédi irodáját Deák Ferenc u. 6. szám alatt megnyitotta. Telefon: 26-06.

— **Gyermekruhavarrás** szépen, olcsón Simonffy ucca 2. Kézimunkaüzletben. Fehérnemüvarrás, előrajzolások.

— **Szőlőoltványok,** szőlővesszők fajtisztán, olcsón beszerezhetők: Szabó Flórián szőlőoltványtelepén, Gyöngyös. Kérjen árjegyzéket.

— **Szörmeárut,** lengyel bundákat legolcsóbban a Színház átjáróban szeresheti be.

— **Pedikűr szalon** nyílt Hatvan ucca 6. alatt. Pedikűrözés 40 fillér, Schmidt szakember vezetésével. Schmidt néni egy órától működik.

— **Munkanélküli tisztviselők összeírása.** A közelgő szükségmunkára való tekintettel esedékesé vált a munkanélküli tisztviselők összeírása. Ép ezért kéri mindazokat, akik magasabb iskolai képzettséggel rendelkeznek és állás nélkül vannak, jelentkezzenek a munkanélküli tisztviselők összeírása céljából a Magántisztviselők Szövetségében, Arany János ucca 39., vasárnap délelőtt 10–12 óra között.

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni tüzifát és szenet mert legolcsóbban a legjobbat veheti. Minőség, mennyiség garántálva
MARÓTHY GY.-U. 24. TEL.: 31-32 • A híres ózdi szén megérkezett!

— **Szőlőoltványok,** szőlővesszők prima minőségben beszerezhetők. Felvilágosítást ad Gyöngyösi Szőlőoltványtermelő telep, Gyöngyös. Kérjen árjegyzéket.

— **Aramszünet.** Értesítjük nb. áramfogyasztóinkat, hogy e hó 8-án, vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel fél 8 órától 8-ig és déli fél 12-től 12 óráig: Hatvan ucca eleje és Fűvőszkert ucca. Reggel fél 8-tól déli 12 óráig: Bethlen, Thaly Kálmán, Honvéd, Kertész, Bundi. Görbe, Hajó, Cseteme, Kar, Pesti ucca, Mester ucca páratlan oldala, Böszörményi ut, Újvárosi ut, Köntöskert és Szotyori-telep. Világítási vállalat.

— **ÜGYVÉDI HIR.** Dr. Gutfreund Sándor ügyvéd irodáját Hatvan ucca 2. szám alatt megnyitotta.

TARSULOK VAGY ÁTVESZÉK rentabilis vállalatot vagy üzletet.
BIRÓ MÁRTON,
Arany János ucca 16. sz.

— **Szörme bundák,** mindenféle szűcs árak legolcsóbban Kőváry szűcsmesternél, Bika bérház.

— **Fogműterem,** Hatvan ucca 27., foghuzás, fogtömés, aranyhidalások, szájjpadlás nélküli műfogak. Olcsó árak.

— **Nehéz székelésben szenvedők,** akiknek az agyvértódulás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes „Feren: József” keserűvizet.

— **Sztepanov uriszabó,** Rothermere ucca 38. Öltönyöket készít olcsón, elsőrendű munkával.

— **Kocsik** minden alakban, javítások Riesz Henrik kocsigyár, Debrecen, Hatvan ucca.

— **Mindenféle asztalos munkákat** olcsón vállal Vasadi József asztalosmester, Széchenyi ucca 8.

— **Kézimunka,** hozzávalók, szőnyeg, gobelin hímző, fonalakban legnagyobb választék Benyáts áruháza.

— **Megérkeztek** öszi-, téli-, női-kabátok, ruhák, cipők olcsó árban. Dusan felszerelt raktáramat vételkényszer nélkül tekintse meg. Mátyás, Csapó ucca 8.

GÖRBE TÜKÖR

NEM IGAZSÁG

Az öreg Józsi bácsi nagyon köhög, elmegy hát az orvoshoz, megkérdezi, mit tegyen. Az orvos megvizsgálja, aztán így szól:

— Nem szabad dohányozni, nem szabad fűszers ételeket enni, nem szabad szivarozni.

Mire panaszos hangon megszólal Józsi bácsi:

— Hát csak köhögni szabad?

VITA KÖZBEN

Az anya korholja a lányát:
— Az én időmben nem lehetett olyan soká fennmaradni, mint ahogy te szoktad. Engem már este 8 órakor ágyba dugott az anyám.

— Kedves mamád lehetett, mondhatom.
— Fogd be a szádat! Nekem mindenesetre jobb anyám volt, mint neked!

MODERN CSALÁD

A sportszálló halljában ketten ülnek együtt.

Az egyik: Nézze azt a lányt ott szemben! Ugy öltözködik, mint egy férfi. Mit szólnak ehhez a szülei?

A másik: Be kell vallanom, hogy az az én lányom.

Az egyik: Bocsásson meg, fogalmam sem volt róla, hogy ön az apja.

A másik: Nem is vagyok. Én az anyja vagyok.

EGY PÁR FRANKFURTI.

Takács ur körutat tett a kontinensen. Hazatérőben érintette Frankfurtot is, de már nem volt sem ideje, sem pénze, hogy megtekintse a várost. Hogy mégis legyen fogalma a város nevezetességeiről, a D-vonat ablakából kihajolva, magához intett egy gyereket:

— Fiacskám! Hoznál nekem a büfféből egy pár frankfurti virstlit? Jutalmul magadnak is vehetsz egy párt. Itt van öt márka.

Pár perc múlva a fiú teli szájjal, de üres kézzel jön vissza.

— Tessék, — szól — itt van négy márka negyven. Már csak egy pár volt az egész büffében. Azt én ettem meg.

A PECSENYE.

Vilike a nagynénjénél van vendégségben. Ebédnél ülnek.

— Várj csak, fiacskám, — így a nagynéni, — majd inkább én vágom el neked a hust.

— Csak tessék hagyni, — készségeskedik a fiucska, — én már kitünően tudom, mert nálunk is olyan kemény szokott lenni, mint a cipő talpa.

Vasárnap: „REPÜLŐ HALÁL”, izgalmas kalanddráma 2 részben, 14 felvonásban Lucille Brown, Al Wilson főszereplésével. — Megelőzi: „Macskazene a lokálban”. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

Tisztán, adósság nélkül akart meghalni egy budapesti ügyvéd

Budapest, okt. 7. Holländer Gyula ügyvéd tegnap öngyilkosságot kísérelt meg a Széchenyi-fürdő egyik kabinjában. A fürdőkádba feküdt és zsiltingével felvágta karján az ereket. Vére vörösre festette a kád vizét, de eszméletét nem veszítette el, mire az ügyvéd össze-vissza vagdalta magát, majd egy ollóval a nyakába szurt. Negyvennél több sebet ejtett magán, eszméletlenül találták meg a fürdő alkalmazottai a véres kádban. Szerencsére egyik sebe sem volt életveszélyes. Most a Rókusban ápolják. Két bucsulevelet hagyott hátra. Ezek szerint minden peres ügyét, tartozását rendezte, de minden pénze elfogyott és ha tisztán akar meghalni, akkor meg kell válnia életétől. A Rókusban kihallgatta őt a főkapitányság egyik detektívje. Az 50 éves ügyvéd kijelentette előtte, hogy nem mond le öngyilkossági szándékáról.

Meztelen felvonulással fenyegetőzik 900 munkanélküli asszony

Newyork, október 7. A kanadai Vancouverben kilencszáz munkanélküli asszony sürgős elhelyezést követel a hatóságoktól. Bejelentették, hogy amennyiben rövid időn belül nem kapnak munkát, vagy megfelelő támogatást, mind a kilencszázan meztelenül tüntető menetben fognak végigvonulni a városban.

A vásári kereskedők és piaci árusok is a vasárnapi munkaszünetet követelik

Ismeretes, hogy Debrecenben a kereskedelem megindult egy erős akció a vasárnapi teljes munkaszünet érdekében. Az akció eredményeképpen a fűszer- és élelmiszerszakmában ideiglenesen be is hozták a vasárnapi munkaszünetet. Most a Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata is csatlakozott ehhez a mozgalomhoz és memorandummal fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a piaci árusokra is terjessze ki munkaszüneti rendeletének hatályát.

MEGHÍVÓ.

A Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet a „Debreceni Független Ujság”-ban f. évi szeptember hó 16-án meghirdetett, de határozatkép telenség miatt f. hó 15-én d. e. 10 órákor Debrecenben, a Munkás-Ott-hon diszteremben ugyanolyan napirenddel megteremtendő

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE tagtársainkat tisztelettel meghívjuk azzal, hogy az évi mérleg és zár számadásokra vonatkozó iratok a bank helyiségében a tagok által a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debrecen, 1933 október 7-én. Az Igazgatóság.

Tűzhelyeket veszek, eladok

ASZTALI TŰZHELYEK olcsóbb és jobb minőségben, hazai szénfűtésre is garantálva legolcsóbban: ARPÁD-TÉR 17. SZÁM, LAKATOSNAL.

KÖZGAZDASÁG

DRAGUL A BUZA A GABONATÖZSDÉN.

Határidőüzlet: Buza: október 7.30, március 8.02, 04, 07, 15, 12, 08, 06, 02, zárlat 8.02-03, május 8.43, 40, 35.

Rozs: március 5.35, 40, 33, 30, zárlat 5.31-33.

Tengeri: május 7.65, 63, 68, 76, 83, 80, 70, 68, zárlat 7.68-70.

Készárúüzlet: Buza: ftiszai 77 kg. 7.40-7.55, 78 kg. 7.50-7.65, 79 kg. 7.60-7.75, 80 kg. 7.70-7.85.

Rozs: pestv. 4.35-4.45, egyéb rozs 4.35-4.45, tak. árpa I. 6.30-6.40, tak. árpa II. 6.15-6.25, zab I. 7.00-7.10, zab II. 6.85-6.95, tiszai tengeri 7.15-7.25, egyéb tengeri 7.15-7.25, tiszai tengeri 7.15-7.25, egyéb tengeri 7.15-7.25, korpá 4.90-5.00.

A készárúvásáron buza 10-20, rozs 10, zab és tengeri 15 fillérrel drágább.

HIVATALOS

VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.95-18.35, 100 cseh korona 16.95-17.07, 100 dinár 7.80-8.30, 100 dollár 373.00-383.00, 100 lei 3.42-3.46, 100 lira 29.90-30.20, 100 osztrák schilling 77.50-80.50.

Egy kg. szinarany 5125-5135 pengő.

•SZÍNHÁZ•MOZI• HANGVERSENY•

MŰSOR: VASÁRNAP délután: Fehérvári huszárok. Este: Cirkuszhercegnő. HÉTFŐ: Naplemente előtt. (A bérlet.) KEDD: Cirkuszhercegnő. SZERDA délután: A hid. Este: Naplemente. (B bérlet.) CSÜTÖRTÖK délután: A hid. Este: Fehérvári huszárok. PÉNTEK: Naplemente. (C bérlet.)

Cirkuszhercegnő

A primadonna és a bonviván bemutatkozására a kitűnő Kálmán-operettet tüzte ki a színház. A nagyoperett valóban alkalmas volt azoknak az értékeknek a felvonultatására, amelyeket a debreceni együttes hoztak Hajnal Margit és Solyom Győző. Hajnal Margit kitűnő színpadi megjelenése a nagy primadonnaké, ezenkívül szép hangot és eléggé fejlődésképes játékkészséget mutat. A szubrettszerű primadonna termést hozott évjáratok után biztató ígéret: Solyom Győző megjelenése szintén igen jó, daliás és jósvádájú bonviván s — erre még emlékezünk — a hangja szintén kellemes. Mindkettőjük sikere őszinte és meleg volt: a közönség egyszerre fogadta kegyeibe őket.

Ügyes, jótáncú Szokoly Gyula s a régiek közül ismét sok tapsot kaptak.

Nagyon be kell szállni a Bocskaynak, ha le akarja gyűrni a Budai 11-et

Szombaton délután utazott fel a Bocskay csapata Budapestre Mittelmann einök és Jánosy tréner kíséretével, hogy vasárnap pihentető álljanak ki a Budai „11” jóképességű csapata ellen. A jó játékkulturát reprezentáló Budai „11” sok fájdalmas meglepetést okozott már az elmúlt években a kék-sárgáknak s a budai csapat most is olyan kitűnő formában van, hogy a Bocskaynak minden tudását és lelkesedését latba kell vetni, ha haza akarja hozni a győzelmet jelentő két pontot. Jellemző az ellenfél jelenlegi játékerejére, hogy három játékosuk — Röck, Polgár és Kárpát II. — Bécsben szerepelt a múlt héten a magyar válogatásban.

A Bocskay az alábbi összeállításban veszi fel a küzdelmet:

Alberti — Vágó, János — Palotás, Gyulai, Gombkötő — Markos, Vincze, Teleki, Eöri, Hevesi.

A küzdelem értékességét fokozza, hogy a küzdelemben álló magyar-olasz válogatott mérkőzés előtt Nádas szövetségi kapitánynak módja lesz összehasonlítani tenni, ki a jobb center: Teleki-e vagy Polgár és ki az alkalmasabb jobbszélső: Markos-e vagy Röck? Ha Markos és Teleki ma felülmulják konkurensüket, úgy könnyen lehetséges, hogy helyet kapnak az olaszok ellen kiálló magyar reprezentatív csapatban.

DTE-DVSC BAJNOKI MÉRKÖZÉS.

Vasárnap délelőtt 12 órákor játsza le

a két csapat a DVSC-pályán bajnoki mérkőzését.

A DÁN TORNÁSZOK DEBRECENBEN

Niels Bukh, az ollerupi dán testnevelési főiskola igazgatója, a testnevelés nemzetközileg elismert legjobb vezetője 28 tagból álló hölgy és férfi csapatával október 13-án, pénteken délután 1 órákor érkezik Nyíregyházáról autóbusszon Debrecenbe, hogy délután 5 órai kezdettel a Csokonai-színházban Debrecen közönségének is bemutassák világviszonylatban is elsőrangú tudásukat.

Niels Bukh a megalapítója a nemzetközileg is elismert „mozgás gimnasztikának”, így debreceni bemutatkozása elé nagy várakozással néz a közönség.

A DEAC CLUBBAJNOKI ÉS UJONC ATLÉTIKAI VERSENYE

A DEAC vasárnap délután 3 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen rendezi meg 1933. évi atlétikai clubbajnoki és az 1933-34. tanévi egyetemi ujonc atlétikai versenyt. Versenyszámok: 200 m-es síkfutás, hármassugrás, 800 m-es síkfutás, 200 m-es gátfutás, rúdugrás, gerelyhajítás, 500 m-es síkfutás, 400 m-es gátfutás. Nevezni a helyszínen lehet.

Felkérem a Weinberger F. C. összes II. csapatbeli játékosait, hogy vasárnap 9 órára a felszerelés átvétele végett a dohánygyári pályán jelenjenek meg. Utánpótlás: Újváros. Intéző.

nagy sikert arattak: Jatzkó Cia, Fáskerthy Márta és Kormos Ferenc.

Venetianer Sándor karnagy tehetséges fiatal muzsikussal, jó zenekarral és szépen hozta a Kálmán-zenét.

Vitéz Jakabffy Dezső rendező diszletei most is izléesek és mutatósak, előadása jó tempójú és a szereplők mozgatójánál félreismertetlenül meglátszik tehetséges volta.

Páratlanul lelkes sikert hozott az első felvonásban Köpeczi Boócza Jenő nagyszerű groteszk tánca és Szende Mária pompás balettszáma.

Talán a rendező és a karnagy is észrevette, a közönség azonban bizonyosan igen, hogy az ismétléseknél valami furcsa tendencia mutatkozik. Mintha nem a közönség akarata lenne itt a döntő tényező.

MA, VASÁRNAP DÉLUTÁN O L C S Ó HELYARAKKAL!

FEHÉRVÁRI HUSZÁROK!

VASÁRNAP ESTE

MUZSIKÁK - MUZSIKAJA!

CIRKUSZ HERCEGNŐ

kerül színpadra a legragyogóbb előadásban.

NE FELEJTSE EL HÉTFŐN

Thuróczy nagyszerű alakítása!

NAPLEMENTE

MOZI

A SZOKNYÁS REGIMENT

A szoknyás regiment egy skót ezred, amely talált gyermekként tartja a kaszárnyában és neveli fel tizennyolc esztendőn keresztül Mary-t, Anny Ondrárt, ezt a csupabáj színésznőt. Témája szinte nincs is a filmnek: inkább helyzetkomikumokra van felépítve és éppen az ilyen film az, amelyben igazán művészi tud nyújtani a népszerű Ondra, akinek tökéletes segítő-társa akadt Adele Sandrock személyében.

A szoknyás regiment kizárólag Anny Ondrának köszönheti sikerét, de a kép legedesebb és legmulatságosabb jelenete az, amikor Adele Sandrock a „tábornokné-asszony” zongorázik és énekel. De egymást követik a vidámbabná-vidámbab, kedvesebb-nél-kedvesebb és könnyedségükben is frappirozó jelenetek.

Az osztrák filmgyártás, bár még mindig gyermekcipőben halad, ezzel a filmmel nagy fejlődésről tett tanúságot.

Érdekes és friss Híradót, valamint szép olasz felvételeket mutatott még be nagy sikerrel az Uránia.

Csongor és Tünde, Csokonai-szindraba, a János vitéz hortobágyi előadása, a Psalmus Hungaricus és Kodály gyermekkórusai a tavaszi stadionavatási ünnepség műsorszámai

Talán jobban is sikerül a stadionavatás kapcsán rendezendő Debreceni Hét, mint a szegedi — mondja Baranyi János, a zeneiskola új igazgatója, aki a jövő évek sikerei felé szeretné elindítani a Debreceni Hétet

Debrecen város nagy ünnepre készül tavasszal. Májusban nyitják meg az alföldi metropolis nagyszerű, modern stadionját s ez az alkalom valóban érdemes arra, hogy különleges ünnepségek kísérjék. Zöld József polgármesterhelyettes, aki a stadion ügyének — már csak mint régi sportember is — lelkes intézője, dr. Várossy István polgármesterrel egyetértően kitűnő érzékkel dolgozza ki ezeknek az ünnepségeknek a tervezetét. Nem sok jutott még nyilvánosságra ezekből a tervekből, de tény az, hogy a polgármesterhelyettes minden sport bevonásával akarja nagyarányúvá fejleszteni a debreceni stadion megnyitását. Szó van autó csillagúráról, szó van a középiskolások országos a helikopter-versenyéről s bizonyára észbe jut Zöld Józsefnek az is: amikor a debreceni stadionépítés tervei először fölmerültek, a Magyar Labdarúgó Szövetség ígéretet tett arra nézve, hogy egy nemzetközi válogatott mérkőzést hoz Debrecenbe. Ideje, hogy be is váltsák ezt az ígéretet, Debrecennek pedig mindent el kell követnie, külföldi összeköttetéseket is meg kell mozgatni, hogy ezen a válogatott mérkőzésen ne bolgár, vagy jugoszláv, hanem a sokkal nagyobb hírt reprezentáló, tehát több idegent idehozó

cseh, vagy osztrák, vagy olasz nemzetiségű válogatott legyen a magyar válogatott futbalcsapat ellenfele.

Természetesen azonban a körülbelül tíznaposnak tervezett ünnepségek nem lehetnek meg kulturális program nélkül. A sport mellett más téren is emlékeztetést kell adnia Debrecennek s arra kell törekednie, hogy a nagy idegenforgalommal járó sportünnep alkalmát felhasználva,

megvesse a minden évben rendezésre kerülő Debreceni Hét alapjait.

A kulturális ünnepi részt illetően Debrecen Magyarországon is akad kitűnő példára. Itt van a most, ősszel megrendezett Szegedi Hét, amely nagy sikerével, a fővárosi sajtóban is kapott, nagy publicitásával bátran vehető a rendezést illetően mintá gyanánt. Debrecennek igen nagy nyeresége ebből a szempontból, hogy

a városi zeneiskola igazgatói állását nemcsak kitűnő szakképzettségű művésszel, hanem olyan emberrel is töltötték be Baranyi János igazgató személyében, aki a Szegedi Hét minden fejleményét ott, a helyszínen figyelemmel kísérte,

részvett a program kialakításában, tehát a szegedi tapasztalatokat Debrecen számára tudja most gyümölcsozttetni.

Bizony, a rendezés munkájában igen nagy előnyt jelent egy nyitott szemű, kitűnő művész, aki tapasztalatait folytán a dolog gyakorlati részét illetően is tud tanácsokkal szolgálni s éppen ezért felkeresük Baranyi igazgatót, kérve, hogy mondja el gondolatait a tavaszi debreceni hétre vonatkozóan.

— A Szegedi Hét kulturális prog-

ramjában a legértékesebb — mondta — Az ember tragédiájának szabadteri előadása volt. Mint szabadteri előadás először került színre. Az ember tragédiája s így a produkció utatnyitó volt. A tragédia előadására azért esett a választás, mert a lehetőségek efelé mutattak. Kitűnő háttérrel adott a fogadalmi templom homlokzata s valóban azok a jelenetek voltak a leghatásosabbak, amelyekben a templomnak jutott szerep.

— Az ember tragédiája általános témájánál fogva mindenütt előadható, de amikor a debreceni kulturális lehetőségeken törtem a fejem, mégsem erre gondoltam. Itt olyat kellene hozni szabadteri előadáson, ami jobban karakterizálja a környezetet és Debrecen ősi múltját is reprezentálja. Csokonaira gondoltam elsősorban. Talán

egy Csokonai darabra kellene pályázatot hirdetni,

vagy megbizni egy debreceni író-t Csokonai darab írásával.

— A Nagyerdő egyenesen megkívánja egy

Csongor és Tünde

előadás megrendezését Weiner Leó remek kísérőzenéjével, bár nem tudom, hogy állunk majd az akusztikával. Esetleg egy

János vitéz előadásról lehetne szó a Hortobágyon.

— Ami a Déri-muzeum terét illeti, ott is lehetne rendezni valamit, de ez a barokkstílusú háttér alighanem Csokonai darabhoz lenne jó.

— Körülbelül ennyi irodalmi lehetőséget látok, bár természetesen egy kitűnő irodalmi szakemberekből álló rendezőség illetékesebb a döntésre.

— Az én területem főképpen a zenei rész s itt már van is kész programom. Debrecen szinte hívóva van arra, hogy

Kodály Zoltán nagyszerű Psalmus Hungaricus-át minden esztendőben itt adják elő.

Azt szeretném, hogyha ez a Debrecen szellemének tökéletesen megfelelő nagy mű állandó attrakciója lenne Debrecennek, hogy a zenei közvéleménybe begyökerezze, hogy a Psalmus Hungaricus-t minden tavasszal Debrecenben meg kell hallgatni, hogy ezért le kell menni Debrecenbe.

— Mindenesetre a szerzőt kellene meghívni, hogy jöjjön le Debrecenbe dirigálni nagy művét. Amennyiben lehető volna, az előadást szeretném helybeliekkel megoldani, de annyira százszázalékosnak kell a sikernek lenni, hogy ha hiány van, nem szabad visszarettenni attól, hogy ezt idegenből töltsük ki. Aztán majd céltudatos munkával lehet pótolni hazulról is a hiányt. Mindenesetre minél előbb hozzá kellene fogni a munkához, az előkészítéshez, amely jóformán már el is készült.

— Gyönyörű volna

a Kodály gyermekkórusait

is előadni, amelyek világviszonylatban is első helyen állnak. Gondolom: az összes iskolákat meg kellene erre szervezni s 500 gyermeket kiválogatni a nagy kórusba. Budapestre ezek minden évben előadásra kerülnek s min-

dig frenetikus sikert aratnak.

— Az egyéb zenekari hangversenyszámokat — a Psalmus Hungaricus mellé szükségesek — a zenekar erejéhez kell mérni. Mindenesetre kívánatos lenne magyar szerzőket szólaltatni meg: Dohnányit, Hubayt, Weinert.

— Ha anyagilag beválnak ezek a kulturális produkciók — mintahogy Szegeden beváltak — akkor aztán lehet a jövő évre külön erre a célra pályamunkát hirdetni s így elindítani a jövő évek sikere felé a Debreceni Hétet.

— Természetesen

a dolog aligha fog menni a hivatalos város és a társadalom áldozatkészsége nélkül.

Szegeden a város, a bankok, egyesületek, de magános emberek is jelentős összegekkel járultak hozzá a Szegedi Hét pénzügyi megalapozásához. — Óriási értéket jelentett dr. vitéz Schvay Kálmán altábornagynak a pártfogása, amelynek folytán tribünhöz, színpadi emelvényhez és statisztériához anyagi megterhelés nélkül jutott a Szegedi Hét rendező-

Minden nő kötelessége

— Ha szép arcóbort akar —
éjjelre-nappalra

Eukutol 6

zsiros, de nem zsirozó arckrémet használni. Tökéletesen felszívódik s így az arcbőr fénytelen, bársonyosan sima lesz.

Hasonlítsa össze más krémmel
Kis doboz 50 fill. Kapható mind enütt.
Nagy doboz P 1.—

sége. Ahogy Debrecenben ismerem a helyzetet, De m é n y altábornagy ur, akinek kitűnő kulturális érzéke és Debrecen iránt való rokonszenve közismert, bizonyosan szintén támogatósára lesz a rendezőségnek, ha arra megkérlik. És az impresszióm máris az, hogy

a tavaszi, országos ünnepség bizonyosan sikerülni fog, talán jobban is, mint Szegeden,

hiszen a hivatalos város kitűnő vezetői részéről olyan lelkes érdeklődés és olyan nagy igyekezet mutatkozik, hogy a siker iránt a legjobb reményeket lehet támasztani.

— Mindenesetre azonban sürgős, hogy hozzáfogjanak a rendezés előkészületeihez. Komoly teljesítmények előkészítéséhez az idő már szinte kevés is...

*

Eddig az érdekes nyilatkozat, amely egyrészt azt mutatja, hogy Baranyi János zeneiskolai igazgatóban Debrecen közléte kitűnő és tetterszoros alkotó férfit nyert, másfelől meggyőző arról, hogy a tavaszi stadionavatáson lehet komolyat és maradandót kulturálisan is alkotnia a kálvinista Rómának.

Mind jöjjön vissza, aki Debrecenből elszármazott a tavaszi „Debreceni Hét” egy napjára

Az amerikai élet egyik legszebb szokását, a „hazatérő napot” át kell ültetni Debrecenben

Home coming day.

Magyar fordításban: hazatérő nap. Igy leírva: szürkén, esetlenül hangzik.

Pedig: az a három angol szó: tele van szívvel, melegséggel, sóhajjal. Valami határtalan, leírhatatlan bizsergést idéz elő annak szívében, aki nem él ott, ahol felnőtt, ahová kedves emlékek fűztek.

Home coming day: már a hallása, az olvasása az ember lelki szeméi elé varázsolja azt a helyet, mely örökre szívébe van zárva, ahová sóhajosan, könnyesen vágyik mindig az ember.

Home. Otthon a magyar fordítása! És azt mondjuk „hazamegyünk” a szülőfalunkba, városunkba akkor is, ha nagyon régen elszármaztunk onnan, ha nincs már ott nekünk senkünk — csak egy pár nagyon kedves sír a temetőben.

*

Amerikában lett divatos a home coming day-k (hazatérő napok) rendezése.

Kedvesebb, szebb szokással alig találkozhatunk.

Az amerikai városok is rendeznek ünnepi heteket, vásárokat, azzal a céllal, hogy tömegeket hozzanak a városba, amelyek pénzt költenek ott.

Az ilyen ünnepi hét vagy vásár tartama alatt — rendezik meg a home coming day-eket.

Mi a home coming day? Az, hogy

aki mondjuk X. városból elszármazott, azt X város vezetősége egy lírai levélben a város polgármesterének (vagy ahol kiment divatból a polgármesteri intézmény, ott a város üzletvezetőjének City Manager) aláírásával meghívja, hogy jöjjön „haza” arra a napra, amelyre a home coming day ki van tűzve.

Itt Európában az amerikai embert ridegnek, szivtelennek, csak az üzletnek élnek tartják, pedig nincsen szentimentálisabb, olvadóbb szívű, mint az amerikai. Igaz: az üzletének él, de más az üzlet és más a magánélet!

És éppen azért, mert az amerikai szentimentális, mert tele van lokálpatriotizmussal: az amerikai el is megy, ha csak teheti, annak a városnak home coming day-ére, ahonnan elszármazott!

Mennyi szin, mennyi hangulat van egy ilyen amerikai város home coming day-ében!

A város fel van lobogóva, virágokkal diszitve. Minden vonatot zeneszó és bizottság fogad. Az autókön érkezőket a város határában fogadják és a város első embere: a polgármester egész nap üdvözli a „hazatérőket”.

A hazatérőket, aki eljöttek egy napra újra abba a városba, honnan elszármaztak.

És az egyik elhozza a feleségét, a másik a fiát, vagy leányát, hogy megmutassa: a hometozont (szülővárost), ahonnan elszármazott és amelyről any-

Kirakatredezés,

írás, diszítésre hetek alatt kitanítja erre berendezett, akadémiai szaktanár.

SZÉCSI-HAKER JÓZSEF,
Budapest, Munkácsy ucca 3.
• Telefon: 163-34. •

nyit beszélt feleségének vagy férjének vagy fának esetleg leányának.

Ujra járni azokat az uccákat, ahol régen jártunk, felkeresni azokat a helyeket, melyekhez kedves emlékek fűznek bennünket, mindenki vágyik.

És milyen kellemes régi barátokkal, régi ismerősökkel csak egy napon is összejönni!

Nincs ezekben a home coming day-ekben a fogadtatáson kívül semmi formáság, semmi gyűlés, semmi szónoklat, mindenre rábizzák, hogy találja meg a városban azt, amire vágyott, szórakozzék mindenki ott, ahol kedve tartja. És mikor letelt a home coming day napja, mindenki siet az üzletekbe, hogy valami emléket vigyen a „homotozon”-jából az otthon maradottaknak!

Hogy miért írtam le ezt az amerikai szokást? Mindjárt megmondom.

A jövő tavasszal a Stadion megnyitására ünnepi hétre készül Debrecen is. És az ünnepi hétre persze, hogy itt is mennél több népet akarunk ide verbuválni és ne tagadjuk, azt is szeretnénk, ha az ide toborzott népek mennél több pénzt hagynának a debreceni üzletekben.

Debrecenből nagyon sokan elszármaztak, Debrecenhez temérdek embert köntek legszébbkori fiatal, diákkori emlékek.

Azt ajánlanám az ünnepi hét rendezőségének az ünnepségek ideje alatt rendezni meg Magyarországon elsőnek a home coming day-t, a hazatérő napot!

Hogy ez sok munkával, sok vesződéssel jár? Igaz! Nehéz lenne összehozni az innen elszármazottak névsorát, címét, melyeknek alapján a személyes meghívókat ki lehetne küldeni. Van azonban még idő erre — és nem megoldhatatlan a probléma.

És csak az első évben lenne ez nagy munka, mert az összeszedett címekeket kartonokra felfektetve, meg kellene őrizni az idegenforgalmi bizottság irodájában.

Kellő névsorral, szívrható meghívóval: nem maradna el a nagy siker.

A siker pedig: sok ezer pengőt jelentene Debrecen város üzleteinek és így közvetve mindnyájunknak.

És egy olyan szokás alapját vetnénk meg, mely minden évben ismétlésre kerülne, minden évben üzletet jelentene.

Fáy Fisher Andor.

Alacska szén nem kormoz,
Alacska szén nem füstöl,
Alacska szén nem salakol,
Alacska szén szagmentes,
Alacska szén paraszt tartó,
Alacska szén kő- és palamentes,
Alacska szén ideális háztartási szén.

Kapható:

PROHÁSZKA ÉS TÁRSA
Bethlen u. 44. Eötvös u. 18.
Telefon: 11-61.

BRÓDY BARNA
Pesti u. 2/a. Telefon: 13-95.

ROSENFELD M.
Salétrom u. 12. Telefon: 26-74.

SZÉKELY ÉS CSAKY
Ispotály 3/b. Telefon: 27-85.

„TURUL” FATELEP
Böszörményi u. 2. Telefon: 12-91.

Esetleges bővebb felvilágosítással készséggel szolgál az **ALACSKAI KÖSZENBÁNYA ÉS VILLAMOSÁGI R. T. TISZANTULI KIRENDELTSÉGE, HATVAN U. 17. l. em.**

Buza-bankjegyfedezet létesítésével orvosolható a gazdasági válság s 20 pengőért értékesíthető az ideai buzatermés

Honnan ered s hogyan orvosolható gazdasági válságunk? A buza-bankjegyfedezet megalkotása révén egészíthetők csak ki a Nemzeti Bank lecsökkent tartalékai

Irta: BALOGH KÁLMÁN MÉRNÖK

A magyar gazdasági válság megoldásáról sok tervezet készült már. Minden eddigi tervezetnél inkább tarthat számot az érdeklődésre a Balogh Kálmán mérnök, amely infláció nélkül, egyszerűen buza-bankjegy fedezeti alap megalkotásával vet föl életrevaló ideát. Noha az alanti cikk néhány megállapításával kevéssé értünk egyet, életrevalósága folytán örömmel bocsátjuk szárnyra a Független Ujság hasábjain a tervezetet.

Bár nem a hibás felkutatása, hanem a gazdasági válság okainak megállapítása, sőt a válság gyors orvoslása az a nemzeti érdek, ami végett a kérdés felvetésével a nyilvánosság elé lépek, mégis, mivel a jó orvos is csak akkor tudja betegét meggyógyítani, ha a betegség okát felismervén, ezt az okot igyekszik gyökeresen megszüntetni, emiatt a gazdasági válság felidézésében hibás tényezőknél gondos megállapítása az az első lépés, amelyet a célhoz, a gyógyuláshoz vezető uton meg kell tennünk s így a hibáztható személyek kilette keresetlenül is szemünk elé kerül.

MI A BAJ OKA?

Ne emlegessük kérem Trianont!

Ha megolyan átokra méltó is Trianon, arra, hogy országunk csonka törzsnének embereltartó képességeit megváltoztassa semmiképpen sem lehetett alkalmas s — a magyarság egyszerű tulajdonságai mellett — nemzetünk boldogulásának igazi gátja, gazdasági bajaink igazi okozója nem is lehet. Sőt — felbőszítő vigaszként állíthatom — hogy országunknak leválasztott tagjai Trianont sokkal inkább átkozhatják, mint mi magunk, a csonka törzs. Ne emlegessük kérem a gazdasági világválságot!

Ez az ugynevezett világválság valójában csupán csak az eliparosodott germán népeknek — a nagy európai német törzsnék és tartozékainak, az angolságnak és az északamerikai államoknak — saját válságából adódik ki s nekünk reá igen kevés hatásunk s belőle még kevesebb részünk lehet.

Még az a körülmény is, hogy a tőlük kapott kölcsönöket nem tudjuk visszafizetni, az is abból származik, hogy adósságunk fejében tőlünk olyan javakat követelnek fizetés gyanánt, amink nem terem, tudniillik pénzt, külföldi pénzt, olyan külföldi pénzt, amit ők nekünk soha ide nem adtak, hanem csak értéktelen, de nagy áron felszámolt árukat kapunk tőlük hitelbe s ők most pénzt követelnek mitőlünk, holott mi csak a föld terményeivel fizethetnénk, ez pedig — legalább még ma — nem kell nekik.

Ne emlegessük, hogy a csonkaországban sokan vagyunk!

Még 4 évvel ezelőtt annyi élelmiszert szállítottunk külföldre, hogy az élelmiszerek 4 és fél millió külföldi embernek jólétben eltartására elegendők voltak s még

a legszűkebb tavalyi esztendőben is 1 és fél millió külföldi embert tápláltunk, — bárha csonkaországunk termőképességét eddig korántsem használtuk ki.

Mindezeket bárkivel szemben merem határozottan állítani.

Csonkaországunk jelen gazdasági válságának igazi oka, gyökere, a valódi hibás saját belső tényezőinkben rejtőzik, itthon keresendő s ha megtaláltuk, úgy az orvoslás módja könnyen eldönthető s a gyógyulás maga belső orvosszerekkel, csupán csak belső, hatalmunkban álló eszközökkel és maradandóan biztosítható.

Nem szabad késlekednünk a beavatkozással.

A PÉNZPOLITIKA SZEREPE.

Nagyszerűen következetes magyar elmére, széleskörű ismeretekre, független ember bátorságára valló kis műben írta meg csabai dr. Antal Géza a megcáfolhatatlan valóságot, hogy a pengőnek magyar vagyonértékmérő gyanánt történt alkalmazása óta felbukkant és egyre jobban elmélyülő magyar gazdasági válságnak mi az oka.

Vagy legalább is azt, hogy mi az a főoka, aminek megszüntetése nélkül gazdasági válságunkból ki sem bontakozhatunk.

A kis könyv lapjairól és sorairól bibliai igazsággént mered elénk, hogy a Magyar Nemzeti Bank részvénytársaságnak, a legfőbb magyar pénzintézetnek, az egyetlen magyar nemzeti közbanknak pénzügyi teljesség elhízázott.

Nemzeti nyomorúságunknak ez az elhibázott pénzügyteljesség az az elhibázott pénzügyteljesség, a valódi szülőanyja.

A PENGŐ VÉDELME.

Megdönthetetlen valóság azonban, hogy a pengő minősége manapság a legjobb vagyonértékmérőkkel vetekszik éppen azért, mert lecsökkentett mennyiségében a ma is változatlanul meglévő nagyságu nemzeti jövedelemre, igazi embereltartóképes nemzeti jövedelemre támaszkodik.

Fejtegetéseimmel csak gyöngyteném azokat a törülmesztett igazságokat, amelyeket csabai dr. Antal Géza kis könyvében, valódi ítélet gyanánt, megállapít s ezért az alábbiakban az ő fejtegetéseiből tulajdonképpen szó szerint idézek s csak az érthetőség érdekében fűzöm közéjük saját előzárómat.

A belső gazdasági bajokat első sorban az a körülmény idézte elő, hogy a pengőnek, mint belső értékmérőnek védelmében, ennek rendeltetését a Magyar Nemzeti Bank részvénytársaság önmaga azzal az eljárásával támadta meg, hogy a pengőnek, mint pénznek eredetileg forgalomban volt mennyiségét lassanként csaknem felére csökkentette le.

Ugyanis, a törvény szerint:

„A Magyar Nemzeti Banknak” „kötelessége” „minden lehető eszközzel azon lenni, hogy a pénz értéke állandó legyen.”

Azonban: A pénz „értékállapításához... nem az

érfedezet léte vagy nem léte, hanem első sorban a forgópénz mennyiségének állandósága szükséges”.

S ez így is van.

Különösen, ha a pénzzel elátandó ország lakosságának lélekszáma, életigényei s az ezek szolgáltatására szükséges fogyasztási javak mennyisége lényegesen ingadozásnak nincsen kitéve.

Már pedig országunk termőképessége, lakosságunk életigényeinek mekkorósága, lakosságunk lélekszáma, mint tudjuk, azóta, mióta a Magyar Nemzeti Bank részvénytársaság létesült, a pénzkibocsátó szabadságot megkapta és a vonatkozó törvénybe iktatott szerződést vele megkötöttük, azóta csak annyiban változott, hogy lakosságunk megsaporodott, fogyasztása nőtt, pénzigényei fejlődtek, tehát a pengőnek piaca megnövekedett.

Már most, a törvény szerint:

„A bank köteles oly aranykészlet gyűjtéséről gondoskodni, hogy a... készletek megkezdhetők legyenek.”

Azonban:

„A Magyar Nemzeti Bank a kötelességét nem teljesítette, sőt... az értéktelteknek több, mint kétharmadát elvesztette.”

Hozzáteszem: és azt ezideig semmivel sem igyekezett pótolni.

Csabai dr. Antal Géza ezért azt mondja:

„A Magyar Nemzeti Bank tehát szerződésszegést követett el azért, hogy nem vásárolt elegendő mennyiségű aranyt és — külföldi fizető eszközt — devizát s így kénytelen volt az érfedezethez nyulni s azt — a tartalékokat — csökkenteni, bár ehhez joga nem volt.”

Én tovább megyek csabai dr. Antal Gézához is s azt mondom, hogy a Magyar Nemzeti Bank részvénytársaság nemcsak szerződést, hanem szabadságával visszaélve, törvényt segett.

Ebben a Magyar Nemzeti Bank részvénytársaság igazgatója kétségtelenül hibás.

A PÉNZSZÜKÉNEK MEGSZÜNTETÉSE.

Ez a hiba a nemzetnek súlyos károkat okozott.

Az aranyalap elvesztése s a fizetőeszközöknek, a pengő mennyiségének csaknem felére csökkentése, ez a törvényt segett okozta első sorban azokat a közgazdasági bajokat, amelyek az elmúlt években nemzetünkre szakadtak. Különösen abban nyilvánul ez meg, hogy míg az adósságoknak, a közterheknek a tökébefektetésen alapuló üzemek súlyos kamatokkal megterhelt termékeinek eredetileg kisebb értékű pénzzel mért számszerű értékei mekkoróságukban máig megmaradtak, addig a forgalomba kerülő fogyasztási javaknak a mai kétszerakkora belértékű pénzzel mért értékei számszerű felénnyel csökkentek s ezért belőlük az adósságok, a közterhek s a kamattal terhelt üzemi termékek árai többé ki nem fizethetők.

„Elképzelné és képtelenség, hogy egy „nem igaz” értékmérő továbbra is fizető-

eszközként szerepeljen és szedhessék a díjazásokat"

Vagyis a mai értékű pénzhez képest a hajdani, feleakkora értékű pénztartozás kifizetése joggal aligha követelhető. A követelések azonban ma is fennállanak ezért az áldozatok mind rohamosabban szaporodnak s a tehetetlen magyarság elernyedő kezéből egyre nagyobb arányokban csúszik ki a magyar élet — az emberi lét — alapja: a föld.

És miért?

„Mert ma a pénz megvásárlására háromszor-négyszer annyi élelmiszer — földtermék — kell, mint kellett még 1928-ban is.”

„A pénzre pedig szükség van, mert csak ezzel lehet fizetni a kamatokat, a mezőgazdaságban élő nem állított fogyasztási javakat s a köztartozásokat”.

A nagyközönség e jelenségeket tájékoztatlanul kétségbeesetten szenved

KI A HIBÁS?

Szidják a kartelleket, szidják a bankokat, szidják a zsidót, sőt mindezeket ünnekként és elpusztítanak is elkecserecsükben sokan, holott világos, hogy nem ők a hibásak, nem ők a tettesek sem.

A törvényes szabadalomban ülő Magyar Nemzeti Bank részvénytársaság igazgatósága a felelős mindezt.

Ez az igazgatóság állítsa vissza legelőbb is az 1927—28. évi értékmérőt, állítsa vissza a pénznek a mai megnövekedett életigényhez szükséges használati javak forgalmazására szükséges pénzmenyiséget állítsa vissza a pénzfedezetet s hogyha ezt nem tudja tenni, úgy mondja meg, adja vissza a törvénnyel neki adott bankjegybocsátási szabadalmat s feleljen szerződésességéről.

Amde most nem a felelősségrevonással kell foglalkoznunk, hanem a felidézett bajoknak minél gyorsabb, minél célszerűbb, és minél állandóbb orvoslásra kell törekednünk.

Az égő házat oltani kell.

A TARTALÉK VISSZASZERZÉSE.

Kis könyvében csabai dr. Antal Géza a kibontakozásra részletes javaslatot terjeszt elő.

E javaslatok ismertetése már nem illeken bele jelen fejtegetésem kereteibe s csak annyit mondok ezuttal róluk, hogy a mesterségesen előidézett pénzsűkülésnek, a pénzhíányának megszüntetésére irányulnak.

Valóban a pénzsűkület kell lehető legelővidebb idő alatt megszüntetni.

A forgalomba hozandó újabb pénzmennyiségnek azonban ugyanolyan jónak kell lennie, mint amilyen jó a jelenleg forgalomban levő pénzmennyiség.

Vagyis a forgó-pénz megnövekedett mennyiségének épügy beválthatónak kell lennie, mint amennyire a jelenleg forgó-pénzmennyiség beváltható.

Vagyis a pénzegységnek, a pengőnek mint értékmérőnek állandó értékét sem lefelé, sem felfelé megváltoztatni nem lehet.

A pénzt csak e szabály alapján szabad szaporítani.

A GABONATARTALÉK ALKALMAZÁSA.

Honnan vegyük ezt a szilárd pénzalapot?

Az idej nyáron, a sors kedvezéséből olyan bő gabonatermést arattunk le, hogy belső fogyasztásunkra elegendő ellátása után, mintegy 10,000,000 métermázsza gabonafelesleggel rendelkezünk.

Ezt a gabonafelesleget kell arra felhasználni, hogy belől a pengőnek meglevő aranytartalmát a forgó-pénz szükséges mennyiségének megfelelően, a lehetőség határain belül kiegyésszük.

A Magyar Nemzeti Bank értéktartalékának e megerősítését egyúttal össze kell kötni azzal is, hogy a gabonaterméknek a belföldi más fogyasztási javakéhoz képest indokolatlanul lenyomott ára a helyes belértékeknek megfelelőleg felmeltessék.

Mindezekon felül a gabonatermék nagyságát még arra tekintettel is kell meg szabni, hogy segélyével az egyes esztendőkből gabonaterméseinek mennyiségei között jelentkező — néha igen nagy — eltérések kiegyenlítése is akadálytalanul megtörténhessen s az egyik év bőségéből a másik szűkösségét pótolni lehessen.

A KIBONTAKOZÁS UTJA

Mindez csupán csak a Magyar Nemzeti Bank feladata lehet.

Vásároljon tehát össze a Magyar Nemzeti Bank részvénytársaság a folyó évi bőtermésből sürgősen 10,000,000 métermázsányi tömeget s az egyelőre emghatározatlan vételárra folyósítson a gabonatulajdonosoknak 15 pengő részfizetést s a belföldön az új termésig kialakuló egységárakhoz képest a belföldi fogyasztás céljaira később árubabocsátandó gabonáért befolyó értékesítési árak és e részfizetés között mutatkozó értékkülönbséget a gabona volt tulajdonosaival számolja elfelvásárlás sorrendjében, mihez képest mintegy 1 évleforgása alatt gabonakészleteit a bank újból és újból kicserélvén, legkésőbb mintegy egy év alatt minden volt gabonatulajdonosnak a vételár hátralékot kifizetheti.

Ez volna a gabonatermékkel való alapuló vagyonértékmérőnek a pénznek a belföldi viszonyokhoz mért egyszerű megálapítására az egyedül alkalmas vagyonértékelési alapelv.

A gabonatermék átlagos forgalmi értéke ilyenformán métermázsánként 20 pengő körül tartósnan és intézményesen volna egyelőre biztosítható.

A PÉNZTARTALÉK ALAPOS RENDSZERE.

A pengőnek ilyenformán háromféle tényezőből alakulna össze tartaléka és pedig az aranyból, esetleg más nemes ércből, továbbá külföldi pénznemek — fizetőeszközök — tömegéből és belföldi váltókból, végül a gabonatermékkel s esetleg később más eltartalékolható földtermékekkel is.

Ez az elegyes tartalérendszer lenne egyedül képes arra, hogy a mi mezőgazdaságunk lakossága számára belföldi eszközök segélyével olyan pénzrendszert teremtsünk, amely közgazdasági életünket a folytonos bizonytalanságtól, a különféle fogyasztási javak értékének egymáshoz képest mért rendkívüli ingadozásaitól és a társadalmi béke felborításának

folytonosan fenyegető veszélyétől megóvja.

A KÜLFÖLD.

Pénzünknek a külföldi értékelése, nemzetünknek külföldi származású fogyasztási javakkal ellátása, a külföldi fizetési mérlegünknek egyensúlyban tartása már nem a pénz — hanem a külkereskedelmi politikához tartozik s javainknak külföldi értékelése a belföldi életben nem fog többé lényeges szerepet játszani.

A Magyar Nemzeti Bank az általa el-

követett végzetes hibák következményeit legalább a jövőre vonatkozólag csak e hármass — elegyes — tartalékolási rendszer alkalmazása segélyével hátrithatja el. Ezzel nagyrészt a multban keletkezett s ma még fenyegető károkat újabb nemzetünk meggyötört tagjai jó részének fejéről — egyszerű kormányintézkedések támogatásával hátrithatja el — a befejeződött közgazdasági szerencsétlenségek jóvátételében pedig a kormányintézkedések hatályosságát csekély áldozattal előmozdithatja.

A fogtechnikus a tanulóját mutatta be a hatósági személynek, mint fogorvost

Amikor az orvos a fogtechnikushoz viszi a páciens műtetre

Különös ügyben érkezett feljelentés nemrégiben a debreceni ügyészségre. A Fogorvosok Egyesülete tette meg a feljelentést az egyik debreceni fogtechnikus ellen, aki állítólag oly hibásan kezelte egy fiatal leánynak a fogát, hogy a klinika segítségét kellett igénybe vennie.

A Fogorvosok Egyesülete feljelentése elmondja, hogy a 22 esztendő leány megjelent az egyik orvosnál és arra kérte, hogy huzza ki a fogát. Az orvos hozzá is fogott a huzáshoz, de az nem sikerült, mert az erős zápfog eltört. Erre az orvos azt mondotta a leánynak, hogy van neki egy fogtechnikus ismerőse, az kitűnően érti a huzást és elviszi ahoz.

El is mentek a fogtechnikushoz, de amikor odaértek, a leány meggondolta magát és kijelentette, hogy nem engedni kihuzni a fogát, inkább, még egyszer elmegy az orvoshoz. Nehány nap múlva aztán tényleg megjelent másodjára is az orvosnál, aki ekkor megint elkísérte a fogtechnikushoz. A feljelentés szerint a technikus rendelésében az orvos elaltatta a leányt és ekkor a fogtechnikus fogott hozzá a huzáshoz. A huzás azonban nem sikerült, sőt a fogtechnikus szinte összeroncsolta a leány szájpaddását.

Miután sem az orvos, sem pedig a technikus nem tudták kihuzni a fogat, amely — ugyilátszik — nagyon mélyen bel volt növe a szájpaddlásba, a leány nagy fájdalmak között a klinikára ment ki, ahol aztán kihuzták a fogat és kezelés alá vették az összeroncsolt szájpaddlást.

A leány klinikán elmondotta az

esetet és így került aztán az ügy a Fogorvosok Egyesületének tudomására. A nem mindennapi érdekességű ügyben nemsokára döntenek a hatóságok.

Ugyancsak az előbb említett fogtechnikusnak egy másik ügye is volt, amely a hatóságok elé került. Az történt ugyanis, hogy a fogtechnikus rendelésében váratlanul megjelent egy tisztiorvos egy városi tisztviselő kíséretében és felülvizsgálta a rendelőt. Jobban mondva nem is a rendelőt, hanem azt, hogy ki dolgozik benne. A tisztiorvost és a tisztviselőt a fogtechnikus és egy fehérköpenyeges fiatalember fogadták. A fehérköpenyeges fiatalembert a technikus úgy mutatta be, mint ahogyan a fentebb szereplő orvost hívják, akivel ő együtt dolgozik. A technikus szerint ez az együtt-dolgozás úgy ment végbe, hogy az orvos végezte a szájbéllyel vagyis operatív munkákat, ő pedig a fogászati technikai részével foglalkozott. Mivel ez teljesen szabályszerű is volt, a tisztiorvos és a tisztviselő eltávoztak.

Nemsokára azonban egy másik tisztiorvos és tisztviselő jelentek meg a rendelőben.

A technikus most is azt a fiatalembert mutatta be orvosként a megjelent két urnak, akit a régebbi eset alkalmával. A tisztiorvosnak azonban feltűnt, hogy a fiatalember túlfiatalnak látszik ahoz, hogy orvosi praktiszsa legyen és ezért felszólította, hogy mutassa meg diplomáját.

A fiatalember ekkor az íróasztalhoz ment, keresgélgni kezdett, majd zavrtan kijelentette, hogy a diplomája eltűnt. Később aztán a tisztiorvos faggatására bevallotta, hogy ő valóban nem orvos, hanem a fogtechnikusnak tanulója.

Természetesen azonnal megindult ebben az ügyben is az eljárás és kihágás címen vonták felelősségre a fogtechnikus, aki tagadta, hogy inasát mutatta be orvosként a tisztiorvosnak. Kijelentette, hogy akit bemutatott, az tényleg orvos volt, mégpedig az az orvos, akivel ő együtt dolgozik.

A kihágási bíróság beidézte azt a fiatalembert is, akit a tisztiorvos és kísérelője, mint orvost ismertek meg, de az is tagadta, hogy ő lett volna akkor a rendelőben, amikor a két ur ott megjelent. Szembesítés is történt és annak ellenére, hogy egy tisztiorvos, mint kísérelője felismerték benne azt, aki, mint orvos mutatkozott nekik, megmaradt tagadása mellett.

A kihágási bíróság ítéletében kimondotta, hogy elfogadja a tisztiorvos és kísérelője eskü alatti vallomását és ötven pengőre ítélte a fogtechnikus.

Megér annyit a vágy és a remény, hogy 3, 6, 12 vagy 24 pengőt befektessen havonta a m. kir. osztálysorsjátékba?

Sokezer ember: nő, férfi, fiatal, öreg szegény, gazdag azt állítja, hogy igen és célszerű mert, hol nyerhet ma egyszerre oly óriási összeget, mint az osztálysorsjátékon!

Ennélfogva rendeljen vagy vegyen On is még ma egy sorsjegyet bármelyik fővárosi-tónál.

Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyerési esélye!

A huzás már f. hó 14-én kezdődik. Uj sorsjáték... uj reménység!

Tiszántúli Közgazdaság

A tiszántúli gazdák és a román és cseh áruforgalom

A nemrég lezajlott tiszántúli termésértékesítési értekezleten Vásáry József tette szóvá a tiszántúli gazdák érdekeit a román és cseh áruforgalommal kapcsolatban. Rámutatott arra, hogy amíg Csehország nem fogadja el a már lekötött sertéseket sem, Romániától veszünk fát, attól a Romániától, amely alig vásárol tőlünk. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara viseli a cseh vámháború terhét, mert buzájának és állatexportjának egyetlen piacától, a Felvidéktől el van zárva, egyébként pedig 3-400 kilométerrel távolabbra kell szállítani árukat, mint a dunántúli gazdáknak. Jogos tehát a tiszántúli gazdáknak az a kívánsága, hogy legalább az árucseréforralmat úgy irányítsák, hogy faimportunkért terményt és állatot vegyenek át cserébe a csehek.

Hogy mennyire igaz és helyénvaló volt ez a felszólalás, arra bizonyíték a román áruforgalomról most kiadott külkereskedelmi statisztikai jelentés, amely megállapítja, hogy az év első felében 9,800,000 pengős román behozattal szemben tőlünk csak 6,300,000 pengő értékű árut vett át Románia.

Igaz, hogy a különbözet nem vész el, mert érte köteles majd árut átvenni Románia. Amde mégis irányadó ez az adat arra vonatkozóan, hogy külkereskedelmünk irányítóinak a fő román behozattal cikknél, a fánál, a tiszántúli gazda érdekeinek megfelelő irányba kell fordulni, attól kell venni fát, aki ennek ellenében terményt és állatot hajlandó vásárolni tőlünk.

Harminc fillér a must irányára

Késői szüret szükséges

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szőlő- és borgazdasági bizottsága október 1-én tartott ülésében foglalkozott az idei termésű must árával.

Megállapította a bizottság, hogy az átlagos minőségű commers must ideai árának Hajdú-, Bihar- és Szabolcs-vármegyék területén — ahol ma a befogyasztás a termelést meghaladja — literenként 30 fillér körül kell kialakulnia. A kamarakerület kedvezőtlenebb értékesítési viszonyokkal rendelkező vidékein pedig a cukorfokokentéi árak 14-16 fillér körül kell mozognia.

Megállapította a bizottság végül, hogy kívánatos volna, ha a termelők a szüretet — amíg a rothadás veszélye nem fenyeget — későbbi időpontokra tolnák ki, hogy ezáltal az őszi napfényes időben lényegesen emelkedő cukortartalom képződésének lehetősége elősegíthessék s ezzel a minőség javuljon.

A ricinus mag termesztése

Magyarországon ebben az esztendőben 400 katasztrális holdon termeltek szerződés alapon ricinusmagot, a jövő esztendőben pedig a kormány kiterjeszti a termelést a körülbelül 3500 katasztrális holdon termeltet majd szerződéses alapon ricinusmagot. A ricinus, mint melegévi növény, csak melegebb, elegendő csapadékkal rendelkező vidéken, lehetőleg szőlőt védett helyen, porhanyó és jó erőben lévő talajban termesztendő. A szakemberek azt hangoztatják, hogy ahol a későn érő kukorica beéri, ott sikerrel termesztendő a ricinus is. Az eddig folytatott kísérletek beigazolták azt, hogy az Alföldön is érdemes a ricinusmag termesztésével foglalkozni. A ricinus alá a talajt éppen úgy kell előkészíteni, mint a kukoricára alá, tehát gondos talajelőkészítésre van szükség, amelynek alapfeltétele az őszi mély szántás, amelyet megfelelő istállótrágyázással kell összekapcsolni. A ricinus ugyanis az istállótrágyát nagyon meghalálja. A ricinust a pszullyal egy időben szokás vetni, hamarabb nem tanácsos, mert a fagy iránt nagyon érzékeny. Későbbre pedig azért nem célszerű halasztani a vetést, mert akkor fejlődésének első ideje már a száraz évszakra esik. A ricinust körülbelül egy méter távolságra fészkekbe szokás ültetni. Egy-egy fész-

szekbe 2-3 mag kerül. Nedvesebb talajonál a magot két centiméternél mélyebbre nem tanácsos vetni és csak száraz talajon kell 5-7 cm. mélyen takarni. Nyirkos, meleg talajban a ricinus 10-15 nap alatt kicsirázik, azonban, ha az időjárás kedvezőtlen, úgy a mag négy-öt hétig is elhever a földben. Amikor a mag kicsirázott és a növény 10-12 cm-re megnőtt, akkor egyeztetni kell úgy, hogy minden fészkekben csak a legerősebb növények maradjanak. A ricinus további művelése megegyezik a kukoricával, tehát megfelelő időközökben meg kell kapálni. Célszerű szeptember második felében a még virágzó hajtásokat kicsipni.

A hentesiparosok erélyes akciót indítottak a zugvágók és zugárusítók ellen

Nagy mértékben elszaporodtak a titított húsárulók, főleg a külsőségeken, ahol az iparigazolvánnyal nem bíró egyének sertést vágnak le és annak húsát árusításra nem alkalmas helyeken és a közegészségügyi szabályok mellőzésével mérik és a fogyasztók közönségnek az egészségét nagyban veszélyeztetik. A debreceni hentesiparosok erélyes akcióra indultak a zugvágók és zugárusítók ellen. A debreceni hentesiparosok érdekeit veszélyeztetik, hanem a közönségre is káros az, ha a közönség és minden hatóság ellenőrzés nélkül kontároktól húsát vesz s a legnagyobb betegségeknek lehet kitéve.

A közönség körében az a tévhit van elterjedve, hogy a sertést mindenki levághhatja és annak húsát és szalonnáját elmérheti. Az ipartörvény ezt csak iparigazolvánnyal bíró henteseknek engedi meg, akik a sertést a köztisztviselő ható-

mert ezzel siettetni lehet a ricinus érését. A ricinus ugyanis nagyon egyenetlenül érlik és a tokok összeszedését több részletben kell végezni és mindig azokat a tokokat kell leszedni, amelyek már megszáradtak, megbarnultak és a tokok gerzdelei között behasadás mutatkozik. Az érés addig tart, amíg be nem következik a fagy. Egy-két Celsius fok a mínusz alatt a leveleket leperzseli, a megképződésnek azonban még nem árt. A vetőmagszükséglet egyébként katasztrális holdankint 2-4 kiló. A ricinusnak több fajtája és változata van. Ipari célokra a legalkalmasabb a nagy, sötétszürke, vagy vörösrésztű mag, míg az aprómagu fajták inkább gyógyászati célra keresik.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 8.00-6.50-6.20-6.00 és boletta, rozs 4.00-3.50-3.20-3.00 és boletta, árpa 5.00-4.80-4.60, zab 5.00-4.80-4.50, ótengeri 6.00-5.80-5.60, új-tengeri csöves 2.50-2.40-2.30, lucerna 3.80-3.60-3.50-3.20, széna 3.20-3.00-2.80, lóhere 3.00, búkköny 2.00-1.80, alomszalma 1.80-1.40, rozs-szalma 2.00.

HIRDET MÉNY.

12.173/1933. II. sz. határozatomban akként rendelkezem, hogy a köntösgáti északi és déli, továbbá a füzfa-csöszházi csordalegelőkre teheneiket kihajtó gazdák a legelőbér második felét augusztus hó 1-ig tartoztak befizetni. Akik e fizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget, szóbelileg figyelmeztetve lettek, hogy e hó 9-én tul jószágait már a legelőre nem hajthatják s tőlük a legelőbérhátralék be fog hajtatni.

Ismételten ezuton is figyelmeztetem a legelőbérhátralékosokat, hogy amennyiben fizetési kötelezettségüket nem teljesítették, **ugy e hó 9-én jószágait a legelőre már ki nem hajthatják s a legelőbérhátralékuk behajtása iránt azonnal intézkedni fogok.**

Debrecen, 1933. évi október hó 7. Gazdasági ügyosztály.

HOZASSON családi ebédet az Arany Bikából P 1'70-ért

Elismerő levelek tömege igazolja annak kiváló minőségét.

Altberger Sámuelné béltisztító, Baumann Jenő szatócs, Bende Pál sütő, Ehrenfeld Juliánna szatócs, Kókóvits Mihályné szatócs, Nagy Gáborné szatócs, Kurtyán László tojás, baromfikereskedés, Tóth Jenőné kifőzés, Breuer Juliánna előnyomda, Reszler Ferenc sütő, Fried Bernát kefekötő, Krisfalusi Jenő szipka, pipa és egyéb dohányzási mellékkek, továbbá író levélpapír, iskolai füzetek, írószerek kiskereskedő, Haja Mihályné levestészta, zöldség, gyümölcs, déligyümölcs, tej, tejtermék kiskereskedő, Molnár Erzsébet gyümölcs, déligyümölcs kereskedő, Liebermann Jenő rőfős, rövid-áru, női és férfi konfekció, cipőárúk kicsinyben való eladása, Nagy Gábor szapankiskereskedése, Jójárt Dezső mechanikai céllövölde, Kiss Lajos és Faulvetter Ignác. — Ökrös Mária tojás, zöldség, nyúves félék, burgonya, főzslék stb. kiskereskedés, Fodor Aladár tüzelőanyag kiskereskedés, ifj. Lovász Mártonné szapapan, faggyu stb. árusítás, Csincser Mihály asztalos.

UJ IPAROSOK ÉS KERESKE-DŐK.

A múlt héten az elsőfoku iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Rer Gyógyszerészeti Gyár és gyógyáru kereskedelmi rt. debreceni bej. cég gyógyáru nagykereskedés, gummiárúk, beteg-ápolási cikkek és laboratóriumi felszerelések adás-vétele, szappanok, kozmetikai cikkek, fog és arcápoló szerek, parfümök, kölnivizek, tubus készítmények, puderek és hasontermészetű cikkek, valamint likör esenciák, mesterséges virág és parfüm olajak készítése és adásvétele, Tóth György villamosáramu berendezéseknek, azok részeinek, valamint villamos mérő eszközöknek felszerelése, vezetékek létesítése, kapcsolása-javítása. Borstein Márton korcsma, Burai Sándor fűszer, gyarmatáru, cukor, cukorka, termény, liszt, só, cigarettapapír, hüvely, vasedény, kötött és szövött és rövidáru kereskedés nagyban és kicsinyben. Beregszászi Kálmán pedikűr, Kálmán István papucskészítő, Kovács László nyersbőr-készítő, gyapjucserző anyag és szíradék kereskedés. Bócz László gyümölcs, zöldség, dinnye, baromfi, tojás kiskereskedés, Hegedűs Lajos Árpád korcsma, Sántha Imre Gábor sajt, vaj, tejtermékek és egyéb szatócárúk kereskedése, Papp István férfiszabó, Németh Dániel autó, motor-kerékpár alkatrészei és felszerelése, műszaki cikkek és ásványolajtermék kiskereskedés, Papp István férfiszabó, Kusza Béláné szatócs, Papp Sándor törtpaprika, bors, köménymag, szegfűszeg, babérlével és teakiskereskedés, Kiss Gábor műszerezés, Sági István kőmivestermester, Stein Erzsébet nőiszabó, G. Nagy Lajos és Berger Vilmos közkereseti társaságban

ÜZLETI KÖNYVEI

az év végére betelnek!

Ajánlatos azok beszerzéséről már jelőre gondoskodni.

Mindenféle üzleti- és bankkönyveket speciális rovatossal, megbízhatóan, olcsón készítünk.

Árajánlatot szívesen szolgátlunk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vonalozó intézet • üzleti könyv gyár

DEBRECEN, Ferenc József ut 49 TELEFON 20-18.

molná
Pente
és tej
bazar
berget
na él
épités
férfi é
lékei
és sz
szatóc
zifa, s
keresk
tor SÁ
resked
mölcs,
tenger
kisker
páksüt
Winkl
zslék,
barom
József
cipész
dor és
kezesi
mölcs,
keresk
vartóg

Mikó
A bud
adóhat
ható v
1922. é
ad egy
ban az
tatlan,
hogy a
ban va
nem é
hátralé
hatóság
A ko
létől k
a teli
korcsm
kezdve

Ke
Októ
Szeged,
Októ
yánya,
háza,
Nagyha
Rábacs
Tiszana
Októ
Gönc, P
Páka, F
Októ
na (havi
rágy, N
Októ
Mezőkö
Októ
Októ
Elek, Sz
Októ
vásárhel
hegyes,
Októ
hály, Cs
Hajdusz
KisKőrö
koic, M
Noszlop,
várad, R
Somogy
Tajján,
Októ
lény, Na
Tevel, V
Októ
nya, Ru
Székess
rinc, Sz
Októ
Császár,
kad, Tál
Októ
ger, Der
Komádi,
zár, Sar
(havi).

molnár, özv. Sándor Balázs né kifőzés, Péntek József gyümölcs, zöldség, baromfi és tejtermékek kereskedése, Pór Sándor bazár és rövidáru kereskedés, özv. Altberger Sámuelné béltisztító, Varró Juliánna élővirágkiskereskedés, Juhász Imre építési vállalkozó, Weinberger József férfi és nődivatcikkek, kézimunka és kel-léki kiskereskedés, Theisz Gábor tűzifa és szénkiskereskedés, Molnár Rozália szatóc, özv. Köhn Edéné takarmány, tűzifa, szén, zöldség és gyümölcsfélék kis-kereskedése, Erdei Mária mézsáros, Bojtor Sándor tűzifa és építkezési anyag ke-reskedése, Bancsi Ferenc zöldség, gyü-mölcs, cukorka, tejtermékek, pattogatott tengeri, baromfi, tojás és hűsítő italok kiskereskedése, Sallós Juliánna hentesáru, péksütemény és kenyér kiskereskedés, Winkler Kálmán gyümölcs, cukorka, fő-zelék, tojás, tejtermékek, élő és vágott baromfi kicsinybeni kereskedés, Bánk Józsefné szatóc, Grünvald László bőr és cipészkefék kiskereskedés, Székely Nán-dor és Csáki Gyula tűzifa, szén és épít-kezési anyagkereskedés, Seres Lidia gyü-mölcs, főzelék, baromfi és hűsítő italok kereskedése, Harsányi Istvánná egyszerű varrógép himzés és fehérnemű varrás.

Mikor lehet iparendélyt visszavonni? A budapesti kamara megállapította, hogy adóhátralék miatt iparendély nem von-ható vissza. Ugyanis van egy rendelet 1922. évi XII. t.-c. 70-ik szakasza módot ad ugyan az iparendély elvonására ab-ban az esetben, ha az iparüző megbizha-tatlan, azonban egyedül az a körülmény, hogy az iparos köztartozásával hátralék-ban van, a megbízhatóságot egyáltalán nem érint. Semmiképpen sem lehet adó-hátralék miatt az iparendélyt megbiz-hatóság hiánya címén visszavonni.

A korcsmák téli nyitása. Október hó 1-től kezdve a korcsmák nyitására nézve a téli rendelkezések lépnek életbe. A korcsmák nyitási engedélye elcséjtől kezdve reggel 6 óra. A vasárnapi nyitás vasárnapon maradjon.

Kereskedelem

ORSZAGOS VÁSÁROK

Október 8, vasárnap: Alpár, Jászdózsá, Szeged, Tiszaföldvár.

Október 9, hétfő: Báté, Csöge, Déva-yánya, Fadd, Godisa, Gyömrő, Kerekegy-háza, Mezőcsát, Nágocs, Nagybjom, Nagyharsány, Nagymaros, Onód, Ozora, Rábacsanak, Rakaca, Szentdienes, Tarpa, Tiszánána, Tiszaróff, Tura, Vác.

Október 10, keddi: Apostag, Gáva, Gönc, Edelény, Kéty, Majs, Mihályi, Páka, Pellérd, Tápióbicske.

Október 11, szerda: Abaujszántó, Csor-na (havi), Egerág, Körmen, Kurd, Mór-rágy, Nagykónyi, Nyárad, Tótvázsony.

Október 12, csütörtök: Devecser (havi), Mezőkövesd (havi).

Október 13, péntek: Szarvas.

Október 14, szombat: Besenyszög, Elek, Szakály, Szombat.

Október 15, vasárnap: Elek, Hódmező-vásárhely, Kiskunlacháza, Kistelek, Kun-hegyes, Szarvas.

Október 16, hétfő: Bata, Büdszentmi-hály, Csetény, Egyek, Erdőtelek, Győr, Hajduszoboszló, Kapuvár, Kercseliget, KisKőrös, Kiskunlacháza, Kőszeg, Mis-kolc, Mohács, Nagybaracska, Nagydorog, Noszlop, Nyíregyháza, Ócsa, Ózd, Pécs-vár, Rajka, Rics, Salgótarján, Söjtör, Somogyvár, Szob, Szulok, Tápiószéle, Tarján, Tatabánya (megyebeli), Vál.

Október 17, keddi: Borsodnádásd, Ede-lény, Nagybörzsöny, Salgótarján, Sellye, Tevel, Vál.

Október 18, szerda: Nyárad, Rudabá-nya, Rum, Siófok, Szalkaszentmárton, Székesfehérvár, Szentgotthárd, Szentlőr-inc, Szőlőgyörök, Tiszabercel.

Október 19, csütörtök: Berettyóújfalú, Császár, Keszthely, Ónod, Pálháza, Sar-kad, Tállya, Zánka.

Október 20, péntek: Buj (havi), Csen-ger, Derecske, Egyed, Hedrehely, Inke, Komádi, Nagyhalász, Németholy, Rácko-zár, Sarkad, Szentpéterur, Veszprém (havi).

Jókai Mór leánya és unokája Debrecenben

Egy csöndes Simonyi-uti penzióban üdül betegsége után Feszty Árpádné és leánya — Feszty Masa szentképeket fest s nincs elragadtatva a modern festészettől

Tölgyek árnyékolják és virágok öle-lik körül a csöndes, kis Simonyi uti panziót, amelynek zajtalan világában és zsongító elkülönültségében élnek együtt ök ketten, a legnagyobb magyar mesélő leszármazottai, Feszty Árpád-né és leánya.

Jókai Mór nevelt leánya, az orszá-

goshirű festőművész, Feszty Árpád öz-vegye itt él Debrecenben, leányával, Masával együtt.

Feszty Árpádné és Feszty Masa ott élnek a Simonyi uti panzióban elvonul-va a világtól, mindentől, ami körülöt-tük történik, az élet zajgásától, nyug-talanságától, idegkimerítő hajszájától.

„Igy szép az élet; éppen olyan, mint régen, nagypapa idejében . . .”

Maga a panzió tulajdonosnője, egy ismert debreceni uriaszony jelenti be érkezését és Feszty Masa művésznő kiüzni, hogy azonnal jön.

Az előcsarnokban várok, de bizony beletelik egy jó negyedóra, amíg nyílik az ajtó és belép egy elegáns, szürkeruhás, selyemsálás hölgy: Jókai Mór unokája, Feszty Árpád leánya, a híres festőnő: Feszty Masa.

Szívélyesen nyújtja a kezét és mo-solyogva mentegetődik:

— Ugye nem haragszok, hogy meg-várattam? De tudja, éppen festettem, amikor jött, hát meg kellett mosnom a kezem. Látja milyen tiszta?

És kedvesen nevetve mutatja a te-nyerét, amely valóban olyan fehér, mint a hó és puha, mint a bársony.

— Jöjjön be — mondja —, bemuta-tom a mamának.

A mama — szelidszemű, barátságos,

„A cinquecento művészete ihlette meg a lelkemet”

A festészetre terelődik a szó. Most már a művész beszél. A szeme csillog, az arca kipirosodik és lelkes a hangja.

— Melyik irány felé orientálódik? A modern festészet, vagy a régiek? — így szói a kérdés.

Minttha transzban volna, amikor vá-laszol:

— A cinquecento . . . Ezért rajongok és ezért dolgozom. Két esztendő töl-töttem legutóbb Firenzében, bejártam egész Északolaszországot és a tizenötödik század művészete ihlette meg a lelkemet. Azelőtt portrékat festettem, de a cinquecento alakjainak nagyszerűsége, színeinek káprázatosága és lelke belémidegződött minden vonalá-val, minden formájával és bensőségé-vel.

„A nagypapa művei halhatatlanok . . .”

Most az irodalomra térünk át. Az első kérdés ez:

— Szokta olvasni Jókai műveit?

Meglepődik. Nem várta ezt a kér-dést, de azért nem éri készületlenül.

— Minden művét olvastam már — mondja —, de ez nem jelenti azt, hogy most már nem olvasom. Ha fáradt vagyok, ha kimerültem a sok munká-tól, akkor mindig az ő könyveit ve-szem elő és olvasgatom. Mert az én véleményem, hogy Jókait mindig ol-vasni kell. Az ő művei halhatatlanok és akármennyire is elavultnak tűnik fel a maiak előtt a régiek szelleme és írásformája, ő mindig friss lesz és

kedves, őszhaju néni — mindjárt in-tézkedik is. A szobalány három kis poharat hoz be, majd egy fonott boros-kancsó is kerül az aszra.

— Finom tokaji — szól a művésznő —, éppen tegnap kaptuk egy sátor-aljajuhelyi ismerősünkötől.

— Minek köszönheti Debrecen, hogy itt tartózkodnak? — intézem hozzá a kérdést.

— A mama beteg volt — feleli —, két hónapig kezelték a klinikán és most még egy hónapig maradunk itt. Igazán mondom, hogy nagyon kellemesen érezzük magunkat. Olyan ked-ves itt hozzánk mindenki, olyan fino-mak az emberek és ami fontos: olyan csend van körülöttünk és olyan idil-likus hangulat, hogy komolyan mondom magának: csak így szép az élet, ilyen szép lehetett annak idején, régen, a nagypapa idejében . . .

— Egyszóval? . . .

— . . . egyszóval most szentképeket festek és jelenleg egy nagyobb kompo-zíción dolgozom. Vallásos vagyok és arra törekszem, hogy benső énem el-gondolása és intuitív szelleme tükröz-djék vissza műveimben. De nem szeretem a szuperlatívuszokat és képeim-nél mindig az egyszerűsége és át-ha ó finomságra törekszem: annyira, amennyire képesnek érzem magam.

— A mai festők?

— Hát Istenem . . . A mai festők — olyanoknak is lenni kell. Vannak, akik meg kívánják ezt az új orientációt, én azonban talán tulságosan is szenzi-bilis vagyok ahhoz, hogy követni, vagy talán csak kellőleg értékelni tudnám őket.

igazi nagy alakja lesz a magyar iro-dalomnak. Szerintem minden intelli-gens és kulturerbernek tisztában kell lenni Jókaiával, ismerni kell a műveit, mert csak rajta keresztül ismerhető meg a magyar irodalom.

— És a maiak? — A mai magyar írók közül melyiket olvassa a legszí-vesebben?

Az eddigi biztossága, amellyel min-den kérdésre válaszolt, most mintha megtorpanna egy kicsit. Zavartan próbálja kikerülni kérdéssel a kérdést:

— Nem gondolja, hogy egy ilyen kérdésre kicsit nehéz komoly választ adni?

ÖNNEK IS MEG KELL GYÖZÖDNI, hogy tűzifa- és kályhaszén-szükségletét a legjobb minőségben, legszolidabb árak mellett, legponto-sabb kiszolgálásban

PROHÁSZKA ÉS TÁRSA cégnél szerezheti be Bethlen u. 44. ●● Eötvös u. 18. ●● Telefon: 11-61.

Kész bundák

és mindenféle gallér és szőrmeáruk

LEGOLCSÓBBAN

ALTMANN szücsmesternél MIKLÓS U. 2. Javításokat elfogad.

— Nehéz? Miért? Mindenkinek, aki ismeri az irodalmat, van egy írója, vagy akár írónoje, akit előbbre helyez a többinél és akinek műveit nagyobb kedvvel olvassa.

Retirál. Elismeri, hogy így van.

— Magának igaza van. Mondjuk, hogy nekem is van egy kedvenc íróm — hogy köznyelven beszéljek. Van egy kedvenc íróm, de nem mondhatom meg, hogy kicsoda.

Meglepi a válasza. És zavartan nevet, amikor folytatja:

— Tudja azért nem mondhatom, mert . . . nos igen, mert nagyon sok jóbarátom van közöttük . . . Ugye most már belátja?

— Hát rendben van. Az itthoniakról ne nyilatkozzék. De a külföldieknél, azt hiszem, már semmiféle személyi ok nem köti?

— Nem. A legkedvesebb külföldi íróm Romain Rolland. Vele levelezésben is állottam. Amikor megírta a Jean Cristophját, annyira megragadt, hogy levelet írtam neki. Ettől kezdve indult meg aztán levelezésünk, amely a legmelegebb barátságga fejlődött, annak ellenére, hogy személyesen még most sem ismerjük egymást.

Egy titkolt régi vágy a szinpad

— Egy hónap mulva hazautazunk szülőfalunkba, Ógyallára, a Fesztyek régi fészkebe. Onnan aztán Budapestre megyünk. Rajongok Budapestért. Annyira imádom a gyönyörű magyar fővárost, hogy fájó érzés tölt el, ha rá gondolok. Nagyon-nagyon szeretnék már ott lenni és meglátogatni drága, régi ismerőseimet, akiknek még levelet sem írtam, mert nem akarok Pestre gondolni . . . Nem akarok . . . Annyira szeretem . . .

— Színházba jár?

— Hogyne. Még pedig sokat. Kis-lány koromban is rajongtam a szin-házért, de akkor valami meggátolt ab-ban, hogy járjak. Még pedig az, hogy szerettem volna sz . . .

Elpirosodva folytatja:

— . . . játszani, de az édesapám nem engedett. És nekem fáj az is, ha má-sokat láttem a szinpadon.

— Egyszóval szeretett volna szin-észni lenni?

Ijedten mondja:

— Igen. Nagyon. De ezt ne írja meg, mert még senkinek sem mondtam. Most is csak véletlenül jött a számra. Az anyámnak különben nem is lett volna kifogása ellene, csak az apám el-lenezte a színészpályát. És igaza is volt, mert rájöttem, hogy az nem az én természetemnek való.

Egy gyönyörű ezüstszőrke cica som-fordál a szobába.

— Mackó gyere ide — mondja a ci-cának és az felugrik az ölébe. — Ezt a cicát még Firenzéből hoztam ma-gammal, a mamájával együtt. A ma-mája, a Grisette, tegnap reggel eltűnt és azóta nem találok. Azóta nagyon szomorú a kis Mackó. Legyen szives írja meg, hogy aki megtalálja a Gri-settet, az hozza vissza. Még jutalmat is adok neki.

Nos hát kérem, aki az uccán rákad egy ezüstszőrke cicára, amelyik Gri-sette névre hallgat, az szólítsa meg (nem kell félni, leszólitóját nem adja át aszfaltbetyárkodásért a rendőrnök), fogja meg és vigye vissza megtört és szerető fiához, a kis Mackóhoz, a Si-monyi uti villába. Vigye vissza Jókai Mór unokájához . . .

REMÉNYI GYÖRGY.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. PÁRKAS ILONA.

Nem öltözködnek a nők?

A párisi divatházak karcsu tünderei a szőke és gesztenyeszínű hamupipókék, a selymek és csipkék rabszolgái; a próbakísasszonyok az ideai őszi divatbemutatókon nem arattak igazi sikert! A Paris Soir közlő erről egy kissé ijedt hangú tudósítást, amely ijedelem jogos, tekintve, hogy a nőiszabóipar komoly tényezője a francia gazdasági életnek.

A próbakísasszonyokban ne keressük a hibát. Szegénykék az idén is éppen olyan lázzal készültek a döntő premierre, mint tavaly, vagy tavaly előtt. A karcsu testük éppen úgy ringott a betanult lépések egyforma ritmusán. A fodrász most is selymesen szőkére festette, romantikusra ondoláta a hajukat. A kozmetikus gondosan ragasztotta fel a göndörített szempillákat. Arcuk, hátuk, vállaik napbarnított zománca most is kifogástalan volt!

A pompás, bemutatott toalettekben sem találhatunk hibát. A tervező művészet, mint mindig, újra remekelt.

Minden a megszokott program szerint hibátlanul olyan volt mint régen, évek óta. A finom muzsika egy láthatatlan elfüggönyözött zenekar varázshedűiből folyton zengett. A direktoriz utánozhatatlan eleganciával most is konferált. Az inasok a szendvicsek és pezsgős szervizelő kocsik előtt csupán egy intésre vártak. A sajtó teljes számmal jelen volt és a szenzációra váró közönség is. A tár-

saság primadonnái vetélkedve a színházi és film primadonnákkal, azok, akik magától értetődően kapták a meghívót és azok is, akik kétségbeejtő közelharcot folytattak a meghívóért. A röntgenszemű modellkopiروزók teljes üzemből dolgoztak. A híres főnöknő most is fent ült a bemutató terem legfelső lépcsőjén, vezérkarától körülveve. Most is volt izgalom, várakozás, mély áhítat, elrebbenő sóhaj és szétcsapódó bársonyfüggöny.

A program és a friss őszi divat most is teljes volt és hibátlan...

Csupán... esupán nem volt sikere.

Helyesebben, a közönség most is tapsolt, ámuld és gratulált, tehát siker volt. Erkölcsei siker! De nem anyagi. A közönség nem vásárolt.

Ez volt megdöbbentő és hihetetlen! Páris divatbemutató, ahol a közönség nem kapkodja szét a modelleket.

Nem kapkodta szét, egy kényelmetlen semmiség miatt, ami majdnem illetlenség, ha úgy tetszik. A ruhák drágák voltak és a zengő, borbó, suttogó közönségnek, — nem volt pénze.

A finoman konferáló direktoriz hiába járta körül selyemjegyzőkönyvével az apró asztaloknál ülő hölgyeket.

— Madame, azt hiszem, ez az ön izlése — suttogja egy-egy bemutatott ruhaköltemény után,

— Igen-igen — hangzik a nyugodt, lát-

hatatlanul piruló válasz, — majd meg-gondolom, talán később.

New-York nem vásárol, a dollárkrízis miatt, Hollywood a megmaradt pénzén maga kreál divatot. London régóta titkol-tan és sikertelenül küzd a divathegemoniáért. A valuta-törvénnyel megszorított országok divatszalonjai a kényszerűség folytán ráeszméltek arra, hogy ennek az iparnak nem ártott a párisi modellek hiánya.

Valami eredeti iz, a régen reklamált egyéni stílus jut így bőséges térhez.

Nem az a fontos, amit a párisi divat-tervező rajztáblája mellől a világi asszonyokra diktál, mint parancsoló divatot!

— Talán már nincs is divat! Talán már meg is dőlt a divatnak nevezett kényszerűség, — sóhaj fel a Paris Soir tudósítója és vel együtt a világ minden táján sok-sok asszony.

A vonalak és színek rengetegéből ma mindenki azt választhatja magának, ami jól áll és előnyös.

Bizonyos, hogy a ruha lényeges része (bár olcsó szellemességnek hat ez a mon-dás) a nő egyéniségének. Természetesen az öltözködés kultuszának nem szabad beteges túlzásba csapódnia, hanem meg-maradni a lehetséges keretén belül. Akkor értjük el azt, amit az öltözködésnek jelteni kell, ha olcsó hatásoktól, komikus sallangoktól mentesen az egyszerűség mélyebb értelemben vett eleganciájára törekszünk.

Az egyszerűség, ami kerül minden fel-tűnést, az elegancia igazi törvénye.

Az 1933. őszi divatban a vonal nem sokat változott. A ruhának kevés a dísz, a szabás raffináltan egyszerű. Minden díszítés a vállon összpontosul. Szélesített és tömött vállakat viselnek. Fényes selymeket és fénytelen, puhán le hulló szövete-

ket dolgoznak fel ruhának.

Sapkákat, kis karimás kalapokat és toquekat hordanak bársonyból, filcből és szövetsből.

Lapos formájú retikül, magssarku, mélyen kivágott egy pántos vagy abbé cipő és rengeteg igazi szőrme egészíti ki az őszi toilletet.

Asszonyok rovat postája

Férfi módra. Tényleg úgy volt, hogy mielőtt a nagy színész megérkezett volna, a rendőrkapitány kijelentette, ha nem tiszteli a helyi szokásokat és férfi nadrágban jár az utcán, le fogja tartóztatni. — Szoknyához viselte a szigorúan férfi szabású kabátot. Kitiűnő szabású angol kosztümöt képzeljen el, így láttam én is a fényképeim. Kedves üdvözléteit szívesen viszonozom.

Piroska. Hibátlanul kell legalább három idegen nyelvet tudnia, németül, angolul és franciául és jó színésznőnek kell lennie. Mostanában állandóan dolgozik külföldi produkció Pesten a Hunnia gyárbán. Ott jelentkezzék és vigye keresztül, hogy próbafelvételt készítsenek, esetleg statisztának vegyék, vagy kisebb szerepre. Ennek ez az egyszerű útja. A kiváló, kitiűnő, ha szerencsés, eredményt is elér. Tudnia kell, hogy megfizetett munkára és jó idegkre van szüksége, ha ezen a nagyon nehéz és viszontagságos pályán sikert akar elérni. Édes anyja aggódása teljesen jogos, csak azokról tudunk, akik beérkeztek, arról a számtalan névtelenről, akik csalódva, pénztelenül, állástalan tengődnek, a színházi lépők és színes magazinok nem számolnak be.

Aggódás és Régi olvasó jelegére a jövő héten válaszolunk.

A zöldszemű

Írta: **Ördög** Vecsey Leó fordítása

(6)

Amíg gyorsan odanéztem, hogy mi lehet az elfüggönyözött ajtó mögött, ő hirtelen visszalépett és eltűnt, haragos rántással huzva össze a függönyt.

Hallottam távozó lépteinek kopogását. Aztán egy ajtó csapódott be hangosan. Ha az volt a célja, hogy tartóztatással lassu visszavonulását tegye lehetővé valakinek, úgy ez sikerült.

Ráeszméltem, mily nevétségesen viselkedtem ezen a találkozón és visszafelé indultam.

Fogalmam sincsen, hogy végül is milyen uton jutottam el a fölépcsőre; mert agyam tele volt annak a két sötét izzó szemnek gyöttrő emlékével, amelyek a himzett zöld sál redői közül tekintettek rám. Hol és mikor találkoztam már ezzel a pillantással? Kérdéseimre hiába kerestem feleletet.

Miután eljuttattam az üzenetet a New Scotland Yard-hoz, felkerestem M. Samarkant, aki Kairóban nagyon híres volt, mint maetre d'hotel, most pedig gazdája ennek a legújabb és legpompásabb londoni szállodának. A dalás M. Samarkan-ek udvaronc modora volt és olyan mosolya, mint egy igazi görögnek.

Megmondtam neki, hogy haladéktalanul és feltűnés nélkül menjen a 14/a. számú lakosztályba. Semmi célzást nem árultam el, de M. Samarkan

kifejezte mély sajnálkozását, hogy ily kiváló vendég éppen a New Louvre Hotelt választotta ki pályafutásának végső állomásául.

— Miellesleg megjegyezve, — mondtam én, — nincsenek önnek keleti vendégei?

M. Samarkan felvonta bozontos szemöldökeit.

— Nincsenek, monsieur, — biztosított engem.

— Nincs itt valami keleti hölgy? — kérdeztem makacsul.

— Monsieur valószínűleg egy ayah-t látott? Jelenleg több angol-szász familia tartózkodik a New-Louvre Hotel-ben.

— Egy ayah? Természetesen az is lehet. De az e csakugyan?

IV. FEJEZET.

A Hallgatás Virága.

— Mi most, — kezdte Nayland Smith, nyugtalanul járkálva fel s alá a nappali szobánkban — nem dr. Fu-Manchuval állunk szemben, mint azelőtt, hanem egy teljesen ismeretlen társasággal... A Si-Fan-nal.

— Az Isten szerelméért! — kiáltottam. — Hát micsooda az a Si-Fan?

— Legkülönösebb rejtélye a misztikus Keletnek, Petrie. Gondolkozz csak. Te is tudod, mint én, hogy egy gonosz lény: dr. Fu-Manchu egy ideig Angliában volt, hogy „kiközvesse az

utát” (azt hiszem, így mondtam egyszer) egy nem kisebb ügy, mit az óriási sárga császárság számára. Ez az álom az, amit millió európai és amerikai ember úgy nevez, hogy a „Sárga veszedelem!” Helyes. Nos, hát egy ilyen császárságnak szüksége van...

— Egy császárra! — szakítottam félbe.

Nayland Smith közvetlen előttem megállott.

— Miért nem egy császárnőre, Petrie! — pattant rám.

Szavai úgy értek, mint a mennykőcsapás; semmi ideillő választ nem találtam rá.

— Talán emlékeztetni akarsz engem — folytatta sietve — arra az alsóbrangu fokozatra, amelyet Keleten nyerne a nők. Felsorolhatnék erre neked sok nevezetes kivételt, réggit és modernt egyaránt. Sok keleti dinasztia keletkezett már császárnők révén és erről sokszor szó esik Keleten. A messze Keleten pedig az örök tradíció azt tartja, hogy valaha egy ilyen asszony fog uralkodni az összes népek felett. Néhány évvel ezelőtt valami igen tiszteletreméltó tudós biztosított engem arról, hogy egy nagyon régi családból származó hercegnő, aki jelenleg valami tartary-i vagy tibeti kolosorban lakik, lesz a világ eljövendő császárnője. Azt hiszem, ez a tradíció, avagy az az egyre növekvő szekta, amely ezt a tradíciót akarja terjeszteni: a Si-Fan, amellyel most találkozunk.

Nagyon elcsodálkoztam.

— Tehát ez a hölgy akkor már nem lehet fiatal? — kérdeztem.

— Ellenkezőleg, Petrie, ő mindig fiatal és gyönyörűsége marad a reinkarnáció állandó sorozatai révén; azonkívül így nagyon sok századnak

felgyülemlett bölcseségét is ismeri. Röviden, ő a mintaképe a Lamaizmusnak. A Lama-nőtlenység igazi titka ennek a hótisztaságu uralkodónak a létezése, akinek a nagy Lama pusztán csak főpapja. Az uralkodónak nagyon jó családból kiválasztott, rendkívül bájos leányok vannak a kíséretében, akiket némákká tesznek, hogy soha semmit se árulhassanak el.

— Smith! — kiáltottam fel — ez teljesen hihetetlen!

— Testőrei nemcsak némák, hanem vakok is; mert halált jelent az, ha valaki megpillantja lefátyolozott szépségüket.

Türelmetlenül felkeltem.

— Te tréfálsz, — mondtam. Nayland Smith a maga gyermekes módján a vállamra csapott és komolyan a szemembe nézett.

— Bocsás meg, öregem, — mondta — ha úgy meséltem el neked ezeket a fantasztikus különösségeket, mintha hitelt adnék ezeknek, Tudom, hogy sok van bennük a legendákból. Egyes részeik pusztá babona, de... de most komolyan beszélek, Petrie... Egy részüik igaz.

Rábámultam a négyszegletes, napbarnította arcra. A mosolynak csak nyoma sem rejtőzött a komorvonalu száj szegletében.

— Tulajdonképen egy ilyen nő csak a legendában létezhetik, Petrie; de mégis ő központja annak a hatalmas összeesküvésnek, amelyben dr. Fu Manchu ténykedései mindig csak egy csekélységet jelentettek. Hale, szegény, belebotlott ebbe a hatalmas ügybe; és amit Beeton-tól megtudtam és magam is kitaláltam, nyilvánvaló igazság. Abban a rézlá-dában ott — és ezzel rámutatott —

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két napilapban, a Debreceni Független Újságban, a Debreceni Újságban HÉTKÖZNAP 50 FILLER, VASARNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. • Telefon: 32-12.

Házasság

Komoly
uriember vagyonos hölgy ismeretséget keresi valláskülönbség nélkül. Fő a boldogság. Leveletet „Házasság” jellegre a kiadóba. 3531

Levelőzés

C. v. osj
jogi tankönyvek, jegyzetek kaphatók Springer könyvkereskedésében. Papírszalvéták 1000 darab csak 1 pengő 40 fill.

Betöltendő állás

Szűcs
munkában jártas varróleány felvétetik a Színházi átjáróban, özv. Barkócnánál. 2276

Tanulóleányt
felvesszünk női ruhaszalomban Weisberger Ibolya, Verbőczy 4. I. 2256

Allandó
keresethet juthatnak agilis urak. Cim a Független Újság kiadóhivatalában.

Házmeztart
keresek jó bizonyítványokkal. Szent Anna 35. Dr. Sebestyén. 2275

Egy
erős mindenes felvétetik Nyilas telep, Márton Kálmán ucca 11. 313

Fiatal
segéd liszt szakmába azonnal felvétetik, Csengeri, Hatvan u. 65. 2239

Nyugdíjas
40-50 év körüli egyén házmeztartnak gyárüzemben lakással és kis fizetéssel felvétetik. Irásbéli ajánlatot „Minden munkát végzek” jellegre a kiadóba kérem. 2257

Igazolványos
rikkancsokat fizetéssel felvesszünk Független Újság kiadóhivatala, Piac 49. 10089

Kézilányok
felvétetnek Fodor Testvérek. — Szent Anna 2. 2248

Konvenció
hónapos tehenész, fejni tudó tejes kocsis azonnalra vagy újévre felvétetik. Bellegedő 57. acsádi útnál, jegenyés tanya. 3528

Önállóan
főző szakácsnőt jó bizonyítványokkal azonnalra vagy 15-re fogadok. Hunyadi 24., emeleten. 2285

Gyakorlott
német nyelvmesternő, ki a grammatikában is kiváló, heti 3-4 óra tanítást vállalhat, lehetőleg német szakos hallgató. Ajánlatokat óradíj, illetve havi díj megjelölésével a kiadóhivatalba kérem „Grethe” jellegre. 3535

Jövő
hónap elsejére megszűnik minden gondja, ha akvizíciós munkára jelentkezik (feltétlenül intelligens férfi vagy nő) Szervezési Irodában, Ferenc József ut 72., I. emelet. Jelentkezés délelőtt 9-1-ig. 2258

Gyermekhez
12 éves jobb kislányt játszótársul keresek. Arany János ucca 36. 2290

Állást keresők

Telepfelügyelői,
raktárnoki soffőri vagy bármily bizalmi állást keres. Vizsgázott soffőr. Ajánlatot „Ötszáz pengő óvadék” jellegre. 2753

Tíz évi
irodai gyakorlattal érettségizett urileány állást keres. Cim a kiadóban. 3326

Biztos tudású
szabónő elvállalná helyben varroda vezetését. — Ajánlatok: „Gyakorlott” jellegre kiadóba. 2287

Magános
nő bejáró helyet keres. Lorántffy ucca 42. 3522

Kereskedő,
vagy magántisztviselő 400.— P készpénzkaucióval állást keres. Csapó u. 40. Kenyeresztület. 3526

Üzletek

Kiadó
2 kemencés jóforgalmu sütőde azonnal Sámsoni ut 48. 2278

Legforgalmasabb
központban bolt — bárminek — lakás (albérletből megélhet) kiadó. Csapó 19. 2243

25 éves
jó menetelű fűszerüzlet áruval vagy anélkül átadó. Létya ucca 1. Tégláskert. 2274

Üzlethelyiség
(jelenleg italtermék) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Hatvan ucca 1-3. sz.
bérházban és kistemplombazárnál üzlethelyiség kiadó. Értekezni g. gondnoknál Kálvintör 17. 3407

Korcsmá,
Boross-féle kiadó. Értekezni az udvarban. Maróthy 3. A-1

Tisza-palotában
Degenfeld téri fronton olcsó üzlethelyiség kiadó. Értekezni: házgondnoknál, délután 4-5-ig. 3537

Egy
üzlethelyiség kiadó. Salétrom u. 12. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 3538

Kiadó lakás

Kiadó
azonnal egyedülálló 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás Pozsonyi ut mentén, Kálmán ucca 41. sz. Értekezni: Piac u. 28., nagytrafik mellett, házmeztárnál. 2282

Kiadó
háromszobás lakás kerttel, jó szagtartással a Libakertben. — Villamoshoz közel. Értekezni: Garay u. 20. 2288

Egy
szoba, konyha lakás kiadó. — Késes u. 64. 3542

Különbejáratu
butorozott szoba azonnal kiadó, esetleg ellátással, Rákóczi ucca 35. 2058
v, k sz cs, p, szo, v

Kiadó
háromszobás lakás, kerttel, jó szagtartással a Libakertben. Villamoshoz közel. Értekezni: Garay u. 20. 2236

Piac 10.
háromszobás, négyosztós, Vargakert, kenyérgyár modern kétosztósak 36-40 pengőért. 300

Különbejáratu
tágas, szépen butorozott szoba 15-re, esetleg azonnalra kiadó. Arany János ucca 54., II. emelet 5. 2238

Pincészsoba
Bethlen ucca 5. számú házban, a város központjában kiadó. 2265

Négy
szoba, hallos első emeleti modern lakás központi fűtéssel november 1-re kiadó. Simonffy ucca 7. 2222

Különbejáratu
uccai szoba konyha, butorral vagy anélkül kiadó. Rakovszky ucca 49. 314

Szárász
világos pincéhelyiség kiadó. — Széchenyi u. 12. sz. uccai lakás. 305

Hungária
palotában 4 szobás, modern földszinti lakás november elsejére kiadó. 2262

Egy
szoba, előszoba, konyha mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-re kiadó. Nap u. 5. 3465

Két szoba,
előszoba és mellékhelyiségekből álló lakás — 2 év óta orvosi rendelő céljait szolgálta — kiadó lakásnak vagy rendelőnek november 1-re. Mester ucca 44. Értekezni háztulajdonossal. 2283

Dobozti temetőnél
Szatmár u. 7. sz. november 1-től kiadó 3 szoba, fürdőszoba, hallos villa. Megtekinthető délelőtt, 10-12 délután 3-5 óráig. 3165

Két
uccai szoba, konyha, előszoba, speiz október 15-re kiadó. — Barna u. 5. 2284

Kiadó
novemberre 3 szobás és 2 szobás modern udvari lakás fürdőszobával. Vár ucca 8. 3509

Kiadó
egy ujonnan festett nagy szoba, konyha, speiz. Dujdosó v. 21. 3513

Kiadó
modern 4 szobás szép tiszta, parkettes lakás. Csapó 59. 3514

Butorozott
szoba kiadó Svetits-bérházban, II. lépcső, III. em. 10. 3532

Különbejáratu
kényelmes, elegánsan butorozott szoba kiadó. Kossuth 60., keresztépület. A-1

100 mázsára
való tengerigőre kiadó. Homok u. 117. sz. 3524

Ispotály
7. alatt egy szoba, konyha, speiz kiadó. Szent Anna 4. 3525

Központi
fűtéses különbejáratu szoba 1-2 ur részére kiadó. Svetits-bérház I. lépcső, III. 4. 2286

Olcsó
szobák, központi fűtéssel, hidegmeleg folyó vízzel, 50 pengőért bérelhetők az Arany Bika Szállodában. Felvilágosítás egész nap a szálloda irodájában.

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó. — Nagyvárad ucca 17. 2224

Kiadó
kettő szoba, előszoba, konyha, kamara, virágos udvarral. — Azonnal beköltözhető. Böszörményi ut 79. szám. 3472

Ujonnan
épült kétszobás modern, egészséges lakások november 1-re kiadók. Bővebbet Böszörményi ut 5-c., építési iroda. 2293

Magánházban
egyedüli 4 szobás urilakás teljes komforttal november 1-re kiadó. Kossuth u. 73. 3486

Kiadó
szoba, konyha, kamara. Posta-kert, Gyár ucca 12. 2290

Háromszobás
udvari lakás kiadó, cserépkályha megvételekre kerestetik. — Arany János u. 30. 3492

Négy-
vagy ötszobás I. emeleti lakás fürdőszobával azonnalra kiadó. Széchenyi u. 34. 322

Kétszobás
modern lakás Kossuth u. 39. kiadó. 3462

Két
szoba, konyha és mellékhelyiségek sertéstartással 15-re kiadó. Hid u. 6. 321

Különbejáratu
butorozott szoba azonnal kiadó, esetleg ellátással, Rákóczi ucca 35. 2058

Többrendbeli
1 szobás, konyha lakás vízvezetékekkel, baromfi. és sertéstartással azonnalra kiadó. Hid u. 4. 320

Háromszobás
modern lakás november 1-re kiadó. Értekezni Kossuth ucca 7. Házmeztárnál. 3455

Horthy Miklós ut
elején 2 drb 3 szobás modern lakás november 1-re kiadó. Értekezni lehet Komlóssy ut 36. 3381

Egy
szoba, konyha, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Cegléd u. 14. A-1

Különbejáratu
uccai szoba, előszoba butorral vagy anélkül, esetleg teljes ellátással is kiadó. Rendelőnek, vagy irodának is alkalmas. — Szent Anna 34. 3508

Kiadó
különbejáratu butorozott szoba. Batthyány u. 5. 3507

Kiadó
két szoba, konyha, előszobás uccai lakás, parkirozott udvar. Boldogfalva u. 19. Értekezni ugyanott. 3512

Két
szoba, előszobás lakás kiadó. — Magoss György tér 29. A-1

Nagyon
szép virágos udvarban 3 szobás, fürdőszobás uccai lakás november 1-re kiadó. Török Bálint 20. 3520

Hatvan ucca 1-3.
sz. bérházban 3 és 4 szobás lakások november 1-re kiadók. — Értekezni g. gondnoknál, Kálvintör tér 17. 3406

Kiadó
egy vagy kétszobás, előszobás modern lakás azonnal is. Tiszta-velőtelep, Földi 22. A-1

Kiadó
szoba, konyha, egy Schunda-cimbalom eladó, női ruhák. — Hunyadi u. 12. 3523

Kiadó
kétszobás egyszerű uccai lakás, Villany, vízvezeték van. Vendég u. 79. 3529

Különbejáratu
butorozott szoba éjszakára tisztességes fiatalembernek havi 8 pengőért azonnal kiadó. Tóleki ucca 88. szám., Marosinál. A-1

Lakást keresők

Keresek
kettő vagy egy szobából álló különbejáratu elegánsan butorozott garzonlakást fürdőszobával. Ajánlatokat „Törzstiszt” jellegre a kiadóba. 2272

Ingatlan

Szapponos ucca 25.
számu házastelek eladó. Értekezni Ipartestület, Simonffy ucca. 2265

Komlóssy ut 18.
villatelek, villamos megálló mellett, kisebb házzal, ugyanott primán kezelt nagy boconádi méhes rendkívül olcsón eladók. 2237

Szántóföld
négy magyar bold a Vágóhid közelében bérbeadó. Értekezni Sas ucca 4. I. em. 4. ajtó. 2251

Eladó ház
300 négyzetööl telekkel, külön gazdasági udvarral, gyümölcsös kerttel, 7 egy szoba, konyha lakás. 1200.— P bérérték. Lakások mind kiadva. Atvehető teher. Hadházi ucca 7. Értekezni Kossuth ucca 2. trafik. 3488

Bérbeadó
a nyírvejai határban 178 magyar hold kiváló minőségű tanya birtok dohánytermeléssel 1934 január 1-től. Közvetítőik kizárva. Jelentkezhet esetleg önálló, megbízható szerényigényű ispán, vagy gazda készpénz óvadékkal. Cim a kiadóhivatalban. 2249

Ondódon
Piac dűlő elején 5 hold prima föld eladó. Értekezni Szoboszlai utfél Simon tanyán a tulajdonossal. 3498

Szabadkézből
eladó Csillag 101. ház modern, nagy udvarral, beköltözhető. 2289

500 előleggel
lakbérletkötéssel város belterületén lakóházat keresek. Cim a kiadóban. 3497

DIENES JÓZSEF

OFB. INGATLANFORGALMI IRODAJA
FÜVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet és biztosítási ügyekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó és bérbeadó ingatlanok részletes leírása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata melletti és püspöki palota muzeumföldi sarok kirakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leírását bárkinek díjmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

sen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek
eladó házakat, földeket, szőlőket, földbérleteket.

Pénzkölcsönt keresek megbízóimnak magas kamatra vagy haszonrészesedésre. Dienes József hatóságilag engedélyezett pénzkölcsönkövetítő irodája, Fűvészkert ucca 16.

SAMU JÁNOS

OFB. engedélyes hirdetősei!

Eladó földek: Kismacson 31 hold tanyás 740 P. Ondódon, köves ut melletti, Kisszepesen a repülőtér mellett elsőosztályú 5 hold 650 pengőjével. Cserén 25, Bánkon 35, Bellegelőn 6, 7, 126 Házak részletfizetésre, a következők: Márton Kálmán ucca 42., Budai Ézsaiás 43. Szávay Gyula ucca 37., volt Suhajda Vasöntöde ucca 9. Ezen kívül Barna ucca 10., Vörös ucca 4., Székely ucca 15., Teleki ucca 42., Varga ucca 7., Boldogfalva ucca 21., Herczeg ucca 7., Homok ucca 109., Sebes ucca 31., Kabar ucca 9., Borz ucca 19. Kizárólagos megbízott Samu János, Hunyadi ucca 24. 3536

Oktober hó 14-én bírósági árverésen 10 hold 770 négyszögöl fencsikai tanyás szántó kevés pénzzel, könnyű visszafizetéssel megvehető. Érdeklődni lehet Kölcsonos Segegyező Kossuth u. 8. főpénztár. 3396

Kiadó
Kovács uccán Kossuth-kertben 4 hold föld 3 szobás, terraszos villával, 2 hold teljes természetben lévő szőlő, gyümölcsös, 2 hold szántó. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 3510

Eladó
négy és fél hold föld a Perc dűlőben, 300 négyszögöl telek a Kassa ut, nyíregyházi ut sarkon. Bővebbet Kélmalom u. 4. 3519

5 hold
kövesutnál gyümölcsös létesítéssé kiadó. Vörösmarty 9. 3517

Tégláskert,
Létai ucca 1. számú 3 szobás lakás üzlethelyiségekkel olcsón eladó. A-1

Az Ondódon
Fáy-dűlőn 35-b. szám, 25 és 15 holdas tanya azonnal kiadó. — Érdeklődni: Perces ucca 26. szám. 3371

Fényképezés

Amatőr
fényképezők figyelmébe! Nagy tömeg kifogástalan lemezt vásároltam. Míg a készlet tart, 9x12 nagyságú 20 fillérért, 6,5x9 nagyságú 12 fillérért: árusítok darabonként. Mindenki ragadja meg a kedvező alkalmat. Berzéki fotóbörze, Ferenc József ut 38., udvarban. „Fotó”. Ferenc József ut 16. 34.

Pénz

Tatarozási,
éptkezési, mindenféle pénzkölcsönök 4-8%ra folyósítatnak. Rákóczi 19. 3493

Eladás

Eladó
gyönyörű fehér hálószoba — antik asztalok, tüzhely, hordó stb. Értekezni lehet Komlóssy u. 11. 2261

Tajtékpipa
ébenfa szárral, eleniantcsont és borostyán szőpökával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

Cukorka
áruló kerekcs bódé eladó. — Színházi átjáró, trafik mellett. 2277

Eladó
fafütéses vaskályha. Károly Ferenc József ut 52. 3502

Hálószoba
műbutor, különféle butorok kifogástalan állapotban eladók. — Hatvan ucca 61. 2279

Kályhák,
tüzhelyek, kőcsövek, fütőtestek, diákágyak, szénkupák, faládák Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 3507

Boroshordók,
különböző nagyságúak eladók. Tóth, Vigkedvű Mihály 55. 2281

Biedermayer
igen szép asztal olcsón eladó. Késes ucca 64. 3541

Gyönyörű
Biedermayer-garnitúra, vitrin, komót, könyvszekrény eladó. — Piac 44. 2294

Füredőkádak,
petroleum csillárok, könyvszekrények, hencserek, ebédlőszékek, varrógépek, konyha. előszobagarnitúrák, vitrinek, facsilárok olcsón eladók Ingóságkövetítőben. 3534

Sütőtök
eladó. Pécsi, Batthyány ucca 16. 2295

Egy
teljesen jókarban lévő Singer varrógép olcsón eladó. Barna ucca 5. 319

Ebédlőkredenc
nagyon olcsón eladó. Diófa u. 13. 308

Oldalkocsis
motorkerékpár üzemképes állapotban eladó. Kertész Sándor Bethlen u. 20. 2264

Motorkerékpár
oldalkocsival, pótkerékkel 1000-es kevest használt kintű állapotban lévő teljes felszereléssel és 500-as oldalkocsival teljesen üzemképes eladó. Cim a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. A/5.

Hálószoba
teljesen új, fehérkőrös, topolyabetétes, kintű minőségben rendkívül jutányosan eladó. Ritka alkalmi vétel Maróthy György ucca 21. 317

Nem hangzatos reklám,
hanem létező valóság, hogy legolcsóbban szállít I. rendű özdi, királdi és más hazai szenet, bányakösz és brükettet, továbbá I. rendű száraz bükk-, cser-, tölgy-, gyertyán-, akác- és vargafát hasámban és aprítva Erdélyi Tüzi- és Szénkereskedés, Debrecen, Böszörményi ut 3. sz. Telefon 32-31. 3501

Teljesen
jó állapotban lévő „Wirth” zongora eladó. Kálmán tér 19. II. em. 25. 2260

MAKULATURA
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Használt
butorok, háztartási cikkek, ruhaheműek jutányosan eladók. 9-11 között. Rákosi Jenő u. 6. II. em. 3. 3503

100 kötet
Jókai, egy Columbia-gramofon 50 lemezzel eladó. Kuczik-telep, Kölesséry Sámuel ucca 28. 3504

10 deka
teavaj 24 fillér Sajtázházban, Kovács-vasüzlet mellett. 3512

Kiállításra készült
csodaszépnek mondó rézmajolika asztalspór elfogadható árban eladó. Bercsényi ut 83. 2252

Eladó
fafütéses vaskályha. Károly Ferenc József ut 52. 3502

Motorkerékpár
500-as oldalkocsival, részletfizetésre is, kedvező árban eladó. Török Bálint u. 5. 2268

Több
jókarban lévő férfi kabátok eladók és egy szép nagy csillár jutányos árban. Nyilastelep, Thury András ucca 6. sz. A-1

Angol szetter
vadászviszlák eladók, 5 éves, 14 hónapos, 15 hetes és 2 drb hat hetes pedigrések. Cim Szabó cukrászda, Batthyány ucca 1. 315

Eladó
fekete prém, női szoknya, cipő, kabát. Csapó ucca 32. 3527

Vétel

Legmagasabb árat fizetek
aranyért, ezüstért, zálogcédulákért. Ékszerek készítése, javítását legolcsóbban végzem. Braun Adolf ékszerkészítő, Hatvan u. 6. Cégre tessék ügyelni! 286

Veszek
akácmezt Deutsch Lajos Piac ucca 38. 2231

Kerékpárt
jókarban lévő használtat veszünk. Merino, Piac 49. 2266

BABOT,
borsót, lencsét, a klinika nagyobb mennyiségben vásárol. Ajánlat az élelmezési irodába adandó be. Egyetemi gazdasági hivatal. 3499

Veszek
jókarban lévő malomszijjat, 10 és 15 cm. szélességűt. Ajánlatot József kir. herceg u. 32. kérék. 2525

Használt
afrikai veszek, kárpitos munkákat olcsón vállalom. Hajnal u. 5., uccai lakás. A-1

Asztaltüzhelyet
jó állapotban megvételre keresek. Ugyanott utazóbunda és lábszák eladó. Külsővásártér 16. jobbra első ajtó. 2269

Nagyobb
palmákat megvételre keresek. Korona vendéglő. 3511

Kályhaellenzőt
keresünk megvételre. Telefon: 33-82. 2263

Kalor-kályhát
jókarban levőt keresek. Farkasné, Baross 15. 3521

Kényszerkölcsönkötvényt
napjában veszek. Hét hold tanyás föld bérbeadó. Miklós ucca 13. 2291

Használt,
teljesen jó állapotban lévő vaskályhákat veszek. Cim a kiadóban. 3540

Aranyat,
ezüstöt veszek, ékszer, órájt javítok legelőnyösebben. Piac u. 83., udvarban. 2292

Oktatás

Angol
vagy zongoraóráért tanítanék franciát vagy németet. Szoboszlói ut 11-b. 2207

Naményi
gyors- és gépiró iskolában a beiratás a tanítás megkezdődött. Felöltök gyors kiképzése. Helyesírástanítás, szepirástanítás. Olcsó tandíj. Allamérvényes bizonyítvány. Batthyány u. 9. sz. 1798

Birodalmi német
csoportosan is oktat német nyelvet, társalgást, gyorsírást, kereskedelmi levelezést. Turai, Rákosi Jenő ucca 6. 2250

Fejes-nyelviskola,
Kálmán-tér 13. Olvassa plakátainkat. Külföldi diplomás tanterők. 3456

Urilányok,
uriasszonyok szabni, varrni taníthatnak dr. Balázsné nődivatszalonjában, Hunyadi ucca 24. 2280

Ellátás

Elismerten
jó házikoszt kapható Csapó ucca 19., keresztépület, bentétkészre vagy kihordásra 4 fogásos 60 fillér. 3481

Étkezde,
izletes urikonyha, családi adagolás. Csapó ucca 19., udvarban jobbra. Egy tornyos tüzhely eladó. 3471

Magyar
uriasszonyok étkezdéjében. — Széchenyi 18. alatt olcsón étkezhet. Változatos menürendszer. Abonensek felvételnek. A-1

Jó
házikoszt olcsón kapható a Galamb vendéglőben, Péterfia 55. 3515

Jó házikoszt
már 30 pengő havi teljes ellátás Csap u. 37. Mezeinél. A-1

Uri családnál
jó házikoszt kapható. Cim a kiadóban. 3478

KÉT NAPILAPBAN
50 FILLÉRÉRT
közzöljük 10 szavas

APRÓHIRDETÉSE T
hétköznapi, vasárnap 70 fillérért.
KÉT NAPILAP

sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését napon-ta, ennél fogva

a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz
Debreceni Független Ujság
Debreceni Ujság.

Különféle

Perzsaszőnyeg
művészi javítást olcsón elvállal Tütündiján, Szent Anna 54. sz. 2270

Nagy udvar
kiadó, mely gégek leraktározására alkalmas. Cim a kiadóban. 309

Poloskairtat
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszert kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy.

Badacsonyi borozó
nyílt a Vár ucca 2. sz. alatt. Eladás: kicsinyben, nagyban és poharazva. 3120

Elveszett
egy világos bőrtárcsa iratokkal. Megtalálót jutalomban részesítem Fahidi, Szoboszlói ut 3. sz. 2267

Tükrök,
üvegek csiszolása, foncsorozások, üvegezők Szikvitsnál. — Nagyvárud u. 15. Telefon 23-56. 3331k

Találtatott
fekete orru, sárga kölyök kutya nyakszíjjal, igazolt tulajdonosra átveheti Bercsényi ucca 97. udvarban. 314

Uridivatszabóság
Elsőrendű munka, olcsó fazonárak, valamint megrendelésnél igen előnyös kiszolgálás Kun József Piac 58. Linóleum udvar. 3097

Egy
üres göré kiadó. Homok ucca 110. szám. 316

Angol
és francia perfekt fiatal varró nő házakhoz ajánlkozok olcsó napidíjért. Vidékre is elmegyek. — Cim: Özv. Hegedüs Imréné, Kut ucca 138. sz. 2979

Margit-fürdő
mestere levélhívásra házhöz megy tyukszemzet vágni. Gózar Miklós, Fazekas Mihály u. 6. sz. 2271

Tengerigörét
bérelnek, vagy görézett tengerit vennék. Vörösmarty 9. 3518

Raktárnak
vagy műhelynek kiadó egy pinchehelyiség. Salétrom u. 24. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 3539

Füstös Mihály
uriszabósága, Hunyadi ucca 18. sz., készít jó szövettől 80 pengőért. Elsőrendű munka, olcsó fazonárakkal. A-1

A népfürdőn
készült csoportfelvételtől vizsamaradót képek féláron kaphatók Berzéki fotoszaküzletében, Ferenc József ut 38. 3538

Női kalapok
átalakítása modellek után 98 fillér, új modellek már 2.50-től beszerezhetők. Aszodi Erzsébet, Bika-bérláz, Vig-mozi bejárat, volt Biró-helyiség. 3543

Elveszett
fekete lakk pénztárca. Megtalálót tartalmát megtarthatja, tárcát juttassa el Független Ujság kiadóhivatalába, hol jutalomba részesül. 2240

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgóépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.